

ת.א. 2444/1-20

בבית המשפט השלום בתל אביב - יפו

אני ואתה - מפלגת העם הישראלית
מספר מפלגה 6-900109-59

התובעת -

ע"י ב"כ עוה"ד אלון גלעד
ליאונרדו דה וינצ'י 13 תל אביב-יפו (ת.ד.)
טל. 050-2266945 פקס. 03-5466171
מייל - drgiladiad@gmail.com

-נגז-

בית משפט השלום
תל אביב (570)
18-02-2021
נתקבל / נבדק
03-5442375
מזכיר בימ"ש

חיים לוינסון

הנתבע:

ע"י ב"כ עוה"ד ט. ליבליך ואח'
משרד ליבליך-מוזר-גליק עו"ד
רח' נמל תל אביב 40 תל אביב
טל. 03-5442370 פקס. 03-5442375

כתב תשובה

(כתב ההגנה התקבל ביום 2-2-21 מועד אחרון להגשת תשובה - 18-2-21)

מוגש בזה כתב תשובה ביחס לטענות כתב ההגנה המוכחש על תתי סעיפיו כדלקמן. התובעת חוזרת על האמור בכתב תביעתה על נספחיו ומוסיפה תשובה עובדתית כדלקמן -

1. עיון בכתב ההגנה מגלה כי הנתבע מתקשה לעשות את המעשה המתבקש והראוי בעניין זה וממשיך במנהגו אשר פורט בכתב התביעה ואף ביתר שאת, תוך שהוא מבקש לאחוז בחבל משתי קצותיו היינו - מחד לא לאפשר לתובעת את יומה ולטעון בכחש כי פעל בהתאם לתרופות המבוקשות בה עניין שהוא שונה בתכלית, ומנגד להמשיך בבזוויה והשפלתה אשר החלו עוד לפני שעשתה ולו צעד אחד, עניין שהוסתר עובדתית בכתב הגנתו.
2. לפנינו פעולות שהן בבחינת הודאה והדחה קלאסית ותוך חוסר תום לב, כזבים והסתרת הדברים לאשורם מבית המשפט הנכבד המעידות על המשך של מנהגו הרצסיבי והמכוון של הנתבע כנגד התובעת משל הוא חזר לקורבנו, פועל שוב כנגדו ואף "משתף את החברה" וכל זאת לעיני כל כפי שיובהר עובדתית להלן ויפורט בשלב התצהירים.
3. התביעה בנדון הוגשה ביום 10 דצמבר 2020 או בסמוך ועוד באותו היום נמסרה לנתבע באמצעות המקבל אליו הופנתה התובעת (מנכ"ל הארץ) במיקום עיסוקו משלא היה במקום.
4. סמוך לאחר מכן, ביום 18-12-20 או בסמוך העלה הנתבע לאתר הטוויטר שלו את הציוץ השקרי והפוגעני הנדון בתביעה לאחר שמאז ועד עתה לא איזכר במילה את התובעת, ופתח במסע חוזר של ביזוי ולגלוג פומבי יחדיו עם מרעיו - האחד הכתב המשפטי של עיתון גלובס (שאף הוא ביטל את אתר הטוויטר שלו לאחר הוצאת דיבת התובעת ללא הסבר ותיקון כראוי) והשני - אתר Ice כשהוא מודיע בין היתר כי שלח המחאה בשקל ושוקל לפתוח במסע גיוס המונים לצורך כך ועוד ועוד מצ"ב הפרסומים בנדון המסומנים א'-ג' כחלק בלתי נפרד מהתביעה ומגילויי המסמכים בנדון. לא תיקון העוול לפנינו אלא המשכו. התובעת תתייחס לעניין זה בפירוט בתצהירה.

5. הנה כי כן הנתבע המשיך במנהגו לאחר הגשת התביעה, ובניגוד למצג בכתב ההגנה ופעל להמשיך ולהגחיק ולהשפיל את התובעת, מייד לאחר שקיבל את התביעה תוך שהוא מוליך שולל את מאה אלף הצופים בטוויטר שלו ולאחר מכן באמצעות חבר מרעיו את קוראיהם שלהם.
6. זאת ועוד – ביום 20-1-21 הגיש הנתבע בקשה לסילוק על הסף של התביעה ומייד לאחר מכן חברו שוב הכתב המשפטי של גלובס יחדיו עם אתר Ice ופרסמו זאת באורח משפיל, מלגלג, שקרי ו"עיתונאי" למשעי ובלי לקבל כמובן את תגובת התובעת כהמשך לפרשת דלוח הדלוחים והתביעה בשקל, כאמור בפרסום המצ"ב ומסומן ד' כחלק בלתי נפרד מהתביעה וגילוי המסמכים. פירוט יינתן בתצהיר שיוגש בנדון.
7. אך בכך לא די - יום לאחר ההחלטה לדחות את הבקשה לסילוק על הסף, ביום 21-1-21 בתוכנית הרדיו של הנתבע יחדיו עם ירון דקל ברשת ב' בין שעות 8 ועשר בבוקר לאוזני מאות אלפי מאזינים בתאגיד השידור הציבורי הודיע הנתבע כי הוא מחק את כל אתר הטוויטר שלו! (עניין שצויין בראשית כתב הגנתו).
8. כשנשאל על ידי דקל מדוע עשה צעד דרמטי שכזה, והרי יש לו למעלה ממאה אלף עוקבים!, השיב הלה באורח פתלתל שבמסגרתו כמובן לא הזכיר במילה את הסיבה האמיתית, שמא לציין כי הוא עושה זאת כדי לתקן את עוולתו עלפי התובעת כי "אין לי כוח כבר, לכשתהיה לי איזה הבקרה אני אתן לך אותה... העוקבים האלה, עוד מעט אני הולך לאכול איתם, אז אני יכול לשלם איתם?...". שמא עשה כן להסתיר את מנהגו מייד לאחר הגשת התביעה, תוך שהוא מטעה ואף מוליך שולל את הציבור, ממש כפי שהולך שולל את בית המשפט הנכבד בנדון... מצ"ב אסמכתא לשידור התוכנית המסומנת ה' כחלק בלתי נפרד מהתביעה ומגילוי המסמכים אשר יצורף לתצהיר ותפורט בו.
9. למותר לציין כי בניגוד לאמור בכתב ההגנה העלה הלה לאחר מכן את האתר שלו בשם אחר ואולי אך שינה אותו שוב לחיים לוינסון "עקרונות" או משהו כזה וכד' עניין שלא טרח כמובן לציין בהגנתו המעניינת. מצ"ב אסמכתא המסומנת ו' כחלק בלתי נפרד מהתביעה ומגילוי המסמכים בנדון. וכל אלה נעשו כמובן ללא תיקון כלשהו של העוול המתמשך כלפי התובעת אלא כדי להשתיקו – מחד להציג בהגנתו כאילו תרופותיה מוצו, ומאידך להמשיך את הנזק והעוול כלפיה בלי להזכיר כי פעולות ההודאה התמורות שלו נעשו בנינה.
10. לא מזור לעולתו כלפי התובעת בדרך מכובדת וראויה של פרסום תיקון בנדון והסרת אותו ציוץ ממרחבי הרשת, אלא מניעת יומה, מניעת דיון במנהגו המהווה סמל למנהג עיתונאי רחב ידיים, ובד בבד המשך פעולתו המכוונת והמבישה כלפי התובעת. לכך מן הראוי לא רק שלא ליתן יד אלא דווקא להפך, לרבות לעניין הוצאות ושכר טרחה בעניין מנהג חסר תום לב ואף ניסיון לשבש את ההליך באורח מכון וחמור.
11. אשר לנטען לעניין גלישה בגוגל של צירוף המלים דלוח הדלוחים ואני ואתה הרי שעובדתית אין זה נכון כלל ועיקר כי הוא שהוביל להופעת הציוץ. כאשר היה מוקש בגוגל שם התובעת ללא שום תוספת מופיע הפרסום המביש והכחב נשוא התביעה בחלק העליון של המצג. זאת ועוד, שמא לנוכח השתיקה בעניינה מאז היה נראה כי פרסום זה אף מקודם מעלה התצוגה מדי פעם.

12. אשר לנטען לעניין פירוט והסבר לשון הרע הרי שזו הוסברה ופורטה, והיא מוכנית הן בביטוי הפוגעני והן בצירוף בצרוף השקר בפרסום, והן במחדל כאשר הנתבע אינו נדרש לשום מנהג של התובעת שטרם החלה לפעול, ביקש בכונת מכוון להגזיף והשפיל אותה ולהציגה כקוריו המצרף שחקנית תיאטרון, עניין שלא היה ולא נברא, לעיני כל ועל אחת כמה - כלל התקשורת הבכירה על כל המשתמע מכך. זאת עשה במקום לפנות למייסדה ולבקש את תגובתו שמא לדווח לעשרות אלפי עוקביו, לרבות אנשי העיתונות הבכירה, את העניין באורח מכובד ומכבד ואמיתי.
- ....מצ"ב פרסום מילקוט הפרסומים לעניין עשרת מייסדיה הראשונים של התובעת המסומן ז' כחלק בלתי נפרד מתביעה זאת ומגילוי המסמכים בנדון. שמה של אותה שחקנית לא נזכר בהם.
13. גם לאחר שהופנתה תשומת לבו לכך על ידי המגיבים ועל ידי התובעת לא טרח לתקן ואף כאמור המשך לדווח את הפרסום, ולאחר הגשת התביעה העלה אותו שוב לפני שהבין כי התביעה לא תמחק על הסף או אז מיהר יום לאחר מכן לבטל את כלל אתר הטוויטר שלו, תוך שהוא מטעה את הציבור בשידור חי ברדיו ברשת ב' בדבר הסיבה האמיתית למעשה דרמטי זה.
14. אשר לאמור בטענותיו המורחבות של הנתבע, באין הגנה של ממש, לעניין העתירות שהוגשו על ידי התובעת לבית המשפט העליון ולוועדת הבחירות בבחינת מצא שלל רב, הרי דומה כי הנתבע משים עצמו נביא או שמא מגיד עתידות וקורא בכדור הבדולח או בקפה - הינה נבואתו המצויצת מתגשמת שנתיים לאחריה...הורה.
15. מדובר בטענות חסרת רלוונטיות בעליל להגנתו של הנתבע שהמתימר להיות כתב פוליטי ומבקש כעת לשנות מקצוע לכתב משפטי, שמא בשל ה"עזרה" שקיבל בנדון מחברו מעיתון גלובס - טענות מטעות עובדתית ומבישות עיתונאית; אשר עיון עובדתי בהן מלמד עד להיכן מגיע פעולתו המכוונת והמבישה של הנתבע כנגד התובעת בנדון.
16. ובעניין זה ראוי לשאול כבר עתה - מה הקשר שמוצא הכתב הפוליטי של עיתון הארץ בין דחיית עתירות, רובן על רקע טכני (כ-70% נדחות), אשר הוגשו על ידי התובעת נטולת כל אמצעים כספיים הפועלת בתנאים לא תנאים, תוך מחירים אישיים חמורים למייסדה למען הציבור, לבין השמעתה הנמשכת והשקרית על ידיו, אשר החלה עוד לפני שפצתה פה או עט או נאום.
17. כיוון שמדובר בטעויות/הטעויות עובדתיות לגופן המשפטי/עובדתי של העתירות, ולמרות הכוונה הברורה להסית את הנושא ולהמשיך להכפיש את התובעת יש לעניין חשיבות הן לעניין שבפנינו לתום לבו של הנתבע והן בכלל, והתובעת חידרש להן פרטנית בשלב התצהירים בנדון.
18. כבר עתה מצ"ב פסק דינו של השופט מזוז המסומן ח', פסק דינה של כב. נשיאת בית המשפט העליון הש. חיות המסומנת ט', סיקור העיתון בו פועל הנתבע דווקא לעתירה זאת המסומן י', כמו כן מצ"ב החלטת כב. השופט מלצר יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-21, בעתירה כנגד חברת החדשות ואח' בעניין סקרים המציגים לנדגמים את התובעת כ"אחר" יא', החלטת השופט הנדל שהחליף את השופט מלצר בשל מניעות בעתירת הליכוד כנגד חברת החדשות המסומנת יב', החלטה הפוכה של קודמו בתפקיד השופט ג'ובראן יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-20 המסומנת יג', פסק דינה של כב. השופטת ברק-ארז לעניין אי החוקיות הבחירות לכנסת ה-24 או דחיית המועד בחודש חודשיים ו/או הצבעה באמצעות מעטפות בשל משבר הקורונה המסומן יד', והודעה לעיתונות בדבר ההצבעה על העתירה נגד ישראל ביתנו והגזענות בה תמכו הלכה למעשה הסיעות החרדיות והערביות המסומנת טו'.

19. מכל מקום וכדי להדגיש את האבסורדיות ואף חוסר תום הלב בטיעוני הנתבע יצוין ואף יודגש כי העותרת אף הגישה זה עתה עתירות ליו"ר וועדת הבחירות לעניין תעמולת הבחירות הנעשית על ידי התקשורת הבכירה בתקופת בחירות למען מפלגות מסוימות בלבד בניגוד מוחלט לערכי היסוד וחוקי הבחירות ותוך הטעיית הציבור ברדיו, בטלוויזיה ובעיתונות אשר נדחו בשל אי פנייה מוקדמת בסמוך להגשתם (פניות רבות נעשו בעבר). מצ"ב העתירות וההחלטה המסומנות טז' - יח' כחלק בלתי נפרד מהתביעה ומגילויי המסמכים בנדון.
20. בד בבד ובשל הגשת העתירות הללו הוציא יו"ר וועדת הבחירות לכנסת ה-24, כב. השופט פוגלמן תחת ידו את המכתב המצ"ב הרלוונטי עד למאד גם לענייננו ומסומן יט' -

"הנדון: שוויון בין המועמדים בסיקור חדשותי בתקופת הבחירות"

הסיקור בתקשורת הוא כלי חשוב ועיקרי בהבאת מידע לציבור תמיד, ובתקופת בחירות במיוחד.

רשימות המועמדים, וכמוהן המועמדות והמועמדים עצמם, יכולים להציג את עצמם ואת עמדותיהם לציבור הרחב ולנסות לשכנעו לתמוך בהם.

קודמיי בתפקיד כבר עמדו על כך שערכי השוויון וההגינות מחייבים לתת באמצעי התקשורת יחס ראוי לכל הרשימות המתמודדות.

כמובן, אין מדובר בשוויון פורמלי ובחישובים מדויקים של זמני שידור, גם לא בהתערבות בתוכן השידורים ובשיקול דעת העורכות והעורכים.

אני קורא לכם לתת ביטוי הולם לכל הרשימות שמתמודדות בבחירות ולהשקפותיהן במקצועיות ובהגינות.

כך יישמרו השוויון בבחירות ורוח החוק שמעגן אותו.
(ההדגשות שלי - ג.א.)

21. כאמור התייחסות עובדתית ועניינית לפרשיות אלה שהיא חשובה ביתר כדי להדגיש את חוסר תום לבו של הנתבע בנדון תיעשה במסגרת הגשת התצהירים במצב דברים בו בית המשפט העליון נתון השכם והערב למתקפות חריפות של השלטון, והתובעת עושה כל שאלל ידה כדי ששלטון העם ולא השלטון על העם יתקיים, חרף המצב החמור בו היא ורוב העם מצויים.
22. אשר לטענות סילוק על הסף ומבלי לפגוע בכל זכות יוער כבר עתה - הנתבע פרסם פרסום שקרי ומשפיל ומבוזה כאחד בכוונת מכוון כדי לפגוע בפעילותה של מפלגת אני ואתה עוד לפני שהחלה כלל... ולא שעה לבקשות לחיקון בנדון ואף המשיך במנהגו גם לאחר הגשת התביעה. בנסיבות וכאמור בין היתר בסע' 15, 16 לחוק איסור לשון הרע - התשכ"ה, לא עומדות לו הגנות כלשהן בנדון אלא להפך.
23. זאת ועוד - לבית המשפט המחוזי הסמכות השיורית בכל שאינו מוסדר על ידי החקיקה. אלא שהעניין שלפנינו מוסדר גם מוסדר ומצוי גם מצוי בסמכות בית המשפט השלום הנכבד.
24. להבדיל מדרישת התנצלות שאינה קיימת בחוק איסור לשון הרע הרי דרישת הסדר/איסור הפצה (שלטענת הנתבע בוצעו לאחר הגשת התביעה ו-3 שנים לאחר שנדרשה הסרתם) /או חיקון /או הכחשה של דבר הדיבה (שלא נעשו כלל ועיקר ואף להפך) - קיימת גם קיימת בין היתר בסע' 9 לחוק איסור לשון הרע.

25. התיק שלפנינו נכלל מבחינת הסמכות הכספית והעניינית על פי חוק במסגרת סמכות בית המשפט השלום וטענות הנתבע הינן טענות סרק שנועדו להשתיק עניין זה ולהמשיך להגות מפרותיו המורעלים של מעשיו החמורים, והלא ראויים כלפי התובעת אשר מן הראוי לשים להם סוף.

ד"ר אלון גלעד, עו"ד
ב"כ התובעת

ת.א. 12/20-1-2444

בבית המשפט השלום
בתל אביב-יפו

אני ואתה - מפלגת העם הישראלית
מספר מפלגה 6-900109-59

התובעת -

ע"י ב"כ עוה"ד אלון גלעדי
ליאונרדו דה וינצ'י 13 תל אביב-יפו (ת.ד.)
טל. 050-2266945 פקס 03-5466171
מייל - drgiladiad@gmail.com

-נגד-

חיים לוינסון

הנתבע:

ע"י ב"כ עוה"ד ליבליץ-מזר-גליק
רח' הנמל 40 תל אביב-יפו

תצהיר

אני הו"מ אלון גלעדי, בעל תעודת זהות מספר 059125641, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכל האמת, שאם לא כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק מצהיר כדלקמן-

הנני מזכ"ל התובעת ומייסדה נתן בזה תצהיר בתמיכה לתשובה להגנת הנתבע בסדר דין מהיר בנדון -

- ההודעות שמסרה התובעת בסע' 3, 11, 12, 16-17, 19-25, בתשובה הן נכונות למיטב ידיעתי מידיעה אישית ו/או למיטב ידיעתי ואמונתי.
- ההודעות שמסרה התובעת בסע' 1-2, 4-10, 13-15, 18, בתשובה הן נכונות למיטב ידיעתי ואמונתי.

זה שמי זאת חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אלון גלעדי

הנני מאשר כי ביום 18/12/21 הופיע בפני עורך הדין אלון גלעדי המוכר לי אישית ואחרי שזיהיתי אותו והוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל והתם עליה.

מאיה גלעדי-ז'ולסון, עו"ד

חיפוש ב

אנשים רלו

אבישי גרינציג
@avishaigrinzaig
כתב
8661
@avishaigrinzaig

הנושאים

בוקר טוב

הצג עוד

תנאי שימוש מ
פרטיו מודעות

שרשור →

אבישי גרינציג @avishaigrinzaig · 18 בדצמ' 2020
פרשת דלוח הדלוחים: העיתונאי חיים לוינסון נתבע לפצות את מפלגת "אני ואתה" - מפלגת העם הישראלית.

סכום התביעה: שקל אחד (האגרה: 380 שקלים)
המפלגה אף דורשת ממנו להסיר את הציץ הפוגעני ולפרסם תיקונים מכובדים ובולטים.
העילה: הציץ המצ"ב מ-2017.

מטעמו של מר לוינסון טרם נמסרה תגובה.

Chaim Levinson @chaimlevinson · 28 בפבר' 2017
דלוח הדלוחים: השחקנית שרה פז שחרצה היא מעשרת מייסדי מפלגה חדשה שנרשמה החדש: "אני ואתה" - מפלגת העם הישראלית

3
2
18
142
3
14

אבישי גרינציג @avishaigrinzaig · 18 בדצמ' 2020
למי שחושד בי שאני צוחק, הרי כתב התביעה

ת.א. 20

בית המשפט השלם כולל אבישי גרינציג

אבי ואתה - מפלגת העם הישראלית
מספר מפלגה: 6-908109-59

התובעת -

ע"י ב"כ שרה ד' אלוף גלעדי
ליאטידו דה וינצ'י 13 חל אבישי גרינציג (ת.ד.)
טל. 5

H

Handwritten mark

→ שרשור

כתב תביעה בסדר דיו מודון

מגן המיץ ג'ט'י

...
84
1
6

אבישי גרינציג @avishagrinzaiג · 18 בדצמ' 2020

זה עתה הנתבע שיתף מחדש (להלן: ריטוט) את הציץ המפר, ובכך ביצע את העולה מחדש, זאת על פי פסיקת בית המשפט העליון בעניין.

לא מן הנמנע כי סכום התביעה יוכפל כעת ויעמוד על 2 שקלים לא בלתי חדשים.

צוץ מחדש על-ידי Chaim Levinson

28 פבר' 17 · @chaiml... · **Chaim Levinson**

דלוח הדלוחים: השחקנית שרה פון שוורצה היא מעשרת מייסדי מפלגה חדשה שנרשמה החדש: "אני ואתה - מפלגת העם הישראלית"

31
6
7
2

...
107
2

Chaim Levinson

28 פבר' 17 · @chaiml... · **Chaim Levinson**

דלוח הדלוחים: השחקנית שרה פון שוורצה היא מעשרת מייסדי מפלגה חדשה שנרשמה החדש: "אני ואתה - מפלגת העם הישראלית"

צוץ מחדש על-ידי Chaim Levinson

28 פבר' 17 · @chaiml... · **Chaim Levinson**

דלוח הדלוחים: השחקנית שרה פון שוורצה היא מעשרת מייסדי מפלגה חדשה שנרשמה החדש: "אני ואתה - מפלגת העם הישראלית"

31
6
7
2

תקשורת ומדיה תביעה בשקל: מדוע חיים לוינסון נתבע בסכום "עתק" בגלל ציוץ מלפני 3 שנים בטוויטר?

ב-2017 ציץ העיתונאי "דלוח הדלוחים: השחקנית שרה פון שורצה היא מעשרת מיסדי מפלגה חדשה שגרשמה החודש": "אני ואמה - מפלגת העם הישראלית" והוא נתבע ע"י המפלגה בסכום המצחיק. לוינסון שיתף שוב והודיע: "פותרת הד-סטארט למימון המונים"
כפר אדר | 17/02/21 9:40 1

חיים לוינסון (צילום פייסבוק/חיים לוינסון)

הפוסט של העיתונאי חיים לוינסון מלפני כשלוש שנים בו כתב: "דלוח הדלוחים: השחקנית שרה פון שורצה היא מעשרת מיסדי מפלגה חדשה שגרשמה החודש": "אני ואמה - מפלגת העם הישראלית", ביא אותה לבית המשפט לאחר שנמכע לפצות את מפלגת "אני ואמה - מפלגת העם הישראלית". סכום התביעה? רק שקל אחד בודד.
העיתונאי אבישי גרינצני ציין: "פרשת דלוח הדלוחים: העיתונאי חיים לוינסון נתבע לפצות את מפלגת "אני ואמה - מפלגת העם הישראלית", סכום התביעה: שקל אחד (האגרה: 380 שקלים) המפלגה אף דרשת ממנו להסיר את הציץ הפוגעני ולפרסם תיקונים מכובדים ובולטים. העילה: הציץ התצ"ב מ-2017. מטעמו של מר לוינסון טרם נחסרה תגובה".

פרשת דלוח הדלוחים: העיתונאי חיים לוינסון נתבע לפצות את מפלגת "אני ואמה - מפלגת העם הישראלית".

סכום התביעה: שקל אחד (האגרה: 380 שקלים)
המעללה אף דורשת ממנו להסיר את הציוץ הפוגעני ולפרסם תיקונים מכובדים ובלוטים.
העולה: הציוץ המצ"ב מ-2017.
מטעמו של מר לוינסון טרם נמסרה תגובה.

pic.twitter.com/fQ0jzkhzP4

אבישי גרינציין (@avishagrinzain) December 18, 2020
לאחר מכן הוסיף גרינציין: "זה עתה התביעה שיתף מחדש (להלן: דיטווס) את הציוץ המפר, ובכך ביצע את העוולה מחדש, ואת על פי פסיקת בית המשפט העליון בעניין לא מן הנמנע כי סכום התביעה יוכפל כעת ויעמוד על 2 שקלים לא בלתי חדשים".
בסופו של דבר לוינסון הגיב לציוצים של חברו וכתב: "פגתה הד-סטארט לתימון המונים במידה ואפסיד בהליך המשפטי ואצטרך לשלם את הפיצוי הנדדש", עוד הוסיף: "תגובתי לתביעה: אני מקווה שאם אכנה אותה "דלוחות הדלוחים" זה לא יעלה לי בתביעה נוספת".
תניות אבישי גרינציין | חיים לוינסון | טוויטר | שקל | תביעה

תגובות לכתבה(1):

שם

מותג

תוכן התגובה

הוסף תגובה

0 | 0

1. לוינסון מבקש לשלם את הסכום המבוקש ב-12 תשלומים חודשיים
התאריך: בית המשפט 12/2020/19

הגב לתגובה 0

ציין →

-
- דף הבית
- גילוי #
- התראות
- מסרים
- סימניות
- רשימות
- פרופיל
- עוד

אנשים רלוונטיים

אבישי גרינציג
avishaigrinzaig
כתב לענייני מי
0502348661
t.me/grinzaig

הנושאים החמים

בוקר טוב

הצג עוד

תנאי שימוש מדיניות פרטיות
פרטי מודעות עוד ... Inc.

אבישי גרינציג @avishaigrinzaig · 20 בינו
התפתחות מסעירה בתביעת דלוח הדלוחים:
לוינסון הפקיד צ'ק על סך שקל אחד לטובת מפלגת "אני ואתה".
לטענתו, לבית המשפט השלום אין כלל סמכות להורות על מחיקת הציף אלא
לבית המשפט המחוזי. עוד טוען שכלל לא ברור מהו הלשון הרע שבציף.
לאור זאת, לוינסון מבקש מחיקה על הסף של התביעה.

אבישי גרינציג @avishaigrinzaig · 18 בדצמ' 2020
פרשת דלוח הדלוחים: העיתונאי חיים לוינסון נתבע לפצות את מפלגת
"אני ואתה" - מפלגת העם הישראלית.
סכום התביעה: שקל אחד (האגרה: 380 שקלים)
המפלגה אף דורשת ממנו להסיר את הציף הפוגעני ולפרסם תיקונים
מכובדים ובלטים.
העילה: הציף המצ"ב 2017.
מטעמו של מר לוינסון טרם נמסרה תגובה.
הצג שרשור זה

87 4 5

תשובות

Joseph Chen @josefman · 20 בינו
משיב ל- @orcarmi-1 avishaigrinzaig
סולברג די עם המיינד גיימס האלה די

Alexander Goriachnik @alexandergor · 20 בינו
משיב ל- avishaigrinzaig
תגובה דלוחה

Yoni @yonip10 · 20 בינו
משיב ל- avishaigrinzaig
אז למה הוא הפקיד?

הצג עוד תשובות

ציצים נוספים

Mohamed Al Khaja @AmbAlKhaja · 17 שע'
אני שמח להשיק את חשבון הטוויטר שלי כשגרירה הראשון של איחוד
האמירויות הערביות בישראל. אני מצפה לחזק את הקשרים בין אזרחי שתי
המדינות על ידי טיפוח השלום, הבנה ושגשוג בקרב עמנו ולמען האיחוד כולו.
מרחאבה, ברוכים הבאים.

9.8K 789 949

Yotam Gutman @GutmanYotam · 16 שע'
עזבו- מי מהרוזים מלמד אחוזים?

אני ואתה - מפלגת ...
@MeAndYou_Party

ד, ה

י הבית
לוי
תראות
זרים
ימניות
שימות
-ופיל
ד

רצו

צייץ

כאן חדשות @kann_news · 21 בינו' ...
לסגור את השבון @chaimlevinson
בזמן הגשת התוכנית #דקלוינסון החליט
טוויטר שלו. תוהים למה? ואם נענה לבקשה
לחזור בו מההחלטה - צפו @ReshetBet

42
10
17

חיפוש בטוויטר

אנשים רלוונטיים

כאן חדשות @kann_news
עמוד החדשות מבית כאן, האגף
השידור הישראלי | Israel Public
Broadcasting Corporation | להו
האפליקציה: onelink.to/mp5yh

Chaim Levinson @chaimlevinson
Political Correspondent.
st. 050-5204118
/inson@gmail.com

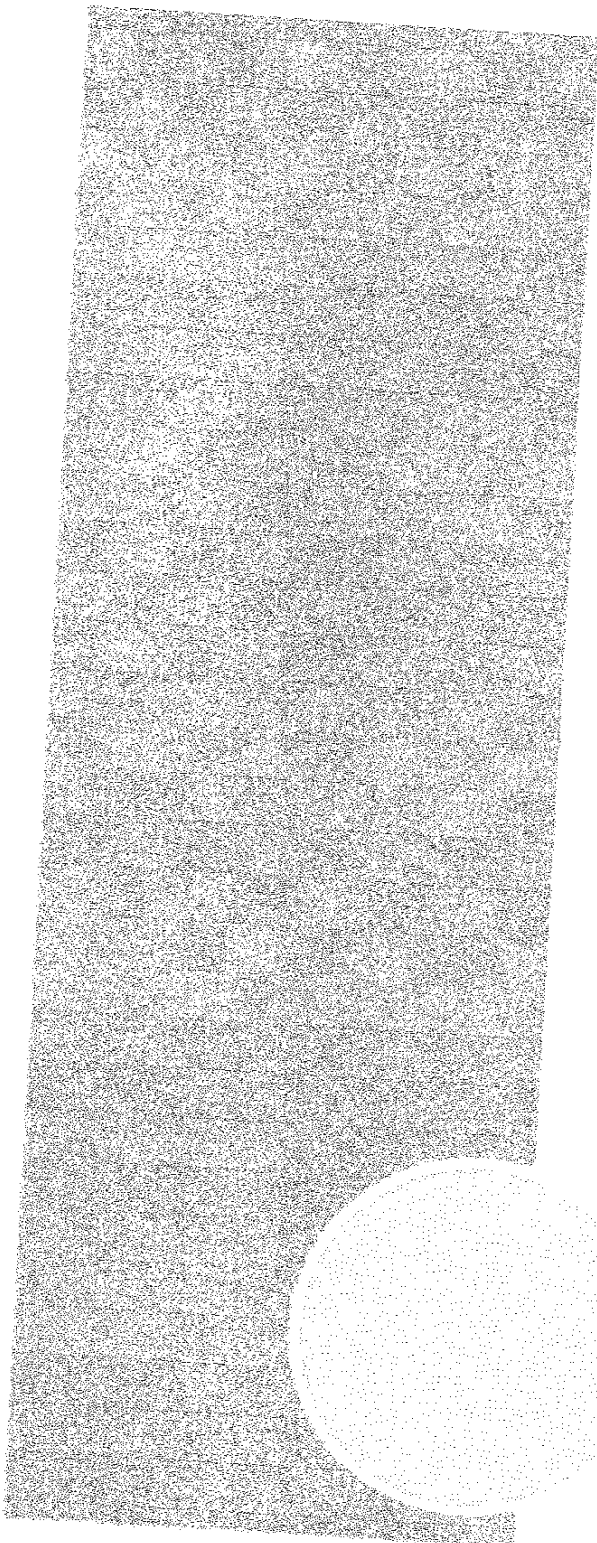
ירון דקל @YaronDeckel
כאן 11, דקלסגל ברשת ב', בע
מפקד גלצ

הוועיאה החמית הררולר

נמצא לך מה גרם לחיים לזנון למוקד את חשבון הטוויטר?

← **Profile**

@chaimlevinson

This account doesn't exist

Try searching for another.

צילום חסר טוויטר

נמצא לך מה גרם לחיים לוינסון למחוק את חשבון הטוויטר?

- 0 🗳️ 0 📌
7. הוא חוזר. עוד תרגיל של הטרוול למשך תשומת לב (ל"ת)
חיים 01/2021/24
- 1 🗳️ 3 📌
הגב לתגובה זו
- 1 🗳️ 2 📌
6. תחזור תחזור (ל"ת)
בעסה 01/2021/23
- 1 🗳️ 2 📌
הגב לתגובה זו
- 7 🗳️ 1 📌
5. לוינסון חשף מדי יום את ערות השופרות
הוד 01/2021/22
- 0 🗳️ 6 📌
הגב לתגובה זו
- 9 🗳️ 1 📌
4. חיים לוינסון הוא אסן רדיופוני!
למנהלת רשת ב 01/2021/22
- 0 🗳️ 6 📌
הגב לתגובה זו
- 9 🗳️ 1 📌
3. מתנגעעים (ל"ת)
רמי 01/2021/22
- 7 🗳️ 1 📌
הגב לתגובה זו
- 9 🗳️ 1 📌
2. אם אפשר בכלשה אותו הדבר גם בעיתון, והביתה
צחי נוי של העיתונות 01/2021/22
- 7 🗳️ 1 📌
1. עוד אפס (ל"ת)
נחום 01/2021/21
- 7 🗳️ 1 📌
הגב לתגובה זו

חיפוש בטוויטר

Chaim "עקרוט" Levinson

ציצים 36.3K

דף הבית

גילוי #

התראות

מסרים

סימניות

רשימות

פרופיל

עוד

ציץ

אולי תאהב את

רועי עידן
@Roy_Iddan

iad glickman
iaviadglickman

Barak Ravid
@BarakRavid

הצג עוד

הנרשאים החמים

בוקר טוב

הצג עוד

תנאי שימוש מדיניות פרטי
פרטי מודעת עוד ... Inc

Chaim "עקרוט" Levinson

@chaimlevinson

Haaretz Political Correspondent. Columnist.

050-5204118
chaimlevinson@gmail.com

הצטרף ב-מאי 2009 [haaretz.com/misc/writers/c...](https://www.haaretz.com/misc/writers/c...) Tel-Aviv, Israel

171 ברשימת המעקב עוקבים 129.2K

ברשימת המעקב של AvishayBenHaim אבישי בן חיים, יעקב ברדוגו ו-17 אחרים שאחרים אתה עוקב

ציצים	ציצים ותשובות	מדיה	הערות "אהבתי"
-------	---------------	------	---------------

ציץ נעץ

Chaim "עקרוט" Levinson @chaimlevinson · 15 בפבר' יוצא לחופשה קצרה. יחליפני @jonathanlis1. ואם הוא יתנהג יפה אתן לו גם הקוד לטוויטר שיציץ תובנות

16 2 113

Chaim "עקרוט" Levinson ציץ מחדש

@LMalenboim Lior Malenboim · 12 שע' באיחור קל, הדוח הראשון יוצא לדרך... המערכת שלנו ניתחה את הנתונים מ-Twitter API ומצאה את המשתמשים עם הכי הרבה השפעה מתחילת 2021:

- @netanyahu
- @YinonMagal
- @chaimlevinson
- @ivgiz
- @amit_segal
- @YotYotam
- @BarashiKinneret
- @freyisrael1
- @akivanovick
- @bezaleism

54 7 26

הצג שרשור זה

Chaim "עקרוט" Levinson @chaimlevinson · 16 בפבר' משל

אבי הביביסט @wsA22eWgpcGCr2H · 16 בפבר' משיב ל-@chaimlevinson

אני ואתה - מפלגת ... @MeAndYou_Party

7

אני מודיע כי בתוקף סמכותי לפי סעיף 6(ב) לחוק, קבעתי תיקון להוראות לענין שיטת חישוב מיטבית אשר נכנסו לתוקף ביום ט"ו בתשרי התשע"ג (2 באוקטובר 2012). והודיעה על קביעתן פורסמה ברשומות ביום ג' בתשרי התשע"ג (19 בספטמבר 2012).
ההוראות המתוקנות פורסמו באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה, בכתובת www.sviva.gov.il.

י"א בטבת התשע"ז (9 בינואר 2017)
(חמ 4474-3)
אורי שלהב
הרשם
י"פ התשע"ג, עמ' 5; התשע"ז, עמ' 2446.

אישור טכנולוגיה לחתימה אלקטרונית מאובטחת
לפי תקנות חתימה אלקטרונית (חתימה אלקטרונית מאובטחת, מערכות חומרה ותוכנה ובדיקת בקשות), התשס"ב-2001 בתוקף סמכותי לפי תקנה 9(ב) לתקנות חתימה אלקטרונית (חתימה אלקטרונית מאובטחת, מערכות חומרה ותוכנה ובדיקת בקשות), התשס"ב-2001 (להלן - התקנות), אני מפרסם בזה את דבר אישורה ביום כ"א בטבת התשע"ז (19 בינואר 2017) של הטכנולוגיה המיושמת במוצר CoSign FIPS של חברת מחקר אלגוריתמים בע"מ, תאגיד מס' 1086-107-51, מרד' נבטים 10, קריית מטלון, פתח תקווה 49561 (להלן - החברה), כטכנולוגיה שמפיקה חתימה אלקטרונית, שחוקה שהיא חתימה אלקטרונית מאובטחת כהגדרת מונחים אלה בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן - החוק).

אישור הטכנולוגיה ניתן בהתבסס על הצהרות והתחייבויות החברה כמפורט בטופס הבקשה שהגישה, והוא ניתן לביטול לפי החוק.
האישור המלא ניתן לצפייה באתר הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע (רמו"ט) בכתובת:
<http://www.justice.gov.il/Units/ilita/subjects/HatimaElectronic/MeidaMeRashamCA/Pages/IshorTech.aspx>

כ"א בטבת התשע"ז (19 בינואר 2017)
(חמ 4403-3)
אלן בכר
רשם גורמים מאשרים
ראש הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע
ק"ת התשס"ב, עמ' 2.
ס"ח התשס"א, עמ' 210.

הודעה על החלטה

לפי צו הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע (תקופת מבחן), התשע"א-2011 אני מודיע כי בתוקף סמכותי לפי סעיף 2(א) לצו הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע (תקופת מבחן), התשע"א-2011 (להלן - הצו), החלטתי כי ביום כ' בשבט התשע"ז (16 בפברואר 2017), יינטלו אמצעי זיהוי ביומטריים במסגרת הגשת בקשות להנפקת מסמכי זיהוי ביומטריים בהתאם להוראות הצו, בבית החייל בתל אביב.

י"ח בשבט התשע"ז (14 בפברואר 2017)
(חמ 5191-3)
אמנון שמואלי
ממלא מקום ראש רשות האוכלוסין וההגירה
ק"ת התשע"א, עמ' 1287; התשע"ה, עמ' 1330.

התשע"ז (6 בפברואר 2017), הוגשה לי בקשה לרישום בפנקס המפלגות של המפלגה שפריטה להלן:
שמה המלא של המפלגה:
"אני ואתה - מפלגת העם הישראלית"
מטרות המפלגה:

- (א) להחליף את שלטון ההון והלאומנות בשלטון הפרט והעם;
- (ב) לקדם את זכות העם להיבחר באמצעות המפלגה והתקשורת;
- (ג) לעשות צדק חברתי אמיתי באמצעות חירות ושוויון חברתי-כלכלי במעמד שווה, מערך חדש ברשויות הציבור, שוק חופשי-חברתי ותיקון מבנה ההפרטות;
- (ד) ליוזם פעולות למען שלום וביטחון ישראל היהודית והדמוקרטית גם יחד;
- (ה) לאחד את המעמדות הנמוכים והבינוניים בישראל בלא הברל דת, גזע, מין ועדה.

פריטי המפלגה:
מען: רח' לאונרדו דה וינצ'י 13, ת"ד 50499, תל-אביב-יפו (אצל עו"ד אלון גלעד), טלפון: 03-5466170, פקס: 03-5466171, רוא"ל: giladiad@netvision.net.il

- עשרת הראשונים ברשימת מייסדיה:**
- (1) גלעדיו אלון, רח' ויצמן 125, ת"ד 50499, תל אביב;
  - (2) לסלרוט יסמין, רח' החשמונאים 78, תל אביב;
  - (3) עטיה עדן, רח' כיכר ויצמן 12, חולון;
  - (4) שדר ערן, רח' מאור הגולה 11, תל אביב;
  - (5) בן כנען יונתן, רח' פרישמן 15, תל אביב;
  - (6) איגל מיכל, רח' הגריא 37/4, תל אביב;
  - (7) קיס עופר, רח' האתרון 11, הרצליה;
  - (8) קונפורטי חמדה, רח' רוטשילד 3, חולון;
  - (9) פון שוורצה אסתר, רח' שטריקר 9, תל אביב;
  - (10) זחבי מטילדה, רח' בית גיל הזהב, תל אביב.

ניתן לעיין בבקשה ובמסמכים שצורפו לה במשרדי רשם המפלגות, במועד שיתואם מראש, לאחר תשלום האגרה שנקבעה לכך בתקנות המפלגות (אגרות), התשנ"ג-1993.
בהתאם לסעיף 6(א) ו-(ב) לחוק, ראשי כל אזורי ישראל בגיר שהוא תושב הארץ להתנגד לרישום המבוקש באופן ובמועד שנקבעו בסעיף האמור ובתקנה 5(א) לתקנות.

י"ג בשבט התשע"ז (9 בפברואר 2017)
(חמ 2424-3-17)
אייל גלובוס
רשם המפלגות
ראש רשות התאגידים
ק"ת התשנ"ג, עמ' 730.

הודעה על מתן הוראות רשם לעניין שיטת חישוב מיטבית

לפי חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012 בהתאם לסעיף 30(ב) לחוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012 (להלן - החוק),
ס"ח התשע"ב, עמ' 238.

ח'

מראה מקום: פדאור 19 (11) 631

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 3889/19

לפני: כבוד השופט מ' מזוז
 כבוד השופטת י' וילנר
 כבוד השופט ע' גרוסקופף

העותרת: אני ואתה - מפלגת העם הישראלית

נגד

המשיבים: 1. ראש הממשלה
 2. מדינת ישראל
 3. שר המשפטים הממונה

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרת: עו"ד אלון גלעדי
 בשם המשיבים: עו"ד רן רוזנברג

פסק-דין

השופט מ' מזוז:

1. עתירה זו עניינה סמכות הממשלה בעת הזאת, לאחר חוק התפזרות הכנסת, למנות שרים חדשים. בעתירה נטען כי הממשלה, בהיותה ממשלת מעבר, אינה מוסמכת למנות שרים חדשים ללא אישור הכנסת. לפיכך מבוקש בעתירה לקבוע כי אין תוקף למינוי שרים שכבר מונו ולהורות לממשלה להימנע ממינוי שרים אחרים.

לטענת העותרת, סעיף 30(ד) לחוק יסוד: הממשלה, עליו סומכת הממשלה את סמכותה למנות שרים חדשים, אינו חל בנסיבות דנן, אלא רק "ברשימה סגורה" של המקרים המנויים בסעיף 30(ב) לחוק היסוד. עוד נטען כי בתקופת הבחירות חל על הממשלה הכלל של הימנעות ממינויים.

2. המשיבים התבקשו להגיש תגובתם לעתירה. בתגובה הובהר בין היתר כי מינוי שרים חדשים נעשה על יסוד עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה אין מניעה משפטית לעשות כן. נטען כי עקרון הרציפות הקבוע בסעיף 30 לחוק יסוד: הממשלה חל גם על הממשלה הנוכחית, וממילא היא רשאית גם לצרף שרים חדשים לפי סעיף 30(ד). מסקנה זו, כך נטען, עולה ממכלול הוראות חוק היסוד, כמו גם מההיסטוריה התחוקתית של סעיף 30(ד).
3. לאחר עיון הגענו לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות באשר אינה מבססת עילה להתערבותנו.
4. אכן, הכלל הוא כי "הממשלה מכהנת מכוח אמון הכנסת" (סעיף 3 לחוק יסוד: הממשלה), ובהתאם לכך משהורכה ממשלה חדשה היא נדרשת להתייצב לפני הכנסת ולקבל את אמונה (סעיף 13(ד) לחוק היסוד). כך גם בעת צירוף שר נוסף לממשלה, נדרשת הודעה על כך לכנסת, והשר הנוסף נכנס לכהונתו עם אישור ההודעה על ידי הכנסת (סעיף 15).
- כך הם פני הדברים במצב העניינים הרגיל. ברם, בתקופות הביניים של התפטרות הממשלה או בחירת כנסת חדשה, הממשלה ממשיכה לכהן מכוח עקרון "רציפות הממשלה", הקבוע בסעיף 30 לחוק היסוד, שתכליתו מניעת וואקום שלטוני-משטרי והבטחת רציפות פעילות הרשות המבצעת, ולא מכוח אמון הכנסת. בהתאם לכך קובע סעיף 30(ב) לחוק היסוד, כי "עם בחירת כנסת חדשה או התפטרות הממשלה" – בשל הפסקת כהונתו של ראש הממשלה לפי אחת העילות הקבועות בחוק היסוד, או עקב צו לפיזור הכנסת – "תמשיך הממשלה היוצאת במילוי תפקידיה עד שתיוכן הממשלה החדשה". ובהמשך לכך קובע סעיף 30(ד) כי ממשלה המכהנת מכוח עקרון הרציפות לפי ס"ק (ב) רשאית למנות חבר הכנסת לכהן כשר, במקום שר שחדל לכהן, וכי מינוי כזה אינו טעון אישור הכנסת; זאת בשונה ממצב רגיל של צירוף שר חדש לממשלה לפי סעיף 15 לחוק, כמצוין לעיל.
5. עיון במכלול הוראות חוק יסוד: הממשלה ובתכלית הוראות סעיף 30 לחוק היסוד לעניין "רציפות הממשלה", מוביל לדעתי למסקנה הכרחית כי יש לראות בממשלה המכהנת כיום – הממשלה ה-34 שהוקמה בתקופת כהונתה של הכנסת ה-20 – כממשלה הממשיכה לכהן מכוח עקרון "רציפות הממשלה" הקבוע בסעיף 30 לחוק היסוד. קבלת עמדת העותרת כי הממשלה הנוכחית אינה מכהנת מכוח עקרון רציפות הממשלה תיצור וואקום שלטוני-משטרי, שכן עקרון רציפות הממשלה הוא המקור החוקי להמשך כהונתה של הממשלה הנוכחית עד להרכבת ממשלה חדשה לאחר הבחירות. לשון אחר – מה שמונח על הכף אינו השאלה, האם ניתן למנות שרים חדשים בעת הזאת ללא אישור הכנסת, אלא האם יש בסיס חוקי לעצם המשך כהונתה של הממשלה.
6. אכן, יתכן והמצב החריג שנוצר כעת – כאשר הממשלה ה-34 שקיבלה את אמון הכנסת ה-20 ממשיכה לכהן עד לכינון ממשלה חדשה שתזכה לאמון הכנסת ה-22, לאחר שהכנסת ה-21 פוזרה בסמוך מאד לאחר היבחרה – אינו נמנה במפורש במסגרת החלופות בסעיף 30(ב). עם זאת, אני סבור כי פרשנות תכליתית-רציונלית מחייבת את המסקנה כי הסיטואציה החריגה שנוצרה היא בגדר המצבים עליהם חל עקרון רציפות הממשלה, וממילא חלה גם הוראת סעיף 30(ד) בדבר מינוי שרים חדשים.
7. כידוע, הוראה חוקתית יש לפרש "מתוך מבט רחב" ("spacious view") ובאופן תכליתי, ולא בדרך של פרשנות טכנית-פורמלית צרה –

"טקסט חוקתי צריך להתפרש מתוך מבט רחב ומתוך מגמה לקיים את הצו החוקתי שנקבע בו. הפרשנות המופעלת כלפיו אינה צריכה להיות טכנית צרה או פורמאליסטית, אלא בעלת מבט המקיף את מלוא האופק. המבט צריך לחבוק את המהות וזו משתקפת בזכויות האדם שהם לב לבם של העיקרים החוקתיים שלנו" (ע"א 6821/93 בנק המזרחי נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט(4) 221, 306 (1995)).

(וראו גם: ד"נ 13/60 היועץ המשפטי לממשלה נ' מתאנה, פ"ד טז 430, 442-443 (1962); ע"ב 2/84 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד לט(2) 225, 306 (1985); בג"ץ 428/86 ברזילי נ' ממשלת ישראל, פ"ד מ(3) 505, 616 (1986), להלן: ענין ברזילי); בג"ץ 2481/93 דיין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 470 (1994); בג"ץ 6427/02 התנועה למען איכות השלטון נ' כנסת ישראל, פ"ד סא(1) 619, 674 (2006); דנג"ץ 219/09 שר המשפטים נ' זוהר, פ"ד סד(2) 421, 437 (2010)).

עקרון פרשני-חוקתי זה מתייחס לפרשנות של הוראה חוקתית מוסדית, כפי שהוא חל על הוראה חוקתית שעניינה בזכויות אדם. טקסט חוקתי העוסק במסגרות המוסדיות של רשויות השלטון יש לפרשו בהתחשב באופיו של המוסד השלטוני (אהרן ברק פרשנות במשפט - פרשנות חוקתית 83 (1994)). כן נקבע כי "חקיקה קונסטיטוציונית חייבת להתפרש על רקע מבנה השיטה כולה... על כן תפקידו של השופט-הפרשן, שעה שהוא מפרש חוק קונסטיטוציוני, הוא להביאו לידי הרמוניה עם יסודות המשטר החוקתי הקיים במדינה..." (ענין ברזילי 595)

8. בענייננו, עקרון רציפות הממשלה וההכרח המובן מאליו בהמשך פעילותה של הממשלה בכל מצב מחייבים את המסקנה כי עקרון הרציפות חל על גם על הממשלה המכהנת כיום. כמצוין לעיל, כל מסקנה אחרת תוצאתה "ריק שלטוני" שלא ניתן להשלים עמו. בצדק ציינה המדינה בתגובתה, כי גם התחקות אחר ההיסטוריה החקיקתית של הוראות רציפות הממשלה לאורך השנים, החל מתוק יסוד: הממשלה הראשון משנת 1968, תומכת במסקנה זו.

9. אעיר לבסוף כי המגבלות על מינויים בתקופת בחירות שנקבעו בהלכה הפסוקה (בג"ץ 8815/05 לנדשטיין נ' שפיגלר (26.12.2005); בג"ץ 1004/15 התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' השר לבט"פ (1.4.2015)), וכן בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה (הנחיה מס' 1.1501 - "מינויים בתקופת בחירות") אינן רלבנטיות לענייננו, לא מבחינת תוכן ולא מבחינת תכליתן.

10. אשר על כן העתירה נדחית. בנסיבות העניין לא יהא צו להוצאות.

11.

ניתן היום, ח' בתמוז התשע"ט (11.7.2019).

ט'

מראה מקום: פדאור 20 (1) 107

תגיות: חברי כנסת

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7510/19

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות
 כבוד השופט נ' סולברג
 כבוד השופט ג' קרא

העותרים: 1. עו"ד יוסי אור-הכהן
 2. עו"ד ליאור דץ
 3. עמותת שומרי הסף – התנועה להגנת ערכי שלטון החוק

נגד

המשיבים: 1. ראש הממשלה
 2. ממשלת ישראל
 3. היועץ המשפטי לכנסת

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ב' בטבת התש"ף (30.12.2019)

בשם העותרים: עו"ד יוסי אור-הכהן; עו"ד ליאור דץ

בשם המשיבים 1-2: עו"ד רן חזנברג

בשם המשיב 3: עו"ד אביטל סומפולינסקי

פסק-דין

הנשיאה א' חיות:

עתירה זו נוגעת לגבולות סמכויותיה של ממשלת מעבר למנות ללא אישור הכנסת, חבר כנסת לתפקיד שר במקום שר אחר שחדל לכהן בתפקידו. העותרים הציבוריים שהגישו את העתירה דן ביקשו כי נורה על ביטול מינויו של חבר הכנסת נפתלי בנט לתפקיד שר הביטחון. בעניין זה טוענים העותרים, בין היתר, כי לא ניתן היה למנותו על פי הוראות סעיף 30(ד) לחוק יסוד: הממשלה (להלן: חוק היסוד) וכן הם טוענים כי מספר חברי הממשלה עולה על המותר בחוק. היועץ המשפטי לכנסת צורף לעתירה, לבקשתו, נוכח עמדתו כי בכל הנוגע לפרשנותו של סעיף 30(ד) לחוק היסוד, העתירה מעלה שאלה בעלת חשיבות עקרונית הנוגעת לכנסת באופן ישיר (ראו סעיף 17(ג) לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994). היועץ המשפטי לכנסת הדגיש עם זאת כי בנסיבות העניין אין מקום לדעתו להתערב במינוי הקונקרטי של חבר הכנסת בנט לשר, אך ביקש שנכריע בסוגיה העקרונית בהינתן המחלוקת שנפלה בהקשר זה בין היועץ המשפטי לכנסת ובין היועץ המשפטי לממשלה.

נקדים אחרית לראשית ונאמר כי ככל שהדבר נוגע למינויו של חבר הכנסת בנט לשר הביטחון הגענו למסקנה שאין מקום להתערב במינויו וזאת מן הטעמים שיפורטו להלן. כמו כן אנו סבורים כי נוכח פסק הדין שניתן אך באחרונה בבג"ץ 3889/19 אני ואתה – מפלגת העם הישראלית נ' ראש הממשלה (11.7.2019) (להלן: עניין אני ואתה) יש לדחות את טענת העותרים בסוגיית מספר השרים בממשלת המעבר. עם זאת, וככל שהדבר נוגע למחלוקת המשפטית שנפלה בין היועץ המשפטי לכנסת ובין היועץ המשפטי לממשלה לעניין פרשנותו של סעיף 30(ד) לחוק היסוד, הגענו אל המסקנה כי יש לקבל בעיקרה את עמדת היועץ המשפטי לכנסת. הטעם המרכזי לכך נובע מן העקרון לפיו חופש הפעולה של ממשלת מעבר בכל הנוגע למינוי שרים הוא צר מזה הנתון לממשלה הזוכה לאמון הכנסת. על כן, יש למנות חברי כנסת כשרים בממשלת מעבר רק כאשר הדבר דרוש לשם הבטחת תפקודה התקין של הממשלה. ככלל, צורך כזה אינו מתעורר כשעל הפרק עומד מינויו של חבר כנסת במקום שר שחדל לכהן בתפקידו, אך נותר כחבר בממשלה.

רקע וטענות הצדדים

1. בהתאם לשיטת המשטר הנהוגה בישראל "הממשלה מכהנת מכוח אמון הכנסת" (סעיף 3 לחוק יסוד: הממשלה). לפיכך, הרכבת ממשלה חדשה, צירוף שר נוסף לממשלה או שינוי חלוקת התפקידים בין שרי הממשלה, מחייבים קבלת אמון הכנסת (ראו סעיפים 13(ד), סעיף 15 וסעיף 31(א) לחוק היסוד, בהתאמה). בהתאם להוראות אלה, אושר ביום 17.12.2018 על ידי הכנסת מינויו של ראש הממשלה, חבר הכנסת בנימין נתניהו לתפקיד שר הביטחון. מספר ימים לאחר מכן התקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת העשרים, התשע"ט-2018 ונקבע מועד לקיום בחירות לכנסת ה-21.

בתקופת הביניים שבין פיזור הכנסת ועד לכינונה של ממשלה חדשה, ממשיכה לכהן ממשלת מעבר מכוח עקרון "רציפות הממשלה" המעוגן בסעיף 30 לחוק היסוד, המיועד למנוע "ריק שלטוני". מפאת חשיבותו של הסעיף לשאלה שבפנינו, נביא אותו כאן במלואו:

30. (א) עם בחירת כנסת חדשה או התפזרות הממשלה כאמור בסעיפים 18, 19, 20 או 21 או עם הגשת בקשה לפי סעיף 29(ב), יפתח נשיא המדינה בהליכים להרכבת ממשלה חדשה כאמור בחוק-יסוד זה.

(ב) עם בחירת כנסת חדשה או התפטרות הממשלה כאמור בסעיפים 18, 19, 20, 21 או 29 תמשיך הממשלה היוצאת במילוי תפקידיה עד שתיכון הממשלה החדשה.

(ג) ראש הממשלה שהתפטר ימשיך במילוי תפקידו עד שתיכון הממשלה החדשה; נפטר ראש הממשלה, נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו או הופסקה כהונתו מחמת עבירה, תקבע הממשלה שר אחר שהוא חבר הכנסת וחבר סיעתו של ראש הממשלה, לכהן כראש הממשלה בפועל עד שתיכון הממשלה החדשה.

(ד) ממשלה המכהנת לפי סעיף קטן (ב), רשאית למנות חבר הכנסת להיות שר בתפקידו של שר שחדל לכהן; מינויו של שר לפי סעיף קטן זה אינו טעון אישור הכנסת.

2. חרף שתי מערכות בחירות שהתקיימו בישראל במהלך שנת 2019 – לכנסת ה-21 ולכנסת ה-22 – לא עלה בידי מי מחברי הכנסת שעליהם הטיל הנשיא את המלאכה, להרכיב ממשלה. לאחר מערכת הבחירות לכנסת ה-22, התפטר ראש הממשלה מתפקידו כשר הביטחון ומתוקף ההסדר הקבוע בסעיף 30(ד) לחוק היסוד, מונה בהחלטת ממשלה מיום 10.11.2019, חבר הכנסת בנט לכהונת שר הביטחון. עוד קודם לכן מונו שרים נוספים בתקופה שלאחר התפזרות הכנסת ה-20 מתוקף סעיף 30(ד) לחוק היסוד, לתפקידים שבהם החזיק ראש הממשלה כשר או כממלא מקום. כמו כן, מונה מתוקף סעיף זה ביום 23.6.2019 חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' לשר התחבורה במקום השר ישראל כץ, שהמשיך לכהן בממשלה בתפקיד שר החוץ והשר לענייני מודיעין. ובנוסף יצוין כי לאחר ההחלטה שנתקבלה ביום 21.11.2019 על הגשת כתב אישום כנגד ראש הממשלה, הודיע ראש הממשלה בהליך שהתנהל בבג"ץ 7871/19 רפול נ' בנימין נתניהו, ראש ממשלת ישראל (12.12.2019) (להלן: עניין רפול), כי עד יום 1.1.2020 יחדל לכהן כשר במשרדים נוספים. בהמשך להודעה זו, התפטר ראש הממשלה מתפקידו כשר הבריאות וחבר הכנסת ליצמן מונה במקומו ביום 29.12.2019. מינויים נוספים צפויים, ככל הנראה, בעקבות התפטרותו של ראש הממשלה מתפקיד שר החקלאות, שר התפוצות ושר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

3. ביום 12.11.2019 הוגשה העתירה דן כנגד ראש הממשלה והממשלה כולה, ובה נתבקש בית המשפט, כאמור, להוציא צו על תנאי ליתן טעם "מדוע לא יבוטל מינויו של חבר הכנסת נפתלי בנט לתפקיד שר הביטחון בממשלת ישראל". העותרים העלו טענות כנגד המינוי הן במישור הסמכות והן במישור סבירות שיקול הדעת. במישור הסמכות טענו העותרים כי המינוי חורג מהאמור בסעיף 30(ד) לחוק היסוד. לגישתם "לא מדובר במצב של 'שר שחדל לכהן'". עוד נטען כי המינוי מציב את מספר חברי הממשלה על 22 חברים, אף שסעיף 5(ו) לחוק היסוד קובע כי מספר חברי הממשלה לא יעלה על 19 חברים, אלא אם אישרה זאת הכנסת ברוב של 70 חברי כנסת לפחות. העותרים הוסיפו וטענו כי חוק יסוד: הממשלה (תיקון מספר 3 והוראת שעה לכנסת ה-20), ס"ח התשע"ה 188 (להלן: הוראת השעה), הקובע שהגבלת מספר השרים לא תחול על ממשלה שכוננה בכנסת ה-20, איננו חל על ממשלת מעבר המכהנת בתקופת הכנסת ה-22. במישור הסבירות טענו העותרים כי על ממשלת מעבר אשר לא נהנית מאמון הכנסת לנהוג בריסון ובאפוק בהפעלת סמכויותיה בכלל וביחס למינויים בפרט, וכי אין לבצעם אלא אם כן מדובר בצורך חיוני. מינוי חבר הכנסת בנט לשר הביטחון, כך העותרים, לא נועד לתת מענה לצורך חיוני ודחוף כאמור.

לצד העתירה הגישו העותרים גם בקשה למתן צו ארעי וצו ביניים המשהה את כניסתו של חבר הכנסת בנט לתפקיד. בקשה זו נדחתה על-ידי השופט התורן (השופט ד' מינץ). השופט ד' מינץ נעתר עם זאת לבקשת

היועץ המשפטי של הכנסת להצטרף לעתירה וזאת, כאמור לעיל, נוכח העובדה שמתעוררת בה שאלה עקרונית אשר לגביה התעוררה מחלוקת בין היועץ המשפטי לכנסת ובין היועץ המשפטי לממשלה.

4. המשיב 1, ראש הממשלה, והמשיבה 2, הממשלה (להלן ביחד: הממשלה), טוענים כי דין העתירה להידחות על הסף בהיעדר עילה וכן מחמת אי צירופו של חבר הכנסת בנט כמשיב, ולחלופין לגופה. הממשלה מציינת כי אך לאחרונה נקבע בעניין אני ואתה שהממשלה הנוכחית פועלת מכוח עיקרון רציפות הממשלה, ומשכך היא מוסמכת למנות שרים חדשים מכוח סעיף 30(ד) לחוק היסוד. בהקשר זה מציינת הממשלה כי עקב התפטרות ראש הממשלה מתפקיד שר הביטחון נוצר מצב ששר חדל לכהן בתפקיד זה והיה צורך לאיישו, ועוד היא עומדת על כך שבתקופת כהונתה היא עשתה מספר פעמים שימוש בסמכותה מכוח סעיף 30(ד). כמו כן נטען כי הממשלה ה-34 זכתה לאמון הכנסת ה-20 ומשום שטרם כוננה ממשלה קבועה חדשה, הוראת השעה מוסיפה לחול על הממשלה גם כיום. לבסוף, טוענת הממשלה כי על פי ההלכה הפסוקה שיקול הדעת הנתון לראש הממשלה ולממשלה ביחס להרכב הממשלה הוא רחב, והיא מוסיפה ומציינת כי התפטרותו של ראש הממשלה מתפקידו כשר עולה בקנה אחד עם חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה לגבי ריבוי תיקים המוחזקים על ידי ראש הממשלה, וכן עם המלצת בית המשפט בהקשר זה (ראו בג"ץ 3132/15 מפלגת יש עתיד בראשות יאיר לפיד נ' ראש ממשלת ישראל (פסק דין משלים מיום 13.4.2016)), ושיקול זה משליך על סבירותה של ההחלטה במקרה דנן.

5. היועץ המשפטי לכנסת סבור כי יש חשיבות רבה להכרעה שיפוטית בשאלה העקרונית הנוגעת למינוי חבר כנסת חלף שר שהתפטר מתפקידו אך נותר חבר בממשלה, וזאת על רקע התמשכות כהונתה של הממשלה הנוכחית כממשלת מעבר. עם זאת, היועץ המשפטי לכנסת מדגיש כי הוא מבקש הכרעה עקרונית הצופה פני עתיד בלבד כך שהכרעת בית המשפט לא תחול באופן ישיר על מינויו של חבר הכנסת בנט לשר הביטחון. היועץ המשפטי לכנסת עומד על כך שממשלת מעבר מכהנת מכוח עיקרון רציפות הממשלה, שתכליתו – שימור המצב הקיים. על כן, לטענתו, יש לפרש את סעיף 30(ד) לחוק היסוד בצמצום. הוא נסמך בהקשר זה על לשון הסעיף, על ההיסטוריה החקיקתית שלו ועל תכליותיו וטוען כי יש להגביל את תחולתו לאותם מקרים שבהם יש צורך ממשי במינוי חבר כנסת במקום שר שחדל לכהן בממשלה, על מנת ליתן מענה לצרכים חיוניים-תפקודיים של הממשלה. היועץ המשפטי לכנסת מוסיף עם זאת כי יתכנו מצבים חריגים, למשל מצבים שבהם נכפה מן הדין על שר לעזוב את תפקידו אך לא את הממשלה, שבהם ניתן יהיה למנות שר אחר תחתיו ללא אישור הכנסת, אף שהשר המתפטר נותר חבר בממשלה.

6. במהלך הדיון שהתקיים בפנינו ביום 30.12.2019 התבקשו הצדדים למקד את טענותיהם בשתי השאלות המשפטיות המתעוררות בעתירה: האחת נוגעת לתחולתו של סעיף 30(ד) לחוק היסוד במקרה שבו שר לא מתפטר מהממשלה אך מפנה את תפקידו לטובת חבר כנסת אחר; השנייה, נוגעת לתחולת הוראת השעה על הממשלה המכהנת כיום מכוח אמון הכנסת ה-20 ולאחר התפזרותה של הכנסת ה-22, ונפקותה ביחס למספר השרים שיכולים לכהן בה. העותרים והממשלה שבו על עמדתם ביחס לתחולתה של הוראת השעה על הממשלה הנוכחית, וכן השמיעו את טענותיהם ביחס לעמדת היועץ המשפטי לכנסת באשר לסעיף 30(ד) לחוק היסוד. העותרים סמכו ידיהם על טיעוני היועץ המשפטי לכנסת והדגישו כי סעיף 30(ד) נועד למלא חלל תפקודי, ככל שנוצר כזה. לגישתם, רק בהיווצר חלל תפקודי כאמור יכול אחד השרים האחרים בממשלה שקיבלו את אמון הכנסת להחזיק בתפקיד במקביל לתפקידו כשר במשרד אחר, ואין מקום למנות חבר כנסת שאינו שר חלף שר שהתפטר מתפקידו אך לא עזב את הממשלה. הממשלה טענה מנגד כי סעיף 30(ד) לחוק היסוד קובע מסלול חריג וייחודי שבא לתת מענה לסיטואציה שנוצרת

משעה שהממשלה אינה זוכה עוד לאמון הכנסת ועל אחת כמה וכמה, לגישה, נכונים הדברים בסיטואציה המשטרית החריגה שבה אנו מצויים כעת אשר לא נצפתה על ידי הגורמים המכוננים. לטענתה, המגבלה על מינוי שרים מצויה במישור שיקול הדעת וסבירותו, ולא במישור הסמכות. זאת, במיוחד בהינתן העובדה שכל מינוי בממשלת מעבר הוא מטיבו מינוי זמני וקצר מועד והשרים הממונים ממילא כפופים לפסיקה הקובעת כי על ממשלת מעבר לנהוג באיפוק וריסון.

דיון והכרעה

7. העתירה שבפנינו מעלה שאלה קונקרטית ביחס לחוקיות מינויו של חבר הכנסת בנט לתפקיד שר הביטחון, הכרוכה בשאלה העקרונית שהועלתה באשר לסמכויותיה של ממשלת מעבר למנות שרים.

מינויו של חבר הכנסת בנט כשר ביטחון נעשה בתקופה שלאחר סבב הבחירות השני ותוך כדי הניסיונות להרכבת ממשלה. עיתוי זה מעורר לכאורה קושי רב משום שתוצאות הבחירות כבר ידועות וימיה של הממשלה היוצאת צפויים להיות ספורים (ראו רבקה וייל "תקופת בין השמשות: על סמכויותיה של ממשלת מעבר" משפט וממשל יג 167, 176) (להלן: וייל). אך מן הטעמים שיפורטו להלן, הגענו כאמור אל המסקנה כי אין להתערב במינוי זה.

ראשית, טרם מינויו של השר בנט הונחה חוות דעת של הייעוץ המשפטי למשרד ראש הממשלה בעניין זה בפני הממשלה, והייעוץ המשפטי לממשלה סמך אף הוא את ידו על חוות-דעת זו, בציינו כי אף שהמינוי מעורר קשיים משפטיים במישור סבירות שיקול הדעת, הוא אינו חורג מהסמכויות הנתונות לממשלה בעת הזו ולא קיימת מניעה לבצעו. בהקשר זה יש לזכור כי בעת שניתנה חוות הדעת הנ"ל טרם נדונה וטרם הוכרעה סוגיית פרשנותו הראויה של סעיף 30(ד) לחוק היסוד וכפי שכבר צוין, הייעוץ המשפטי לממשלה אחז, ועודנו אחוז, בעמדה לפיה במישור הסמכות אין מניעה למנות מתוקף סעיף זה חבר כנסת לתפקיד שר גם אם מי שחדל לכהן באותו תפקיד נותר חבר בממשלה. זאת ועוד, גם אם יש טעם בעמדת הייעוץ המשפטי לממשלה ובטענת העותרים בדבר הקושי שמעורר מינוי זה במישור שיקול הדעת, לעת הזו השר בנט מכהן בתפקידו כחודשיים ועד יום הבחירות הבא נותרו כחודשיים נוספים. על כן, בשלב זה החלפת שר במשרד הביטחון איננה רצויה, בייחוד בהינתן העובדה שראש הממשלה אשר כיהן בתפקיד זה קודם לכן, התחייב בינתיים במסגרת עניין רפול כי יחדל לכהן בכל תפקידיו כשר עד ליום 1.1.2020.

8. העותרים טוענים עוד כי מינויו של חבר הכנסת בנט לשר אינו חוקי גם משום שמספרם של חברי הממשלה (22 בעת הגשת העתירה) עולה על המותר (19) לפי הוראת סעיף 5(ו) לחוק היסוד. העותרים אינם מתעלמים בהקשר זה מהוראת השעה שעליה עמדנו לעיל המחריגה מן ההגבלה הנ"ל "ממשלה שכוונה בתקופת כהונתה של הכנסת ה-20". ואולם, לגישתם, הוראת השעה אינה חלה על ממשלת המעבר הנוכחית המכהנת בתקופת כהונתה של הכנסת ה-22. טענה זו דינה להידחות. כפי שכבר נפסק בעניין אני ואתה לגבי ממשלת המעבר שכינה לאחרי התפזרות הכנסת ה-21, עקרון רציפות הממשלה מחייב לראות בממשלת המעבר כממשיכתה של הממשלה ה-34 שהוקמה בתקופת כהונת הכנסת ה-20, שכן אחרת אין בסיס חוקי להמשך כהונתה של הממשלה הנוכחית (שם, פסקה 5). בהקשר זה נקבע כי: "כל מסקנה אחרת תוצאתה 'ריק שלטוני' שלא ניתן להשלים עמו" (עניין אני ואתה, פסקה 8) ודברים אלה יפים גם לענייננו. משלא הוקמה ממשלה חדשה – הממשלה ה-35 – המסקנה המתחייבת היא כי יש לראות בממשלה המכהנת כיום כממשלה ה-34 שהוקמה בתקופת כהונת הכנסת ה-20 ומוסיפה לכהן מכוח עקרון רציפות הממשלה הקבוע בסעיף 30(ב) לחוק היסוד.

הפועל היוצא מכך הוא שעל פי הוראת השעה לא חלה על הממשלה ה-34, במישור הסמכות, מגבלה ביחס למספר השרים שהיא יכולה למנות. עם זאת אין להלום התנהלות לפיה ממשלת מעבר, שאינה נהנית מאמון הכנסת, תנצל את הסמכות הנתונה לה מתוקף סעיף 30(ד) לחוק היסוד ותגדיל עד בלי די את מספרם של חברי הממשלה ללא אישור הכנסת. התנהלות כזו מצד ממשלת מעבר עשויה להוות, בניסיונות מסוימות, הפרה של האיזון הנדרש בין הצורך בהמשכיות ויציבות שלטונית מחד גיסא ובין האיפוק והריסון שממשלת מעבר מחויבת בהם מאידך גיסא (בג"ץ 5167/00 וייס נ' ראש הממשלה, פ"ד נה(7) 455, 468-469 (2001) (להלן: עניין וייס)), על כל הנובע מכך.

בטרם נידרש לסוגיה העקרונית שאליה התייחסו הצדדים בטיעוניהם, ראינו לציין לסיכום הדיון הנוגע לסוגיות הקונקרטיות בעניינו של השר בנט שמן הראוי היה לצרף את השר בנט כמשיב לעתירה כמי שנוגע בדבר (בג"ץ 703/19 אמ.בי.איי פארמה בע"מ נ' משרד הבריאות, פסקה 12 (26.8.2019)). בקשה לצירופו הוגשה על ידי העותרים רק לאחר הגשת תגובתה המקדמית של הממשלה שהתייחסה לכך. אך עתה, לנוכח המסקנה שאליה הגענו בעניינו, לא ראינו עוד צורך בצירופו.

9. במסגרת העתירה התעוררה, כאמור, שאלה עקרונית הנוגעת להיקף סמכותה של ממשלת מעבר למנות שרים מכוח סעיף 30(ד) לחוק היסוד. לנוכח המסקנות שאליהן הגענו, כמפורט לעיל, ניתן היה להותיר שאלה זו לעת מצוא. ואולם, נוכח צירופו של היועץ המשפטי לכנסת כמשיב בעתירה על רקע השאלה העקרונית האמורה, והמחלוקת שנפלה לגביה בינו ובין היועץ המשפטי לממשלה, ראינו להתייחס בקצרה גם לסוגיה זו.

בימים כתיקונם, סמכותה של ממשלה "רגילה" לצרף שר נוסף לממשלה מוסדרת בסעיף 15 לחוק היסוד ומחייבת את קבלת אישור הכנסת. כמו כן, מוסמכת הממשלה לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים לפי סעיף 31(א) לחוק היסוד, ואף זאת באישור הכנסת. בהתייחס לסמכויות אלה קבע בית המשפט בעבר כי "מיתחם הסבירות המאפיין את מרחב שיקול הדעת של ראש הממשלה בקביעת הרכב ממשלתו ומינוי שרים הוא רחב מאד, ועל שיקוליו נימנים שיקולים פרלמנטריים, פוליטיים ומפלגתיים" (בג"ץ 5853/07 אמונה – תנועת האישה הדתית לאומית נ' ראש הממשלה, פסקה 22 לפסק דינה של הש' א פרוקצ'יה (6.12.2007) (להלן: עניין אמונה)). בבסיס קביעה זו, כך נפסק, עומד האינטרס הציבורי בהבטחת יציבותה של הממשלה ויכולתה לעמוד במשימותיה (שם, פסקה 22).

10. ככל שהדבר נוגע לממשלת מעבר ולתקופת בחירות הכללים שונים. משחזלה ממשלה לכהן אך טרם הושבעה ממשלה חדשה, ממשיכה הממשלה לפעול מכוח עיקרון הרציפות, המוסדר באופן תמציתי בסעיף 30 בחוק יסוד: הממשלה, שאותו הבאנו בפתח הדברים. הצורך בהבטחת הרציפות השלטונית נובע מן החשש להיקלע ל"ריק שלטוני" ככל שלא יבטח המשך פעולתה של הממשלה (ראו עניין אני ואתה, פסקה 8). עם זאת, עצם קיומה של ממשלת מעבר אשר אינה נהנית מאמון הכנסת ועל כן סמכותה מעוגנת בלגיטימציה דמוקרטית חלשה בלבד, מעורר קשיים חוקתיים. כמו כן קיים חשש משמעותי שממשלה כזו תפעל ממניעים פסולים ולצורך השגת רווח פוליטי בבחירות הקרבות או במטרה לכבול את ידי הממשלה הבאה (ראו ווייל, בעמ' 177). מטעמים אלה, נקבע בעבר בפסיקה כי אף שלממשלת מעבר נתונות סמכויותיה של ממשלה רגילה, בבוא ממשלת מעבר להפעיל את סמכויותיה, עומד לרשותה מתחם סבירות צר מזה העומד לרשות ממשלה רגילה (עניין וייס, בעמ' 470). בהקשר זה ציין בית המשפט כי במתח שבין הצורך ביציבות שלטונית והמשכיות ובין זמניותה של הממשלה ומקור סמכותה הבעייתי, על ממשלת מעבר

לנהוג איפוק בפעולותיה אלא אם כן קיים "צורך ציבורי חיוני בעשייה", וגם אז מוטלת עליה החובה לפעול להגשמתו במידתיות (שם, בעמ' 468-469). בשים לב לאמירות אלה קבע בית המשפט, בשורה ארוכה של החלטות, כי ככלל יש להימנע ממינויים לתפקידים בכירים בשירות הציבורי בתקופת כהונתה של ממשלת מעבר. הטעמים שניתנו לכך בפסיקה נוגעים, בין היתר, לחשש שהמינוי עשוי להיתפס כמונע משיקולים פסולים. במיוחד מקום שהמינוי נתפס כעניין שאין ממנו חזרה וכן לחשיבות שראה בית המשפט, במקרים מסוימים, לכך שהגוף המדובר ישקף את דעתו העדכנית של הציבור (בג"ץ 8815/05 לנדשטיין נ' שפיגלר, פסקאות 9-11 (26.12.2005) (להלן: עניין לנדשטיין)); בג"ץ 1004/15 התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' השר לביטחון פנים, פסקה 15 (1.4.2015); ראו גם הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 – "מינויים בתקופת בחירות"). ואולם, כפי שהובהר בעניין אני ואתה (פסקה 9) קביעות אלה – הן מבחינת תוכן והן מבחינת תכליתן – אינן רלוונטיות בהכרח למינוי שרים בתקופת ממשלת מעבר.

מהו, אם כן, הדין ביחס למינוי שרים בממשלת מעבר, נוכח מאפייניה המיוחדים של ממשלה כזו?

11. סעיף 30(ד) לחוק היסוד קובע, כאמור, כי ממשלת מעבר רשאית למנות, ללא אישור הכנסת, חבר כנסת במקום "שר שחדל לכהן". ההתייחסות בפסיקה לסעיף 30(ד) לחוק היסוד היא מועטה. בעניין אני ואתה הבהיר בית המשפט כי הסמכות למנות שרים חדשים מכוח סעיף זה מוקנית לממשלת המעבר שכינה לאחר התפזרות הכנסת ה-21 וערב הבחירות לכנסת ה-22. עם זאת, פסק הדין בעניין אני ואתה לא עסק באופן ספציפי במינוי שר בתקופת ממשלת מעבר, ולא הכריע במשמעות שיש לצקת לביטוי "חדל לכהן" שבסעיף 30(ד). ככל שהדבר נוגע לפירושה של הוראה חוקתית-מוסדית, קרי הוראה בחוק יסוד הנוגע למבנה רשויות השלטון, יש לפרשה בהתחשב באופיו של המוסד השלטוני והשיטה המשטרית כולה. עמד על כך הנשיא ש' אגרנט בד"צ 13/60 היועץ המשפטי לממשלה נ' מתאנה, פ"ד טז 430, 442 (1962) בציינו: "כאשר הענין נוגע במסמך הקובע את מסגרת השלטון במדינה, על בית המשפט להשקיף מתוך 'מבט רחב' (spacious view) על הסמכויות האמורות בו" (ראו עוד, מיני רבים בג"ץ 6427/02 התנועה למען איכות השלטון נ' כנסת ישראל, פ"ד ס"א (1) 619, 674 (2006)). ודוקו – "מבט רחב" אין משמעותו פרשנות מרחיבה או פרשנות המבוססת על הבנתם של יוצרי הטקסט את שיצרו, אלא גישה פרשנית שאינה טכנית, החותרת לאחדות חוקתית ((בג"ץ 428/86 ברזילי נ' ממשלת ישראל, פ"ד מ(3) 505, 595-594 (1986); אהרן ברק פרשנות במשפט – פרשנות חוקתית 84-86 (1994)). נקודת המוצא לפרשנות הוראה חוקתית-מוסדית היא כמובן הלשון, ואולם מבין האפשרויות שיש להן עיגון לשוני, על הפרשן ליתן לטקסט החוקתי משמעות המשקפת איזון בין ההיסטוריה של התפתחותו, תכליתו האובייקטיבית של הטקסט החוקתי ועקרונות היסוד של השיטה.

12. בחינת לשונו של סעיף 30(ד) לחוק היסוד, ושל סעיפים נוספים בחוק היסוד, אינה מספקת תשובה חד-משמעית לשאלת המשמעות שיש לצקת לביטוי "חדל לכהן", ונראה כי ניתן למצוא בהם עיגון לשוני הן לפרשנות שביקשה הממשלה ליתן לתיבה זו והן לפרשנות שנתן לה היועץ המשפטי לכנסת. סעיף 30(ד) מנוסח באופן תמציתי ואין בו הבחנה – שקיימת כאמור בחוק היסוד ביחס לממשלה "רגילה" – בין מצב שבו נדרשת החלפתו של שר שחדל לכהן בממשלה ובין מצב שבו חבר כנסת או שר מתמנה לתפקיד תוך כדי מהלך המשנה את חלוקת התפקידים בין השרים בממשלה. לגישת הממשלה, בהעדר התייחסות מפורשת בסעיף 30(ד) לשני המצבים, התיבה "חדל לכהן" כוללת את שניהם ולפיכך ממשלת מעבר מוסמכת לשנות את הרכבה ללא אישור הכנסת, וזאת במנותק מהנסיבות שהובילו לשינוי זה. לעומת זאת, לגישת הכנסת, כוונת התיבה "חדל לכהן" היא לסיום כהונתו של שר כחבר בממשלה. בנסיבות אלה, לגישתה, אכן ניתן למנות חבר כנסת במקומו ואולם, לא ניתן לעשות שימוש בסעיף זה כדי לשנות את חלוקת התפקידים בין

שרי הממשלה. לשון הוראת סעיף 30(ד) סובלת כאמור את שתי הפרשנויות שהוצעו לה ובחינה של הסעיפים השונים בחוק היסוד שאליהם הפנה כל אחד מהצדדים לתמיכה בעמדתו, ניתנים אף הם לפרשנות התומכת בכל אחת משתי העמדות הללו. כך למשל, סעיף 22 לחוק היסוד מעגן הסדר המאפשר לשר להתפטר מן הממשלה וניתן לטעון כי ה"כהונה" שבה מדובר בסעיף 30(ד) לחוק היסוד, בדומה לסעיף 22 לחוק, היא בממשלה, ולא במשרד ספציפי. מנגד, ניתן לטעון כי מקום שבו רצתה הרשות המכוננת להתייחס להתפטרות מן ה"ממשלה", היא עשתה זאת באופן מפורש.

13. ההיסטוריה החקיקתית של סעיף 30(ד) לחוק היסוד מלמדת שהוא נועד להתמודד עם מצב אנומלי ספציפי שיצר חוק יסוד: הממשלה משנת 1968, בו נקבע בסעיף 25 העיקרון לפיו בממשלת מעבר "אין יוצא ואין בא" – שר בממשלת מעבר אינו רשאי להתפטר וראש הממשלה אינו רשאי להעביר שר מתפקידו (בג"ץ 621/76 סגל נ' ממשלת ישראל, פ"ד לא(2) 8 (1977); בג"ץ 623/76 מדינת ישראל נ' קול, פ"ד לא(2) 3 (1977)). הוראה מגבילה זו בוטלה בנוסחים הבאים של חוק היסוד והושמטה גם מן הנוסח החדש של חוק היסוד שהתקבל בשנת 2001 – הוא החוק בנוסחו הנוכחי (שמעון שטרית הממשלה: הרשות המבצעת – פירוש לחוק-יסוד: הממשלה 519 (2018)). במהלך הדיונים בוועדת החוקה, חוק ומשפט לקראת חקיקת חוק היסוד בנוסחו הנוכחי, הבהיר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה כי לא ניתן לאפשר מצב שבו השרים "אנוסים למלא את תפקידם" ואולם, ככל שתתאפשר עזיבתם של שרים את הממשלה בתקופת ממשלת מעבר, יש לאפשר מינוי של שרים במקומם (פרוטוקול מס' 266 משיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט מיום 26.2.2001 בעמ' 69). מכאן ניתן ללמוד שאף שבדיונים אודות הסעיף לא פורטו כלל הנסיבות שבהן ניתן יהיה למנות שר חדש בממשלת מעבר, החשש העיקרי שהוצג בפני חברי הוועדה היה היווצרותו של "חלל שלטוני" בתקופה זו כתוצאה מעזיבתם של שרים את הממשלה.

14. חשש זה שעליו עמד המשנה ליועץ המשפטי לממשלה במהלך הדיונים בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת בעת הליכי החקיקה של סעיף 30(ד) לחוק היסוד, עולה בקנה אחד עם התכלית האובייקטיבית של הסעיף. תכלית זו משקפת את "המטרות והמדיניות שדבר החקיקה נועד להגשים בשים לב לעיקרי יסודות השיטה והערכים עליהם בנוי המשטר הדמוקרטי" (בג"ץ 962/07 לירן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 41 (1.4.2007)), ועליה ניתן ללמוד, בין היתר, מהתכלית הכללית של סעיף 30 המעגן את עיקרון רציפות הממשלה. בבסיסו של עיקרון זה מונחת ההבנה כי יציבות המשטר הדמוקרטי מחייבת מניעת מצב שבו תיוותר המדינה ללא ממשלה מתפקדת (עניין וייס, פסקה 3; עניין לנדשטיין, פסקה 9). סעיף 30(ד) נועד, איפוא, להתמודד עם החשש שמשרדים ממשלתיים עלולים להישאר ללא גורם מיניסטריאלי האחראי עליהם במקרה שהשר הממונה עזב את תפקידו ועם הקושי העשוי להתעורר בעקבות כך להבטיח את ההמשכיות והיציבות של ממשלת המעבר. על כן, ובשל החשש להיווצרותו של "חלל שלטוני", מאפשר הסעיף באופן חריג למנות חבר כנסת במקום שר שחדל לכהן, וזאת גם ללא אישור הכנסת.

ואולם, הפרשנות שבה דוגלת הממשלה ולפיה מאפשר סעיף 30(ד) למנות שרים ללא אישור הכנסת גם במצב שבו לא קיים חשש להיווצרותו של "חלל שלטוני", מעניקה למעשה לממשלת מעבר חופש פעולה רחב מזה הנתון על פי חוק היסוד לממשלה "רגילה" ותוצאה כזו מעוררת על פניה קושי רב (על קושי זה ראו: יגאל מרזל "חובת האמון של הממשלה" חובות אמון בדן הישראלי 185, 206 (רות פלאטו-שנער ויהושע שגב עורכים, 2016)). כפי שכבר צוין, אף שלממשלת מעבר מוקנות אותן הסמכויות המוקנות לממשלה רגילה, הרי ש"הרציפות השלטונית האמורה, פרי הוראה מיוחדת בחוק היסוד, אין פירושה כי עולם כמנהגו נוהג; נפל דבר בבסיס השלטון, אשר בתשתית פעולתו ובהפעלת סמכויותיו שוב אין הוא נהנה מאימון הכנסת והציבור" (עניין לנדשטיין, פסקה 9). אין לקבל אפוא את הפרשנות שנתנה הממשלה לסעיף

30(ד) לחוק היסוד המקנה לממשלת מעבר סמכויות רחבות ביותר לבצע מינויים במצבים השונים זה מזה במהותם אשר אינן מיועדות ליתן מענה לתכלית המוגדרת שלשמה הותקן סעיף זה מלכתחילה.

15. המסקנה המתבקשת בהינתן לשון חוק היסוד בכללותו, ההיסטוריה החקיקתית של סעיף 30(ד) לחוק היסוד ותכליתו האובייקטיבית, היא שיש לפרש בצמצום את הסמכות המוקנית בסעיף זה לממשלת מעבר, כך שתבטיח את המשך העשייה השלטונית ותמנע פגיעה אפשרית באינטרס הציבורי. בשונה מממשלה הזוכה לאמון הכנסת אשר לה מוענק חופש פעולה ניכר בכל הנוגע למינוי שרים, על ממשלת מעבר להימנע מביצוע שינויים בהרכבה מקום שבו הדבר אינו דרוש לשם הבטחת תפקודה התקיין. בהקשר זה יש להבחין בין מצבים שבהם מתעורר צורך – כדוגמת הצורך להחליף שר שהתפטר מהממשלה או שנפטר חלילה – ובין מצבים שאין בהם חשש להיווצרותו של "חלל שלטוני" – למשל, כאשר הממשלה שואפת לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים המכהנים או לצרף שר חדש במקום שר המוסיף לכהן כחבר בממשלה בתפקיד שר אחר. זאת אלא אם כן נוצר מצב דברים מיוחד למשל, כאשר קיימת מניעות מן הדין המחייבת שר לעזוב את תפקידו במשרד מסוים, אך הוא אינו מנוע מלהמשיך ולכהן בממשלה בתפקידים אחרים. במצב כזה ניתן לומר שקיים צורך להחליפו, בהתאם לתכלית שאותה נועד להגשים סעיף 30(ד) לחוק היסוד, דהיינו – לשם הבטחת תפקודה התקיין של הממשלה.

ברי כי בין הקטגוריות הללו עשויה להתהוות קשת של מצבים מורכבים שבהם עולה הצורך למנות שר חדש. במצבים כאלה תידרש ממשלת המעבר להפעיל את שיקול דעתה בהתאם לעקרונות שנקבעו בעניין זייס. יהא עליה לאזן בין הצורך בהבטחת יציבות והמשכיות שלטונית ובין האיפוק הנדרש מממשלת מעבר הנגזרים ממעמדה כממשלה שאינה נהנית עוד מאמון הכנסת, ובשים לב לרגישות הפוליטית המאפיינת את תקופת כהונתה של ממשלת מעבר, המחייבת כי מינויים של שרים יעשה משיקולים של שמירה על האינטרס הציבורי ועל תפקודה התקיין של הממשלה ולא משיקולים מפלגתיים או אלקטורליים גרידא.

16. סיכומם של דברים, אציע לחבריי כי נדחה את העתירה ככל שהיא נוגעת למינויו של חבר הכנסת בנט לשר הביטחון. בשים לב לסוגיה העקרונית שאליה נדרשנו לאחר צירוף היועץ המשפטי לכנסת כמשיב לעתירה, אוסיף ואציע לחבריי כי לא נעשה צו להוצאות.

ה נ ש י א ה

השופט ג' קרא:

אני מצטרף לחוות דעתה של הנשיאה א' חיות.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

כדעתה של חברתי הנשיאה א' חיות, גם אני סבור כי דינה של העתירה – להידחות.

לשאלה הפרשנית אם נכון לקרוא "שר שחדל לכהן" כאמור בסעיף 30(ד) לחוק היסוד כאילו נאמר "שר שחדל לכהן בממשלה", או שמדובר בשר שחדל לכהן כשר רק במשרד מסוים – יש פנים לכאן או לכאן, כפי

שהראתה חברתי. כדבריה, תכלית הוראת סעיף 30(ד) לחוק היסוד היא להימנע מ"חלל שלטוני", להבטיח רציפות שלטונית; זו מהותה של ממשלת מעבר. אלא שאם נבחר בפירוש המתיר מינוי שר ללא אישור הכנסת, כל אימת ששר מסיים את תפקידו כשר במשרד אחד, אך נותר בממשלה, כי אז נרחיב עד מאד את תחולת הסעיף, מעבר לתכלית חקיקתו, יותר מן הדרוש לממשלת מעבר; והרי זה פח יקוש. לעומת זאת, אם נקבע כי הסעיף חל רק כאשר שר חדל מכהונה בממשלה, או אז הוצאנו מתחולתו מצב שבו נוצר "חלל שלטוני" עקב מניעות מן הדין, אשר מחייבת שר לחדול מכהונה באחד מתפקידיו, אך לא מחייבת את התפטרותו מן הממשלה. לא בכדי ציינה ב"כ היועץ המשפטי לכנסת, כי עמדתה אינה 'נקיה' לחלוטין.

לא זו אף זו: חברתי הנשיאה מציינת בצדק, "קשת של מצבים מורכבים שבהם עולה הצורך למנות שר חדש"; צורך "לאזן" בין "הבטחת יציבות והמשכיות שלטונית ובין האיפוק הנדרש מממשלת מעבר" (פסקה 16). אלא שה"איזון" איננו משימה קלה בימי שגרה, לבטח זוהי משימה מורכבת בממשלת מעבר, מעוררת מחלוקת. דומני אפוא – והגם שאני שותף לעמדתה של חברתי הנשיאה, המבפרת, כעקרון, את עמדת היועץ המשפטי של הכנסת על פני עמדת הממשלה – כי מוטב יהיה, לכנסת, כרשות מכוננת, כשוך המולת הבחירות, לעשות לתיקון חוק היסוד, להסדיר באופן מפורש את נושא חדילת כהונתו של שר מחלק מתפקידיו בלבד, לתחום את המצבים המורכבים שעליהם עמדה הנשיאה.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק-דינה של הנשיאה א' חיות.

ניתן היום, י"ב בטבת התש"ף (9.1.2020).

לקוח מתוך פדאור powered by google

הארץ

בחירות 2021

מינוי השרים החדשים נדחה בשל קשיים שהעלה בג"ץ

בג"ץ דחה היום עתירה נגד מינוי בנט לשר ביטחון, אך העלה שאלה ביחס לסמכותה של ממשלת מעבר למנות שרים. השרים החדשים אמורים היו להתמנות בראשון, אך המינוי נדחה עד לחוות הדעת של מנזלבליט בנושא

חיים לוינסון ונטעאל בנדל
פורסם ב-09.01.20

הממשלה דוחה את מינוי השרים החדשים - דוד ביטן למשרד החקלאות, יפעת שאשא-ביטון למשרד העבודה והרווחה, יצחק כהן למשרד השיכון וציפי חוטובלי למשרד התפוצות. זאת, לאחר שבג"ץ העלה היום (חמישי) שאלה ביחס

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 21
The Central Elections Committee for the 21st Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 7/21

העותרת: אני ואתה – מפלגת העם הישראלית

נגד

המשיבים: הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו ואחי

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959; בקשת המשיבה 2 למחיקתה מתאריך 26.06.2018.

בשם העותר: עו"ד ד"ר אלון גלעדי

החלטה

1. בגדרי העתירה שבפניי מבקשת העותרת, מפלגה רשומה אשר הוקמה בחודש מרץ 2017, כי אורה למשיבים (בכללם: גופי תקשורת, עיתונאים, עורכי סקרים ומפלגות), להימנע מפרסום סקרים הנוגעים לבחירות הכלליות לכנסת, ללא ציון שם העותרת בין אפשרויות הבחירה המובאות בפני הנסקרים. עוד מבוקש כי אורה למשיבים לפרסם הבהרה שעיקרה ביידוע הציבור בדבר העדר שמה של העותרת משאלוני סקר קודמים שפורסמו על-ידיהם.

2. העתירה מבוססת על הטענה כי אי-פרסום כלל המפלגות העתידות להשתתף בבחירות הכלליות לכנסת, מהווה "פגיעה חמורה בזכות הציבור היסודית לבחור ולהיבחר באורח חופשי ודמוקרטי", זכות המעוגנת לשיטת העותרת בהוראות חוק יסוד: הכנסת.

עמוד 1 מתוך 2

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

3. לאחר שעיינתי בטענות העותרת הגעתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות על הסף, וזאת אף מבלי להידרש לתגובת המשיבים, והכל בהתאם לסעיף 18(1) להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015. ההנמקה לכך תובא בתמציתיות מיד בסמוך.

4. העקרונות המשפטיים הכלליים, עליהם מבססת העותרת את עתירתה, לצד הוראות החוק הפרטניות המסדירות את אופן עריכתם ופרסומם של סקרים (אשר חלות רק בתקופת 90 הימים שקודמים למועד הבחירות) – אינם משיתים, כפי שנקבע בעבר, על מי מהמשיבים חובה להכללת שמה של העותרת במסגרת סקרי הבחירות הנערכים או המתפרסמים על-ידם (על החובות החלות על עורכי סקרים והנוגעים בדבר, ראו סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959).

זאת ועוד – אחרת. העותרת לא הציגה מקור סמכות כלשהו למתן הסעד המבוקש. בחקשר זה יוזכר, מבלי לקבוע מסמרות בדבר, כי בקשות למתן סעד דומה נדחו כבר בעבר גם בהחלטות קודמי (תב"כ 27/20 עלה ירוק נ' עיתון "הארץ" ואח' (החלטת ביניים מתאריך 04.03.2015; סעיף 8 להחלטה הסופית מתאריך 23.03.2015) השופט ס' ג'ובראן; תר"מ 23/03 רשימת תקומה לישראל נ' צמח (01.06.2003) השופטת ד' דורנר).

5. נוכח כל האמור לעיל – העתירה נדחית בזאת. משלא נתבקשה תשובה, לא אעשה צו להוצאות.

העותרת תמציא, ללא דיחוי, החלטה זו לכל אחד מהמשיבים, באופן שבו המציאה להם את כתב העתירה.

ניתנה היום, י"ט בטבת התשע"ט (27.12.2018).

חנן מלצר, שופט
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21

עמוד 2 מתוך 2

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشلیم القدس, 9195015
 טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

יב'

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22
 لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 22
 The Central Elections Committee for the 22st Knesset

השופט ניל הנדל
 שופט בית המשפט העליון
 ממלא מקום יושב ראש ועדת
 הבחירות המרכזית

תב"כ 23/22

העותרת: הליכוד תנועה לאומית ליברלית

נגד

המשיבים: 1. חברת החדשות הישראלית בע"מ
 2. היועץ המשפטי לממשלה

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרת: עו"ד אבי הלוי; עו"ד מיכאל ראבילר

בשם המשיבה 1: עו"ד ד"ר ישגב נקדימון; עו"ד ליאת ברגמן

בשם המשיב 2: עו"ד יונתן ברמן; עו"ד מי דיין

החלטה

1. העותרת – מפלגת הליכוד – מבקשת כי יושב ראש ועדת הבחירות יפעיל את סמכותו הקבועה בסעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 ("חוק דרכי תעמולה"), ויורה למשיבים "לא להדליף או לפרסם חומרי חקירה מכל סוג שהוא... שהגיעו מהדלפות אסורות והנוגעים לחשדות שנחקרו כנגד ראש הממשלה", וכן למנוע העברת חומרי חקירה מעין אלה לכל גורם אחר. זאת, לנוכח שיטת העותרת לפיה פרסום או העברת החומר הוא בגדר עבירה פלילית, תעמולת בחירות אסורה והפרעה למהלך הסדיר של הבחירות. כן התבקש צו ארעי למניעת פרסום של חומרי חקירה בתאריך 30.8.2019. העתירה הועברה לטיפול ביום הגשתה – 30.8.2019 – לאחר שיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית הודיע על מניעתו מלעסוק בה, ובהסכמת נשיאת בית המשפט העליון. באותו יום קבעתי כי לא הונחה תשתית המבססת את הוצאת הצו הארעי במעמד צד אחד ומבלי שהתקבלה תגובת המשיבים, והוריתי כי המשיבים יגישו תגובתם לעתירה.

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
 טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

המשיבים סבורים כי יש לדחות חלק מן העתירה על הסף וחלק ממנה לגופה. משיבה 1 – חברת החדשות הישראלית – והיועץ המשפטי לממשלה ("היועמ"ש") הדגישו כי על פי ההלכה הפסוקה, אין ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להוציא צו למניעת ביצוע עבירות פליליות שונות, כגון אלה שהעותרת טענה שהסעדים המבוקשים נועדו למנוע. עוד טענו המשיבים כי הפרסום אינו מהווה תעמולת בחירות אלא מדובר ב"חדשות", וכי לא מדובר ב"הפרעה" לבחירות או למהלכן הסדיר. משיבה 1 הוסיפה וטענה לקיומן של עילות סף נוספות, כגון היעדר יריבות, והכחישה מעבר לנדרש את טענות העותרת בדבר ביצוע עבירות פליליות כלשהן במסגרת פרסומיה.

היועמ"ש התייחס אף הוא מעבר לנדרש לטענות בדבר הדלפות שונות של חומרי חקירה. הוא ציין כי חומר החקירה מושא המחלוקת הועבר לידי חשודים בפרשות פליליות שונות ולסנגוריהם, כי לא ידוע לו מהו מקור המידע שפורסם, וכי הוא: "רואה בחומרה מסירת מידע שלא ברשות ולא בסמכות מתוך הליך פלילי המצוי כעת בשלב של שימוע לצורך שקילת הגשת כתב אישום" – עניין שעלול "לפגוע בניהול ההליך הפלילי; להביא לפגיעה בזכויות החשודים והנאשמים; וכן לפגיעה בטוהר ההליך השיפוטי".

2. היסוד המרכזי של העתירה נעוץ בטענת העותרת כי משיבה 1 מפרסמת חומרי חקירה ש"הודלפו" ואסורים בפרסום, וכי פרסום כזה של חומרי חקירה עולה לכדי עבירות פליליות שונות. בחלק של העתירה שכותרתו "הדין החל", פירטה העותרת חמישה דברי חקיקה שמכוחם, לשיטתה, יש למנוע את הפרסום. שניים מתוכם קבועים בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (גילוי בהפרת חובה של עובד ציבור – סעיף 117 לחוק; שיבוש מהלכי משפט – סעיף 244 לחוק), ואחד קבוע בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (מניעת פגיעה בהליך פלילי – סעיף 71 לחוק). דא עקא, וכפי שטענו המשיבים, הלכה פסוקה מפי הרכב מורחב היא כי אין ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להעניק צו מניעה למניעת עבירות לפי דברי חקיקה אלה (דנג"ץ 1525/15 טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017) (להלן: עניין שרלי הבדו)). לפי סעיף 17 לחוק דרכי תעמולה, "יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי... ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה...", ולפי דברי חקיקה נוספים המנויים בסעיף. בעניין שרלי הבדו נקבע כי מדובר ברשימת חוקים סגורה.

חוק העונשין וחוק בתי המשפט אינם נכללים ברשימה הסגורה של דברי חקיקה המנויה בסעיף 17ב. לכן אין ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להוציא צו למניעת עבירות מכוחם (ראו גם תר"מ 124/21 החטה למאבק בגזענות נ' רשימת הליכוד בעיר תל אביב-יפו, פסקאות 4-5 (28.10.2018); תב"כ 6/22 מפלגת לוז נ' י. מור פרסום בע"מ, פסקה 7 (6.8.2019)). מכאן שדין חלקה העיקרי של העתירה, לפיו הפרסומים מושא המחלוקת הם בגדר "הדלפות" אסורות של חומרי חקירה – להידחות על הסף מחמת העדר סמכות עניינית. לא למותר להזכיר כי בתגובה לטענות העותרת

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

שמדובר בחומרי חקירה שאסורים בפרסום, ציין היועמ"ש כי הוא רואה בחומרה מסירת מידע מתוך הליך פלילי המצוי בשלב השימוע. משיכה 1, מצידה, הכחישה כי פרסום חומרי החקירה מהווה עבירה פלילית כלשהי כפי שטענה העותרת. מכיוון שהעניין אינו מצוי בסמכותי העניינית במסגרת עתירת בחירות, כאמור, אין זה ראוי כי ארחיב בנושא מעבר לאמור.

3. העותרת ציינה שתי הוראות חוק, שביחס אליהן יש ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות להוציא צו מניעה, לנוכח היותן מנויות ברשימת דברי החקיקה הנזכרים בסעיף 17 ב לחוק דרכי תעמולה: סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה וסעיף 119 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969. ברם, וכפי שיפורט כעת, גם עניינים אלה אינם מקימים עילה להוצאת צו מניעה נגד המשיבים. סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה קובע כי "לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה...". העותרת סבורה כי חומרי חקירה הם "נכסים בלתי מוחשיים" וכי רשויות האכיפה הן "גוף מבוקר", ולכן אסור להשתמש במסגרת תעמולת בחירות בחומרי חקירה. ודוק, על פי קו זה האיסור אינו נעוץ ב"הדלפה" כלשהי או באיסור על פי דין לפרסם את החומרים, אלא בעצם השימוש בחומרי חקירה במסגרת תעמולת בחירות – גם כאשר פרסומם מותר באופן עקרוני במסגרות אחרות. הדגש הוא אפוא על ההקשר של הפרסום, ולא על קיומה של "הדלפה" אסורה של החומר.

יש טעם בטענת המשיבים, לפיה החלת סעיף 2א לחוק גם על חומרי חקירה אינה נקייה מספקות. מכל מקום, העיקר הוא בכך שהעותרת לא הניחה תשתית לביסוס טענתה כי פרסום החומר הוא בגדר תעמולת בחירות, כדרישת הסעיף. המבחן שנקבע ביחס לשאלה מהי תעמולת בחירות במסגרת שידורי טלוויזיה הוא מבחן האופי הדומיננטי של השידור – האם האפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעה על הבוחר, ואין לו אפקט דומיננטי אחר, כגון אפקט "חדשותי". אם מבחן זה אינו מתקיים – וגם אם לשידור עשויות להיות השפעות לוואי עקיפות על הבוחר – אין לומר כי מדובר בתעמולת בחירות (בג"ץ 869/92 זוילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, פ"ד מו(2) 692 (1992)). מן הפסיקה שעסקה, בין היתר, בשאלת שידורם של ראיונות ונאומים של פוליטיקאים עולה קו המדגיש את חופש הביטוי, תוך התרת שידורים בעלי ערך חדשותי. כך, למשל, משיכה 1 ציינה מספר מקרים שבהם נדחו עתירות נגד שידור נאומים של ראש הממשלה: בתב"כ 6/20 גלאון נ' רשות השידור (16.2.2015) (השופט ס' ג'ובראן) התקבלה טענת ראש הממשלה כי נאום בחוץ לארץ אינו בגדר תעמולת בחירות, וזאת למרות העיתוי – שבועיים לפני הבחירות – ופוטנציאל ההשפעה שלו על הבוחרים. הנימוק שניתן לכך הוא ערכו החדשותי הרב של הנאום. בתב"כ 21/21 מפלגת העבודה הישראלית נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית (4.3.2019) (המשנה לנשיאה ח' מלצר) נדחתה עתירה נגד שידור נאום של ראש הממשלה בפתח כנס "השקת רשימת המועמדים של הליכוד", בכפוף לכך שהדברים שיסוקרו יהיו בגדר

עמוד 3 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס פאקס: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

"חדשות" ולא בגדר תעמולת בחירות (ראו גם ב"כ 12/15 גולדשמידט נ' נתניהו, פ"ד נה(3) 145 (1999)). עוד יש לזכור כי באותם עניינים דובר על שידור נאומים שנשא ראש הממשלה, ואילו בעניינינו מדובר בשידור חדשותי מטעם ערוץ טלוויזיה, ולא מטעם מפלגה או חבר מפלגה. יש לדחות אפוא את טענת העותרת כי אין לפרסום חומרי החקירה כל ערך חדשותי. העותרת טענה גם כי תכלית הפרסום הוא להכפיש את ראש הממשלה וכי מדובר ב"קמפיין בחירות שלילי", אך לא הונחה כל תשתית לכיסוס הטענות העובדתיות שהועלו בהקשר זה.

4. טענה נוספת של העותרת היא כי השידור מפר את הוראות סעיף 119 לחוק הבחירות לכנסת, שכן הוא עלול להפריע ל"מהלך הסדיר של הבחירות", כלשון הסעיף. מקובלת עלי בהקשר זה עמדת היועמ"ש, לפיה פרסום חדשותי מעין זה שלפנינו אינו בא בכלל הסעיף. מבלי להכריע בשאלה האם ה"הפרעה" הקבועה בסעיף היא רק הפרעה פיזית לקיום הבחירות ולהצבעה, או שמא גם פעולות אחרות עלולות להיחשב ל"הפרעה" – המקרה שלנו רחוק מקו הגבול. לשם ההמחשה בדבר הבנת המונח "הפרעה" נביא את הסעיף במלואו:

119. (א) אלה דינם מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות:

- (1) המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות;
- (2) המכין או המפיץ פתקי הצבעה שאינם בהתאם להוראות חוק זה;
- (3) המפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע;
- (4) המטפל בקלפי בלי רשות או המוציא קלפי מרשות הממונים עליה;
- (5) המתערב בלי רשות בפתיחת קלפי או בספירת הקולות;
- (6) המשמיד, המלכלך, המסמן, המעלים או הלוקח שלא כדין פתק הצבעה המצוי כתא הצבעה במקום קלפי, באופן העשוי להפריע להצבעה;
- (7) המשמיד, המעלים או הלוקח שלא כדין חומר הצבעה שיש להעבירו לוועדה אזורית או לוועדה המרכזית;
- (8) המשמיד מעטפת הצבעה מן המעטפות שהוצאו מן הקלפי לפני שנכללה בספירת הקולות.

ניתן לראות כי הרוב המוחלט של הסעיפים מתייחס, בעיקרו של דבר, לפעולות המתרחשות ביום הבחירות עצמו או בסמוך לו, ויש להן זיקה מובהקת לתהליך ההצבעה עצמו – עניינים של סדר וסדירות, ולא של עמדות ואמונות. כאמור, אין צורך לקבוע במדויק במסגרת זו את קו הגבול של סעיף 119(א)(1). די בכך ש"הפרעה" על פי הסעיף אינה ברמה הכללית הרחבה אלא בפעולות נקודתיות וקונקרטיות שנסובות סביב תהליך ההצבעה. לאמור, אף אם סעיף 119(א)(1) רחב יותר מיתר תתי הסעיפים, נכון לפרשו על פי ה"שכונה" בה הוא מתגורר. תכליות הסעיף הן במישור אחר, ולא בכדי

עמוד 4 מתוך 5

הוא מתייחס ל"מהלך הסדיר" של הבחירות, בהאי לישנא. המילה סדיר מקבלת את משמעותה על רקע יתר הסעיפים.

5. נסכם את שתי הנקודות העיקריות. חוק דרכי תעמולה כשמו כן הוא. האיסור בחוק מתייחס לתעמולת בחירות. יש להבחין בין תעמולת בחירות לבין חדשות. החוק אינו מגדיר תעמולת בחירות מהי. אין להתעלם מכך שחדשות עשויות להשפיע על הבחירות ועל הבוחר. מכאן החשיבות של מבחן הדומיננטיות. מבחן זה מפנה את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לבדיקת תוכן וצורה. זוהי הבדיקה. מבחן של "המניע לפרסום", דהיינו מדוע בחר אדם לפרסם מידע בסמוך לבחירות, הוא מבחן סובייקטיבי וספקולטיבי על כל המגבלות שבכך. ראוי הוא אפוא מבחן הדומיננטיות, שבגדרו המיקוד הוא בשאלה האם יש בפרסום ערך חדשותי או תוכן תעמולתי.

ובמבט על, כאן הטענה הדומיננטית של העותרת היא כי המידע פורסם שלא על פי דין. ברם, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בעל סמכויות מוגדרות הוא. עליו לפעול בשדה של דיני הבחירות על פי הסמכויות שמוקנות לו. אין זה שולל סמכויות של גורמים אחרים, שאחראים על אכיפת הדין ביחס לחוקים אחרים, כגון חוק העונשין. כאמור, הרכב מורחב קבע זאת לפני כשנתיים בעניין שרלי הבדו. התפקיד של יושב ראש ועדת הבחירות עדין ומורכב. כשם שעליו לפעול בגדר סמכותו, אל לו לפעול מחוצה לה. גורם גורם על פי סמכותו הוא.

6. עולה כי דין חלק מרכזי של העתירה להידחות על הסף, שכן יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית אינו הגורם המוסמך לדרון בטענות העותרת. את חלקה השני של העתירה יש לדחות לגופו, מפני שהשידור מושא ההליך אינו תעמולת בחירות, אלא שידור בעל אופי חדשותי. אף לא מדובר ב"הפרעה" לבחירות על פי סעיף 119 לחוק הבחירות לכנסת. בנסיבות העניין, החלטתי להימנע מעשיית צו להוצאות.

ניתנה היום ג' באלול תשע"ט (3 בספטמבר 2019).

ניל הנדל

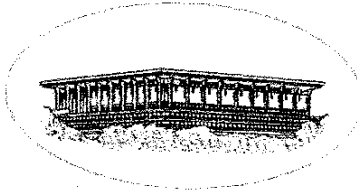
**שופט בית המשפט העליון
מ"מ יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-22**

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

יג'

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 27/20

העותרת: מפלגת עלה ירוק

נגד

המשיבים:

1. עיתון "הארץ"
2. ידיעות אחרונות
3. ישראל היום
4. NRG
5. וואלה
6. רשות השידור
7. חברת החדשות הישראלית בע"מ
8. ערוץ הכנסת
9. ערוץ 10
10. מכון דיאלוג בע"מ
11. מכון טלסקר TNS בע"מ
12. מכון מדגם בע"מ
13. מכון סמית יעוץ ומחקר בע"מ
14. מכון שריד בע"מ
15. מכון פאנלס פוליטיקס בע"מ
16. היועץ המשפטי לממשלה

עתירה למתן צו מניעה על פי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן - חוק דרכי תעמולה)

החלטה

1. עניינה של עתירה זו בחובות המוטלות על עורכי ומפרסמי סקרי בחירות. האם על המשיבים 1-9 (להלן: גופי התקשורת) החובה לפרסם גם את שיעור התמיכה ברשימות המועמדים שאינן עוברות את אחוז החסימה? האם על המשיבים 10-15 (להלן: מכוני הסקרים) החובה לדגום בסקרים אף רשימות אלה? איזה נתונים צריכים האחרונים לשלוח לוועדת הבחירות המרכזית? אלו השאלות הנדרשות הכרעה בעתירה זו.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

טענות הצדדים וההליך עד כה

2. לטענת העותרת, מפלגת "עלה ירוק", גופי התקשורת אינם מציגים את תוצאות הסקרים כמתחייב מהוראות סעיף 16ה(ב) לחוק דרכי תעמולה. תוצאות הסקרים שפרסמו גופי התקשורת, כללו על פי רוב את חלוקת המנדטים הצפויה לכל אחת מהרשימות המתמודדות לכנסת ה-20. בתוצאות אלו לא ניתנה התייחסות לשיעור התמיכה החזוי לרשימות שאינן עוברות לפי הסקר את אחוז החסימה והן צוינו, אם בכלל, כמפלגות שצפויות לקבל אפס מנדטים. יש לציין, שסעיף 81 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב] התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות לכנסת) קובע כי אחוז החסימה שנדרשת מפלגה לעבור בכדי להיכנס לכנסת הוא 3.25% מסך הקולות הכשרים. לעמדת העותרת, אי-פרסום של מספר הקולות החזוי למפלגות שלא עברו את אחוז החסימה מהווה הפרה של חובת מפרסם ומשדר סקר לפרסם את התוצאות המלאות.

3. לטענת העותרת, מכוני הסקרים הפרו את חובתם לפי סעיף 16ה(ה) לחוק דרכי תעמולה היות שלא שלחו חלק ניכר מסקרי הבחירות לוועדת הבחירות המרכזית "בהקדם האפשרי", כמתחייב בחוק. עוד טוענת העותרת, כי בסקרים שכן נשלחו, לא הוצגו תוצאות הסקר כמתחייב לפי סעיף 16ה(ה) לחוק. בדומה לטענה שהושמעה ביחס לגופי התקשורת, העותרת טוענת שבעת שליחת התוצאות לוועדת הבחירות על מכוני הסקרים לציין את כל תוצאות הסקר לרבות שיעור התמיכה היחסי הצפוי למפלגות שאינן עוברות את אחוז החסימה. לגישת העותרת ההתעלמות ממידת הקרבה של המפלגות הקטנות לאחוז החסימה והצגתן כמי שמקבלות אפס קולות יוצרת תפיסה לפיה אין להן כל סיכוי ממשי להיבחר לכנסת. בכך נוצר לבוחר תמריץ מובנה להצבעה למפלגות גדולות ונפגע השוויון בבחירות, ובפרט בין מפלגות גדולות לקטנות.

4. רוב המשיבים הגישו תגובתם בנפרד, אך בשל הזהות בין הטענות ומשום שהדגשים העיקריים זהים, אלו יוצגו כמקשה אחת עבור גופי התקשורת ועבור מכוני הסקרים. גופי התקשורת טוענים כי פרסום תוצאות סקרים לפי חלוקת המנדטים עומד בהוראות סעיף 16ה לחוק דרכי תעמולה. עוד טוענים המשיבים, כי לעתים מוזכרות תוצאות מפלגות אשר על פי הסקר אינן עוברות את אחוז החסימה, ולכל הפחות, מוזכרות מפלגות אשר קרובות לעבור את אחוז החסימה. המשיבים 3 ו-4 מציינים בתגובתם הותירו את ההכרעה לידי יושב ראש ועדת הבחירות.

5. מכוני הסקרים סבורים כי העותרת מנסה להטיל עליהם מגבלות וחובות שאין להן

עמוד 2 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950

العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

כל אחיזה בחוק. לשיטתם, בהעדר הגבלות מפורשות על דרך הצגת תוצאותיו של הסקר, הם רשאים להציג את התוצאות בכל דרך שימצאו לנכון. מכוני הסקרים מציינים כי מטרתיהם ותכליתם של סקרים משתנות מסקר לסקר, והן נקבעות בהתאם למזמין הסקר. עוד, טוענים הם כי ההוראה להעביר לוועדת הבחירות את הסקרים "בהקדם האפשרי" אין משמעותה כי יש לעשות כן תוך 24 שעות.

6. לעמדת המשיב 16 (להלן: היועמ"ש), סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה קובע באופן מפורש וברור את חובות הגילוי החלות על הגופים העורכים המפרסמים והמשדרים סקרים. היועמ"ש מפנה לדברי ההסבר שנלוו להצעת החוק, המלמדים על תכלית ההוראה בסעיף 16 לחוק, לפיהם: "אין מקום ליצור הגבלות רבות מדי על פרסום סקרי בחירות". אשר לטענה בדבר פרסום תוצאות הסקרים, היועמ"ש סבור כי העותרת מבקשת לקרוא אל תוך הוראות סעיף 16 לחוק יותר מן האמור בו.

7. בהתאם לכך, סבור היועמ"ש כי ההסדר בחוק יוצר איזון ראוי בין חופש המידע וחופש הביטוי מחד לבין מידת ההגנה הנדרשת על הזכות לבחור ולהיבחר ועל האינטרס הציבורי לגבש עמדותיו ביחס למידת אמינותם של הסקרים, מאידך. משכך, לשיטתו, אין להטיל על מפרסמי ועורכי סקרים חובות גילוי נוספות מעבר לאלה המצוינות בחוק.

החלטת הביניים ותשובות הצדדים אליה

8. ביום 4.3.2015, החלטתי לדחות את טענת עלה ירוק לפיה יש לדאוג רק בסקרים שנערכו עם ציון כל רשימות המועמדים בתור סקרים שנערכו בשיטות סטטיסטיות מוכרות. בנוגע לטענה המרכזית – אופן פרסום תוצאות הסקרים – ביקשתי כי המשיבים יציגו עמדה מנומקת בה יפרטו את אופן הצגת התוצאות המלאות האפשרי לעמדתם.

9. חלק מגופי התקשורת טוענים שאין להיבסם לפרסום תוצאות ביחס למפלגות שלא עברו את אחוז החסימה משום שמדובר בדרישה מכבידה שאין לה אחיזה בדין. לשיטתם יש לקבוע בחקיקה רף ברור בכדי להחליט אילו מפלגות לכלול בתוצאות הסקר המפורסמות ואיזה לא. לעמדתם, כל עוד אין חקיקה שכזו, הרף הקובע הוא אחוז החסימה כפי שנקבע בסעיף 81 לחוק הבחירות לכנסת – 3.25% כאמור לעיל.

10. לדעת מרבית המשיבים, הטלת חובת התייחסות לכל המפלגות המתמודדות לכנסת בעת עריכת ופרסום סקרי בחירות טומנת בחובה קשיים רבים. ראשית, הטלת חובה לפרט את כל רשימות המועמדים תהפוך את הסקרים מאמצעי שתכליתו לתאר את

עמוד 3 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950

العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

המצב האלקטוראלי הקיים לאמצעי שמשפיע ומשנה את המצב הקיים על ידי מתן פרסום עודף לרשימות שגודלן אינו מצדיק זאת. שנית, הכללת כל רשימות המועמדים עלולה לפגוע במהימנותם של הסקרים בשל יצירת בלבול או חוסר רצון לשיתוף פעולה בקרב הנסקרים. שלישית, דרישה זו תוביל לנטל כלכלי כבד על מכוני הסקרים ועלולה אף לצמצם את מספר הסקרים שיוזמנו וייערכו במהלך תקופת הבחירות.

11. המשיבים מסבירים כי תהליך הסקר כולל בתחילה איסוף של נתונים גולמיים ולאחר מכן נתונים אלה עוברים תהליך של עיבוד המאפשר להפיק את התוצאות הסופיות של הסקר. חלק ממכוני הסקרים סבורים כי אין לחייבם לשלוח לוועדה את הנתונים הגולמיים שהתקבלו בעת עריכת הסקר וזאת משתי סיבות עיקריות: ראשית, הצגתם אינה מהימנה ולא ניתן להסיק ממנה מסקנות סטטיסטיות בנוגע לדפוסי ההצבעה הצפויים. זאת, היות שהנתונים הגולמיים מהווים רק פרמטר אחד בנוסחת הניבוי שבה משתמשים מכוני הסקרים להפקת סקריהם בנוסף לפרמטרים אחרים כדוגמת הצבעתו של הנשאל בבחירות הקודמות. שנית, עיבוד התוצאות הוא תהליך הטומן בחובו את הידע המקצועי והייחודי של עורך הסקר. בשל כך פרסום התוצאות הגולמיות עלול להוביל לפגיעה ביחודיות הידע המקצועי וסודות המסחר של מכוני הסקרים.

12. בהתאם להחלטת הביניים, חלק מהמשיבים הציעו מתווים שונים שיאפשרו עריכה ופרסום של סקרים באופן שיאפשר במידה כזו או אחרת אזכור גם למפלגות שאינן צפויות לעבור את אחוז החסימה. המשיבים 5 ו-6 סבורים כי יש להעניק פרסום לרשימה הקרובה לאחוז החסימה. המשיבים 7 ו-8 מבקשים לדחות את העתירה אך מציעים לחלופין כי לאור אחוז החסימה הנוכחי שעומד על 3.25% יש לחייב פרסום של מפלגה אשר הסקר צופה לה 2.5% מקולות הבוחרים. המשיב 13 מציינ כי כבר כיום הוא מתייחס לאחוז היחסי שמקבלת העותרת על אף שאיננה עוברת את אחוז החסימה.

דיון והכרעה

אופן פרסום תוצאות הסקר

13. בנוגע לטענתה המרכזית של העותרת ביחס לאופן הצגת התוצאות בסקרי הבחירות - התלטתי לקבל את העתירה בחלקה, כמפורט להלן.

14. המונח העיקרי שמחייב פרשנות בעתירה זו הוא המונח "תוצאות הסקר" הנזכר בסעיף 16 לחוק דרכי תעמולה כחובה המוטלת על משדרי, מפרסמי ועורכי סקרים.

עמוד 4 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax

לגבי מסדר הסקר (ובענייננו משיבים 1-9) קובע סעיף 16ה(ב) לחוק: "הראשון שמשדר לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות ומי שמשדר כאמור בתוך 24 שעות מאז שתוצאות הסקר נמסרו לציבור לראשונה, יציין בצד התוצאות את כל אלה:..." (ההדגשות שלי ט.ג.). ביחס לפרסום סקר בכתב קובע סעיף 16ה(ג) לחוק: "המפרסם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות כאמור בסעיף קטן (ב), יפרט, נוסף על האמור באותו סעיף קטן, גם את השאלות שנשאלו בסקר" (ההדגשות שלי ט.ג.). ביחס לעורך סקרי בחירות (ובענייננו משיבים 10-15) קובע החוק: "העורך סקר בחירות בשיטות סטטיסטיות מוכרות, המיועד לפרסום בכתב או לשידור לציבור, ישלח העתק של תוצאות הסקר לוועדת הבחירות המרכזית, בהקדם האפשרי, לעיון כל דורש, עם הפרטים האלה באשר לסקר:..." (ההדגשות שלי ט.ג.).

15. העותרת סבורה כי פרשנות נכונה למונח "תוצאות הסקר" כוללת את התוצאות המלאות של הסקר לרבות שיעור התמיכה בכל המפלגות שלא עברו את אחוז החסימה. לעומת זאת, רובם ככולם של המשיבים סבורים כי משמעות המונח תוצאות הסקר היא ההתפלגות הצפויה של מנדטים בין רשימות המועמדים אשר מסתכמת במאה ועשרים מנדטים. לדידם, אין כל חובה חוקית לציין בתוצאות הסקר גם מפלגות שאינן עוברות את אחוז החסימה. עמדה אחרונה זו אין בידי לקבל.

16. כמו כל מושג המופיע בדבר חקיקה, את המונח תוצאות הסקר יש לפרש על פי לשונו ותכליתו. בחינה פרשנית של מונח בחוק דרכי תעמולה יש לפרש ראשית לפי התכליות הכלליות של דיני הבחירות, לאחר מכן לאורן של תכליות החוק עצמו, ולבסוף, בהתאם לתכליות העומדות בבסיסו של הסעיף הספציפי ובענייננו סעיף 16ה. כל זאת, כמובן, בכפוף ללשון המונח עצמו (ראו: פ"מ 1/20 צגה מלקו (26.1.2015)). נתחיל מהתכליות הכלליות של דיני הבחירות ומתכליותיו של חוק דרכי תעמולה.

תכלית הבחירה החופשית

17. יושב ראש ועדת הבחירות לכנסת ה-16, השופט מ' חשין עמד ב-תב"מ 23/01 טיעת ישראל אחת נ' אינטרנט מעריב (5.2.2001) על היסודות העיקריים שבלעדיהם לא תיתכנה בחירות ראויות בדמוקרטיה ולפיהן יש לפרש את תכליתם של דיני הבחירות. היסוד הראשון עליו עמד הוא זכות הבחירה החופשית המוקנית לכל אישה ואיש לבחור ברשימת מועמדים שהם חפצים ביקרה כפי שמעוגן בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת. במקרה המונח לפני נדמה כי ההתעלמות הכמעט מוחלטת של גופי התקשורת ומכוני הסקרים

עמוד 5 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، اورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

ממצבה האלקטוראלי של העותרת, עלול לפגוע בחופשיות שבבחירות. בחירות חופשיות משמען בין השאר חופש מידע ושקיפות שמאפשרים לכל בוחר ובוחרת לקבל החלטה מושכלת ורציונלית לגבי המפלגה בה ברצונם לבחור. אי הכללתן בתוצאות הסקרים של רשימות מועמדים שאינן עוברות את אחוז החסימה ובפרט רשימות מועמדים אשר זוכות לתמיכה אלקטוראלית בלתי מבוטלת מקשה על המצביעים הפוטנציאליים של אותה רשימת מועמדים לקבל החלטה רציונלית האם להעניק לה את קולם.

18. כך למשל, מהעתירה המונחת לפנינו עולה כי העותרת צפויה על פי הסקרים, שכן סקרו אותה, ליותר מ-1% מקולות המצביעים אשר מהווים כמה עשרות אלפי בוחרים. ניתן לטעון כי מאחר שאחוז החסימה גבוה בהרבה מ-1% ועומד על 3.25% מקולות הבוחרים, ממילא ציון אחוז התמיכה לו זוכה העותרת לא יועיל לה ואף יגרום אולי לאלו שכן התכוונו להצביע לה להימלך בדעתם.

19. נדמה לי שטענה זו איננה נכונה משתי סיבות: ראשית, המצב כיום הוא שהעותרת ורשימות מועמדים כדוגמתה אינן מאוזכרות כלל בסקרים או מוזכרות ככאלו הזוכות לאפס מנדטים. מצב דברים זה אינו מאפשר לבוחר להצביע באופן מושכל כאשר הוא אינו יודע מהם סיכוייה של הרשימה לעבור את אחוז החסימה.

20. שנית, נדמה שהטענה לפיה הרשימות הקטנות רק ייפגעו מציון אחוזי התמיכה הצפויים להם היא בבחינת לעג לרש. במצב הדברים הנוכחי מפלגות אלו לא זוכות כלל לאזכור בסקרים או לכל היותר מצוינות ככאלו הזוכות לאפס מנדטים. עקב כך התמונה שמצטיירת בפני הבוחר הפוטנציאלי היא במקרה הטוב עמומה ביחס לסיכויי המפלגה; ובמקרה הרע - מוטעית לפיה המפלגה איננה זוכה לתמיכה בכלל. דומני, שמדברים אלו יוצא שהתעלמות מוחלטת בסקרים, מרשימות מועמדים שאינן עוברות את אחוז החסימה, פוגעת בתכלית של בחירות חופשיות.

תכלית השוויון

21. התכלית השנייה שלאורה יש לפרש את דיני הבחירות בכלל ואת הוראות חוק דרכי תעמולה בפרט היא הזכות לשוויון. ב-תב"כ 17/20 רשימת "ובזכותן" נ' יוס ליוס תקשורת בע"מ (18.2.2015) עמדתי על כך שעיקרון השוויון בכלל, ובין רשימות המועמדים בפרט, הוא עיקרון העל שבדיני הבחירות (שס, בפס' 16).

22. עקרון זה, לפיו ההתמודדות בבחירות לכנסת נדרשת להתבצע באופן שוויוני,

עמוד 6 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950

العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

עוגן כהוראה חוקתית על-חוקית, בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת. סעיף זה קובע כי הכנסת תבחר בבחירות שוות, ופורש עוד בראשית המדינה, על ידי בית משפט זה:

"אם עקרון השוויון שבסעיף 4 משתרע גם על הזכות להיבחר, הוא חייב להתבטא גם בשוויון הסיכויים של רשימות המועמדים השונות המתחרות בבחירות לכנסת...בדרך זו מתגשם גם רצונו של הבוחר הבודד המצביע בעד הרשימה. פרשנות המלמדת גם זאת מהוראות השוויון שבסעיף 4 עולה בקנה אחד עם עקרון היסוד של שוויון הכל בפני החוק. ליתר דיוק, הוא מיישם את העקרון הכללי הזה, בחינת אמנציה ממנו, בשטח המיוחד של דיני הבחירות". (השופט לנדוי ב-בג"ץ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר ואח', פ"ד נג(1) 693, 698 (1969)).

23. בהקשר זה, יש לדחות את טענת חלק מהמשיבים כפי שהועלתה בדיון שקיימת במעמד הצדדים, על פיה עיקרון השוויון "זר" לסעיף 16 לחוק הבחירות. עיקרון השוויון בבחירות הוא, כאמור, עיקרון חוקתי המעוגן בחוק-יסוד: הכנסת ומקרין על אחד מסעיפי החוקים הנוגעים לדיני הבחירות. ב-בג"ץ 689/92 זווילי נ' יושב ראש ועדת הבחירות לכנסת השלוש עשרה (2.4.1992). עמד השופט, כתוארו אז, א' ברק, על חשיבותו של עקרון השוויון בבואנו לפרש את הוראותיו של חוק דרכי תעמולה:

עיקרון זה חל לעניין כל היחסים בין בני האדם. הוא חל במיוחד במאבק הבחירות. משמעותו הבסיסית הינה, כמובן, כי לכל אחד יהיה קול אחד. משמעותו הנוספת היא, כי לכל מתחרה יהיה שוויון בסיכויים בהתמודדות על קולו של הבוחר. שוויון הסיכויים משמעותו שוויון ההזדמנות והסיכויים בין כל הרשימות כולן, המתחרות בבחירות, בינן לבין עצמן. על-כן יש להשיג שוויון הסיכויים בין רשימה גדולה לבין רשימה קטנה; בין רשימה, המיוצגת בכנסת היוצאת, לבין רשימה, שאינה מיוצגת בכנסת היוצאת (ההדגשות שלי – ט.ג.).

24. גם השופט, כתוארו אז, א' רובינשטיין עמד על חשיבותו של ערך השוויון במערכת הבחירות ובפרט שוויון בין מפלגות גדולות לקטנות ב-תב"כ 18/19 רשימת הירוקים נ' שידורי קשת (6.1.2013):

"ערך השוויון, וגם לא פחות, ערך ההגינות, מצדיקים כי יינתן יחס ראוי לכלל הרשימות המתמודדות בבחירות לכנסת באמצעי התקשורת" (שם, בפס' א.).

25. העתירה שמונחת לפניי מעלה סוגיה של חוסר שוויון בין רשימות מועמדים אשר

עמוד 7 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950

العنوان: مجمع بن غوريون، اورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

צפויות לעבור את אחוז החסימה ומוצגות דרך קבע בסקרים לבין רשימות שאינן צפויות לפי הסקרים לעבור את אחוז החסימה ועל כן אינן מוזכרות בהם. ערך השוויון בין רשימות המועמדים מחייב אותנו להעניק, בגבולות החוק, הזדמנות שווה לכולן: לרשימות הקטנות, ולרשימות הגדולות. לרשימות המועמדים שנבחרו לכנסת, ולרשימות המועמדים שלא נבחרו לכנסת או שהוקמו זה עתה. זכות זו לשוויון מחייבת גם התייחסות ראויה לכלל המפלגות המתמודדות בבחירות באמצעי התקשורת.

26. המדיניות בה נוקטות המשיכות, לפיה אין כל אזכור של הרשימות שאינן עוברות את אחוז החסימה, איננה שוויונית. מציאות זו מייצרת או עלולה לייצר "מעגל קסמים" או אף "מעגל שוטים". אסביר. רשימת מועמדים שאינה עוברת את אחוז החסימה לא מוזכרת בסקרים כלל ועל ידי כך נפגעים משמעותית סיכוייה להצליח לעבור עתה ובעתיד את רף אחוז החסימה. חוסר השוויון במצב הנוכחי הינו כפול:

27. ראשית, בעוד שרשימות אשר עוברות את אחוז החסימה זוכות לפרסום ציבורי ולהתייחסות קבועה מצד גופי התקשורת ומכוני הסקרים, אלה שאינן עוברות את הרף לא זוכות בכלל לתהודה ציבורית. כך, וגם אם אין זו הכוונה, ניתן להניח בבטחה כי החשיפה התקשורתית מגדילה את כוחן של הרשימות הגדולות, ומנגד – מחלישה את כוחן של הרשימות הקטנות.

28. שנית, הרשימות שעוברות את אחוז החסימה מקבלות ביטוי לכוחן האלקטוראלי היחסי בדמות מספר מנדטים צפוי. לעומת זאת, הרשימות שאינן עוברות את הסף מוצגות, אם בכלל, כמקשה אחת הזוכה לאפס מנדטים, בלא כל ציון להבדלים בכוחן האלקטוראלי של הרשימות עצמן. זאת, על אף שייתכנו פערים של רבבות רבות של קולות בין הרשימות שאינן עוברות את אחוז החסימה. נראה, וניכר בהתאם לסקרים שאכן כך המצב, כי בעוד רשימות מסוימות זוכות לתמיכה נמוכה – מאות או אלפי קולות, מפלגות "קטנות-גדולות", צפויות בהתאם לסקרים, לזכות בעשרות אלפי קולות. וכך גם היה, הלכה למעשה, בבחירות לכנסת ה-20, ועל כך אעמוד מיד.

29. אני סבור, כי במציאות הנוכחית בה מרבית מכוני הסקרים וגופי התקשורת אינם נותנים ולו ביטוי חלקי בסקרים לרשימות שאינן עוברות את אחוז החסימה, מתקיים חוסר שוויון מהותי בין שני סוגי הרשימות. נדמה שניתן להקיש מחוק מימון מפלגות התשל"ג-1973 (להלן: חוק מימון מפלגות) על הסדר מאוון יותר אשר למרות פגיעתו בשוויון הפורמאלי איננו עולה לכדי פגיעה בשוויון במובנו המהותי. חוק מימון מפלגות

אמנם קובע את גובה המימון של מפלגה ביחס ישר למספר המנדטים שלה ובכך יוצר חוסר שוויון פורמאלי בין רשימות גדולות וקטנות. עם זאת, סעיף 2(א) לחוק מאפשר החזר הוצאות בחירות לרשימות שזכו בלמעלה מ-1% מהקולות הכשרים בבחירות אך לא משתתפות בחלוקת המנדטים שכן לא קיבלו קולות בסך העובר את סף החסימה החוקי. בכך חוק מימון מפלגות, גם אם איננו יוצר הסדר של שוויון פורמאלי, נותן ביטוי, הכרה ותמיכה כלכלית גם לרשימות שאינן עוברות את אחוז החסימה.

30. בדומה, חוק דרכי תעמולה קבע חוסר שוויון פורמאלי בנוגע לזמני השידור למשרדי התעמולה שיוענקו לרשימות המועמדים בהתאם לגודלן (ראו: סעיף 15א(ב) לחוק דרכי תעמולה). חברי, השופט א' דובינשטיין, סבר כי על מנת להקטין חוסר שוויון זה, מן הראוי כי רצף השידורים ייקבע בשיטה שוויונית – הגרלה, ולא יינתן כבעבר למפלגות הגדולות האפשרות לבחור היכן תשדיריהן ישוכצו (ראו: החלטתו בעניין זה מיום 31.12.2012). ודוק; אף אני, בדומה, בחרתי ללכת באותו המתווה בבחירות הנוכחיות לכנסת ה-20 (ראו: החלטתי בסוגיה זו מיום 3.2.2015). סבורני, שמדברים אלו עולה כי התעלמות מוחלטת בסקרים מרשימות מועמדים שאינן עוברות את אחוז החסימה, פוגעת בתכלית של בחירות שוויוניות.

תכליות סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה

31. עד כה בחנתי את פרשנות המונח "תוצאות הסקר" בהתאם לתכליות החוק הרלוונטיות לענייננו ודיני הבחירות. בחינה זו העלתה כי גם מעקרון הבחירה החופשית וגם מעקרון השוויון נגזרת המסקנה שיש להעניק ביטוי מסוים בסקרים גם למפלגות שאינן עוברות את אחוז החסימה. כעת אעבור לפרש את המונח "תוצאות הסקר" בהתאם לתכליותיו הספציפיות של סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה.

32. "סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה קובע הגבלות והוראות שונות בנוגע לסקרים העוסקים בבחירות לרשויות המקומיות ולכנסת. החובה המרכזית במסגרת סעיף זה היא חובת הגילוי, ובין היתר סקר בחירות חייב לכלול את שם מזמין הסקר, עורך הסקר, תאריך ביצועו, מספר המשתתפים ואוכלוסיית המחקר" (תב"כ 36/20 לוי נ' קול ישראל (11.3.2015) (להלן: עניין לוי)). תכלית ההוראות שבסעיף 16 לחוק דרכי תעמולה ברורה, והיא – "שהציבור יוכל לשקול את אמינותם של הסקרים ולבחנם בצורה מושכלת" (מתוך הצעת החוק 3131 תיקון מספר 22 במסגרתו הוסף ביום 17.6.2002 סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה; ראו גם: תר"מ 231/20 ליבר נ' בריח (19.12.2013)).

עמוד 9 מתוך 18

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، اورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

י ד'

מראה מקום: פדאור 21 (2) 52

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 372/21

כבוד השופטת ד' ברק-ארז
 כבוד השופט מ' מזוז
 כבוד השופטת ע' ברון

לפני:

אני ואתה מפלגת העם הישראלית

העותרת:

נגד

המשיבים:

1. ראובן ריבלין – נשיא המדינה
2. ח"כ בנימין נתניהו – ראש ממשלת ישראל
3. מפלגת הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
4. ח"כ בנימין גנץ – ראש הממשלה החילופי אצל רשימת כחול לבן
5. רשימת כחול לבן
6. ח"כ יאיר לפיד – יו"ר האופוזיציה אצל מפלגת יש עתיד
7. מפלגת יש עתיד
8. הרשימה המשותפת
9. מפלגת ש"ס – התאחדות הספרדים שומרי תורה
10. מפלגת אגודת החרדים – דגל התורה (רשימת יהדות התורה)
11. הסתדרות אגודת ישראל בארץ ישראל
12. מפלגת ישראל ביתנו
13. מפלגת העבודה
14. מפלגת מרץ
15. רשימת ימינה
16. דר' אביחי מנדלבליט – היועץ המשפטי לממשלה
17. עו"ד שגית אפיק – היועצת המשפטית לכנסת
18. כב' השופט עוזי פוגלמן – יו"ר ועדת הבחירות לכנסת
19. ועדת הבחירות לכנסת ה-24

עתירה למתן צו על-תנאי

עו"ד אלון גלעדי

בשם העותרת:

פסק-דין

השופטת ד' ברק-ארז:

1. העתירה דנן מכוונת כלפי חוקיותן של הבחירות לכנסת ה-24 המיועדות להתקיים ביום 23.3.2021. על-פי הנטען, הבחירות נקבעו בניגוד להסדרים הקבועים בחוק-יסוד: הכנסת וחוק-יסוד: הממשלה. העותרת, מפלגה רשומה שאף התמודדה בעבר בבחירות לכנסת, טוענת כי מטעם זה יש להורות על ביטול הבחירות. לחלופין, טוענת העותרת כי יש מקום להורות על דחיית מועד הבחירות לזמן קצר או על עריכתן תוך שימוש באמצעים חריגים, על רקע משבר הקורונה.

2. טענות העותרת מבוססות בעיקרן על סעיף 8 לחוק-יסוד: הכנסת הנושא את הכותרת "מועד הבחירות לכנסת העשרים וארבע". סעיף זה הוסף לחוק יסוד: הכנסת כתיקון עקיף, כחלק מחוק-יסוד: הממשלה (תיקון מס' 8 והוראת שעה) (להלן: תיקון מס' 8), והוא קובע כך:

"(1) על אף האמור בסעיף 8, הבחירות לכנסת העשרים וארבע יהיו ביום ג' הראשון שלאחר תום שלוש שנים מיום כינון הממשלה השלושים וחמש (בסעיף זה – מועד הבחירות).

(2) הכנסת רשאית, בהחלטה שתתקבל ברוב חבריה, לקבוע, לא יאוחר מ-100 ימים לפני מועד הבחירות, כי בשל סמיכות מועד הבחירות ליום חג, מועד או זיכרון, יידחו הבחירות למועד שתקבע ואינו מאוחר מ-14 ימים ממועד הבחירות.

(3) אין בהוראות פסקה (1) כדי למנוע מהכנסת העשרים ושלוש להתפזר לפני גמר תקופת כהונתה בדרך של קבלת חוק לפי סעיף 34, ברוב חברי הכנסת; אין באמור כדי לגרוע מהוראות סעיף 143 לחוק-יסוד: הממשלה."

לשיטת העותרת, על-פי סעיף זה הכנסת ה-23 הייתה רשאית אמנם לפזר עצמה בדרך של קבלת חוק לפי סעיף 34 לחוק יסוד: הכנסת, אלא שהיא התפזרה בשל אי-קבלת חוק תקציב לפי סעיף 36 לחוק-יסוד: הכנסת. ועניין זה, כך נטען, אינו נכלל בגדרו של ההסדר הקבוע בסעיף 8 לחוק יסוד: הכנסת. העותרת מוסיפה וטוענת כי מכל מקום הדבר לא נעשה ברוב הדרוש.

3. הטענה החלופית של העותרת בעניין דחיית מועד הבחירות מתבססת, לפי הנטען, על סמכותה של הכנסת להאריך את כהונתה בחוק שנתקבל ברוב של שמונים חברי כנסת אם התקיימו נסיבות מיוחדות המונעות עריכת בחירות בעתן, לפי סעיף 9 לחוק-יסוד: הכנסת. לטענת העותרת, מצב החירום השורר במדינה עקב מגפת הקורונה מצדיק את הפעלתו החריגה של סעיף זה, לשם הבטחת קיומו של הליך דמוקרטי תקין המותאם לאילוצי התקופה. עוד נטען בהקשר זה כי יש מקום להורות לגורמים הרלוונטיים על "נקיטת אמצעים מתאימים" לקיום הבחירות בצל המגפה, למשל באמצעות הדואר או באמצעים אחרים.

4. העתירה כוללת טענות מורכבות הנוגעות לפרשנותם של חוקי היסוד על תיקוניהם. אולם, אף מבלי להידרש אליהן, דינה להידחות על הסף מחמת שיהיו כבד בהגשתה. בית משפט זה חזר וקבע פעמים רבות, כי בהליכים הנוגעים

17.2.2021 ...adorGSA/DocumentDisplay/ShowDocument.aspx?mode=simple&docID=2024294&sessionID=1&type=default&name=undefined.txt
לבוחרות – שבהם נועדו ושייכות מיוחדת לנושאים – גם עיבוד קצבו בפנייה לבית המשפט, בקנה מידה של ימים,
יחשב לשיהוי (ראו, בין היתר: בג"ץ 258/96 פונדמינסקי נ' פקיד הבחירות ליד עיריית ירושלים, פ"ד כג(2) 169,
170 (1969); בג"ץ 539/15 יהושוע נ' ועדת הבחירות המרכזית, פסקה 7 (26.1.2015); בג"ץ 3195/16 זידאן נ'
שר הפנים, פסקה 5 לחוות דעתי (25.4.2016); בג"ץ 4850/18 חרמון התנועה לשוויון זכויות ומנהל תקין ע"ר נ' שר
הפנים, פסקה 6 (25.7.2018); בג"ץ 8041/18 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה, פסקה 3
(13.11.2018); בג"ץ 59/19 מפלגת זהות תנועה ישראלית יהודית נ' מבקר המדינה, פסקה 3 (17.1.2019); בג"ץ
429/20 שדה נ' כנסת ישראל, פסקה 9 (4.2.2020); דפנה ברק-ארוז משפט מינהלי כרך ד – משפט מינהלי דינוי
359-358 (2017)). בענייננו, הכנסת ה-23 התפזרה ביום 23.12.2020, והעתירה הוגשה כמעט חודש ימים לאחר
מכן, כאשר הבחירות לכנסת ה-24 צפויות להתקיים בעוד כחודשיים, וההכנות לכך של כלל הגורמים הנוגעים בדבר
נמצאות בעיצומן. אם כן, מדובר בשיהוי כבד המצדיק את דחייתה של העתירה על הסף.

טו'

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-23**

סימוכין: 00418520
ירושלים, ג' בשבט, התש"פ
29 ינואר 2020

הודעה לעיתונות

**מליאת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23 דחתה היום את
בקשתה של רשימת "אני ואתה" – מפלגת העם הישראלית"
למנוע את השתתפותה של מפלגת "ישראל ביתנו", בבחירות
לכנסת ה-23**

מליאת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23, דחתה היום, יום ד', ה-29.01.2020, את בקשתה של רשימת "אני ואתה" – מפלגת העם הישראלית" למנוע את השתתפותה של מפלגת "ישראל ביתנו", בבחירות לכנסת ה-23.

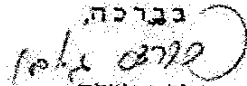
בהצבעה שמיית שנערכה, הצביעו:

נגד – 21 מחברי הוועדה

בעד – 5 מחברי הוועדה

נמנעים – 0

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, שופט בית המשפט העליון, השופט ניל הנדל, לא השתתף בהצבעה.

בברכה,

דובר ועדת הבחירות המרכזית

לשכת דובר ועדת הבחירות המרכזית, ירושלים מיקוד 91950, טל' 02-6496105, פקס: -1532
5093870

[e-mail: v_bech_dover7@knesset.gov.il](mailto:v_bech_dover7@knesset.gov.il)

pniot.bechirot@knesset.gov.il

<https://www.bechirot.gov.il>

<https://www.facebook.com/bechirot23>

**ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-24
בפני כב. הש. עוזי פוגלמן, יו"ר הוועדה**

/ת

העותרת -

אני ואתה - מפלגת העם הישראלית
מספר מפלגה - 59-9000109-6
רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13 תל אביב ת.ד. 31960

ע"י דר' אלון גלעדי, עו"ד ואח'
רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13 תל אביב ת.ד. 31960
טל. 03-5466170 פקס. 03-5466171
ד. אלקטרוני לצורך הדיון - drgiladiad@gmail.com

-נגד-

המשיבה -

כאן - תאגיד השידור הציבורי
כנפי נשרים 23, ירושלים

עתירה דחופה ובקשה למתן הוראות

(בגין תעמולת בחירות במהלך 60 ימים לפני הבחירות ופגיעה חמורה
בתהליך הבחירות ובעותרת)

כב. יו"ר הוועדה מתבקש בזה ליתן צו מניעה ו/או צו עשה כנגד המשיבה לפיו יוסרו מאתר המשיבה
הראיונות והשידורים אשר יפורטו להלן בהיותם מנוגדים לדין ו/או כי המשיבה תימנע מפעולות
דומות בהמשך הדברים ו/או כפי שיקבע כב. יו"ר הוועדה על פי דין.

כן מתבקש כב. יו"ר הוועדה להורות למשיבה בצו להימנע מהצגה כלשהי של ראיונות ו/או שידורים
שהם בבחינת תעמולת בחירות למען מפלגות מסוימות לעיני ולאוזני הציבור ו/או כשהיא נמנעת
מהצגה מקבילה של העותרת ברדיו ובטלוויזיה ו/או כפי שיקבע כב. יו"ר הוועדה על פי דין לעיני
הציבור ולידיעתו.

עוד ו/או לחילופין מתבקש יו"ר הוועדה הנכבד להורות למשיבה כי תפעל לתיקון מעשיה בדיון כאמור
בעתירה זאת ברדיו ובטלוויזיה באורח של העדפה מתקנת כלפי העותרת ו/או בכך שתתן לה זמן
שידור באורח מקביל, בזמן שידור מקביל ברדיו ובטלוויזיה במתכונת מקבילה לאשר פעלה ועוולה
כלפיה וכלפי תהליך הבחירות עד כה ו/או ככל שיקבע יו"ר הוועדה ו/או שתחדל לחלוטין מכל פעולה
למען מפלגה או רשימה כלשהי בדיון.

היסוד המשפטי לעתירה - חוק יסוד: הכנסת, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוק הבחירות לכנסת
(נוסח משולב) תשכ"ט-1969, חוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט-1959, לרבות סעי' 13,
15, 15א', הגדרת תעמולה בהלכה הפסוקה ובהנחיות נציב שירות המדינה ועוד כמפורט בעתירה.

כיוון שמעשיה ומחדליה של המשיבה בדיון אינם יוצאים דופן ומאפיינים חלקים בכירים בעיתונות
הישראלית באורח שוטף המעקר מכל תוכן ממשי את מטרות חוקי היסוד וחוקי הבחירות הנוגעים
לזכות לבחור ולהיבחר באורח שוויוני וחופשי, ככל שהם נוגעים לעותרת, מתבקש כב. יו"ר הוועדה
ליתן הוראות ספציפיות לתיקון העוול שנגרם לעותרת בדיון ו/או הוראות כלליות לכלי הרדיו
והטלוויזיה של המשיבה ובאורח כללי לגבי איסור תעמולה באמצעי הרדיו והטלוויזיה במהלך 60
הימים עד למועד הבחירות על פי חוק.
...מצ"ב תצהיר תומך בעתירה.

ואלה נימוקי העתירה

(נטענים במצטבר או לחילופין והכל לפי הקשר הדברים והדבקים)

כללי

1. העותרת קמה ביום 17-3-27, קרי - לא סמוך לזמן בחירות אלא מהחיים כשלעצמם ומתוך אידאולוגיה מקורית ורצינית להחלפת ההון-שלטון והלאומנות בישראל של אני ואת/ה בכל המישורים ומול ההון שלטון והלאומנות בישראל.
...מצ"ב מטרות המפלגה ואמנתה מסומנות א'
2. העותרת השתתפה בבחירות לכנסת ה-21 ו-23 תוך שהיא מצביעה שוב ושוב, על התנאים הקיצוניים בהם היא מופלית לרעה ביחס למועדון סגור של מפלגות/אישים היוצאים מתוכן או מהמערכת הפוליטית המתקשרת לעיפיה הן בקבלת 0 מימון והן בקבלת 0 זמן תקשורת בין המערכות ובהן, זולת השפלות, ביזויים, השתקות ועוד.
3. ביום 20-12-25 או בסמוך הודיעה העותרת באתר המפלגה כי תתמודד בבחירת לכנסת ה-24 והגישה את רשימתה בבחירות לכנסת ה-24 ביום 21-2-4.
4. המשיבה שהיא תאגיד השידור הציבורי הישראלי ו/או מי מטעמה פועלת ללא הפסקה הן מיום 21-1-23 ואילך וכן במערכות קודמות לפניו, שלא לדבר על בין המערכות - באורח מפלה וחמור כלפי העותרת לרבות כשהיא מפרסמת ללא הרף בתקופת בחירות, במהלך 60 הימים את המפלגות שהיו בכנסת היוצאת ועוד אחת או שתיים וכד' ואינה מציגה ולו במילה אחת את עניינה של העותרת. הדברים נכונים לגבי מתכונתה הנוכחית של המשיבה והקודמת ו/או מי מטעמן - וככל שיהא צורך בכך הם יפורטו עד דק.
5. מדובר תאגיד ציבורי השייך לכאורה לכלל הציבור הפועל באור מפלה ורצסיבי כלפי העותרת וכלפי תהליך הבחירות כולו, תוך כדי העדפת וקידום בלתי פוסק של מפלגות מסוימות על פניה משקולים זרים ו/או כאלה אשר אין להם זכר כלשהו בחקיקת היסוד הישראלית ובחקיקה הספציפית בעניין הבחירות ואשר תכליתן הראשונה במעלה - קיום הוגן, מכובד, שוויוני וחופשי של הבחירות לכנסת בכלל ולכנסת ה-24 בפרט ללא הבדל דת, גזע, מין, ומפלגה/רשימה.
6. לציין כי כל פניות העותרת למשיבה בזמנו, עוד מראשית הקמתה, לאפשר את זכותה המינימלית והיא שהציבור ידע אודותיה באורח מכובד כדי שיוכל לבחור באורח חופשי בין אפשרויות נתקלו בשלושה מרכיבים - השפלה, הטעיה והשתקה.
7. כיוון שטרם נעשה עד היום דבר בעניין מנהג זה הרי כמנהג ההיסטוריה באין עוצר הוא לבש עתה פנים קיצוניות של הפרה בוטה וחמורה של חוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט-1959 (להלן: "חוק דרכי התעמולה") כמו גם התערבות מעשית ובוטה בתהליך הבחירות והפרת זכויות היסוד לבחור ולהיבחר כאמור בהוראות חוק יסוד: הכנסת וחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
8. למותר לציין כי מנהגה המתמשך של המשיבה ולא רק היא פגעו ופוגעים קשות בעותרת ולמעשה מאיינים כמעט כליל את זכותה היסודית להיבחר באורח חופשי, שוויוני ומכובד ואת זכותו היסודית הציבור לבחור בה באם הוא מעוניין בכך.
9. במצב הדברים הנוכחי הבחירות מתנהלות הלכה למעשה בין מפלגת השלטון ומפלגות הבת שלה ובין מפלגות שהן זנבות לאריות העבר ולשלטון ההווה המוליכות את הציבור שולל שוב ושוב בבחינת אותו אדון בשינוי אדרת ולא נוסף.
ללא ידיעה אין בחירה חופשית.

העובדות לצורך עתירה זאת

10. העובדות לצורך עתירה זאת תיפרסנה להלן מ"הכבד אל הקל", כאשר אלה ואלה מלמדות לדידה של העותרת על הצורך החיוני והמיידני על פי חוק בהתערבות בנעשה במערכות הבחירות בדון ועצירת ההפקרות הלא דמוקרטית-חופשית המאפיינת אותן.
11. וכדי להמחיש עד להיכן מגיעה מחילת הארנב בפגיעה האנושה בבחירות החופשיות והדמוקרטיות ככל שהדברים נוגעים לעותרת ולציבור הבוחרות והבוחרים תפתח העותרת מן הכבד אל הקל אשר אלה ואלה לדידה מהווים פגיעה חמורה שיש לעצור אותה לאלתר.
12. ביום 3-2-21 בין השעות 17-00 ל-18-30 קרי ביום הראשון להגשת הרשימות לכנסת ה-24, עלתה לשידור התוכנית שלי וגואטה בהנחיית הגב. שלי יחימוביץ (ברשת ב' של המשיבה המצ"ב ב' כחלק בלתי נפרד מעתירה זאת ולהלן חלק ממה שהתרחש בה -

הודעת יו"ר האופוזיציה

00:47:50 – 00:54:00 – בשידור המצ"ב

יחימוביץ – "שלום לכם, שעה שנייה שלנו ואנחנו פותחים אותה בהודעה של ראש האופוזיציה, יו"ר יש עתיד, יאיר לפיד.

אנחנו נעביר את ההודעה שלו בשידור חי כשם שאנחנו מעבירים בשידור חי על בסיס תדיר מסיבות עיתונאים של בנימין נתניהו. תקופת בחירות ועל כן נשמע גם את ראש האופוזיציה שהתחיל בשעה זאת למסור את הודעתו, בואו נשמע"

לפיד – "...של מקצוענים שבאים לעבוד. יש פה שרים, ראשי ועדות בכנסת, בכירי מערכת הביטחון, ניצבים במשטרה, ראשי ערים, סגנים, דתיים וחילוניים, צעירים ומבוגרים, מתל אביב וירושלים, דימונה ועפולה, כרמיאל, באר שבע, מהצפון הרחוק עד עוטף עזה. לא מעט נשים. אישה במקום השני שלוש נשים בחמישייה הראשונה. ארבעים אחוז נשים במקומות הריאליים.

זו נבחרת שלטונית. אנשים שיכולים להיכנס מחר בבוקר לכל משרד ממשלתי ולהתיישב בראש השולחן להתחיל לנהל את המדינה, להקים ממשלה שפויה שתעבוד בשביל האזרחים במקום לשגע אותם.

ממשלה שפויה היא ממשלה של כולם. הומאים וסטריוטים, מרכז ופריפריה, הגיל השלישי והנכדים שלהם. חרדים שרוצים ללמוד מתמטיקה ואנגלית ולעבוד בהייטק. ערבים שרוצים שוויון ולא רוצים שירו בילדים שלהם בדרך לבחינה באוניברסיטה.

לכל האנשים האלה הממשלה היום היא לא הפתרון. הממשלה היא הבעיה. במקום לטפל באזרחי ישראל היא דואגת רק לעצמה. האנשים האלה זקוקים לייצוג ליד השולחן. הם צריכים מישהו בממשלה, בוועדת הכספים, בכנסת. אנחנו האנשים האלה.

אנחנו נהיה הקול שלהם ליד השולחן. הפוליטיקה שלנו היא לא תכנית ריאליטי. אנחנו הרבה שנים ביחד. אנשי מקצוע שאפשר לסמוך עליהם. הוכחנו שוב ושוב שאתם יכולים לסמוך עלינו, מה שמבטיחים לכם זה גם מה שיהיה.

ביחד אין בעיה שלא נוכל לפתור, אין אתגר שלא נוכל לעמוד בו. ביחד נתייצב מול פוליטיקה של ציניות ושחיתות ונשלח אותה הביתה. נחזיר את המדינה למסלול של קדמה והצלחה.

במדינת ישראל יש היום מיליוני אזרחים מכל המפלגות שמחפשים משהו להתלכד סביבו.

הם מתחילים להבין שאנחנו יכולים לתת להם את הדבר הזה. לתת להם הצעה חדשה לנורמליות. לתת להם ממשלה שפויה, יציבה שעובדת בשבילים ותעשה מה שהממשלה הנוכחית לא עושה. תטפל במשבר הכלכלי והבריאותי, תלחם בשחיתות, תיתן דוגמה אישית, תבוא אליהם ממקום של עשייה ותקווה.

אנחנו מחויבים ומתחייבים לממשלה של 18 שרים שלא תיכנע לסחטנות, תעביר חוק להגבלת קדנציות, תשמור על בית המשפט העליון, תעביר תקציב עבור הצעירים, תיתן דמי אבטלה לעצמאיים, תתייצב מול משבר האקלים. הבחירות האלה הן מאבק בין אנשים שמאמינים בשינוי, לפוליטיקאים מושחתים שמנסים למנוע אותו.

יש רק דבר אחד שיבטיח את השינוי. יש עתיד גדולה וחזקה. בלי יש עתיד גדולה וחזקה לא תהיה פה ממשלה שפויה שתחזיר אותנו לנורמליות.

אם אתם אנשים עובדים, אם אתם חלק ממעמד הביניים הישראלי, תשאלו את עצמכם שאלה אחת –

מי יטפל טוב יותר בפרנסה שלכם? ממשלה של לפיד, סער וליברמן, או ממשלה של ביבי, ליצמן ודרעי?

אם אתם חושבים שלממשלה אין מה לעשות מול משבר הקורונה תשאלו את עצמכם עוד שאלה – למה בקפריסין, פה ליד, מתו 202 בני אדם, ובישראל מתו 4887? למה כל כך הרבה אנשים מתו? הכל הם יודעים להסביר. הכל נתניהו יודע לשווק. את זה לא.

הם מנסים לברוח מזה, לברוח מאחריות, הם לא יכולים. 4887 בני אדם מתו. הממשלה אחראית. הם לא יכולים לחמוק מאחריות שלהם למתים האלה. הם מתו בגלל שהממשלה ניהלה את המשבר, בגלל השיקולים העקומים שלה.

בממשלה שפויה היו סוגרים את נתב"ג ביום הראשון. בלי בדיקת קורונה אף אחד לא נכנס. ראש הממשלה לא מצלצל לנכד של הרב קנייבסקי לבקש רשות לעשות סגר. ממשלה שפויה אומרת – החוק הוא לכולם. אותו חוק – לחילונים, לדתיים, ליהודים ולערבים. לירושלים ולטמרה. אותה האכיפה לכולם, אותו חוק לכולם.

בממשלה שפויה אין 36 שרים. אין שר לענייני מים. היא גוף יעיל – באים לעבוד. הכסף שאתם משלמים למיסים הופך לבתי חולים וכיתות – לא למטוס פרטי ולא לסחטנות. הנבחרת שמוצגת כאן היום באה לעבוד.

זה כל מה שאנחנו מבקשים. הזדמנות לעבוד בשבילכם. הפוליטיקה הישראלית בשקיעה. היא שוקעת בשנתיים האחרונות למקום מושחת ומדכדך. בואו משנה כיוון, בואו לא נתכה לזריחה, בואו נביא את הזריחה. תודה רבה"
(ההדגשות שלי - א.ג.)

13. וכאילו כדי להבהיר כי לפנינו תעמולה ישירה ובוטה ללא כחל וסרק אשר נעשתה באורח מכון על ידי המשיבה יושבים לאחר מכן המגישה והכתב הפוליטי של המשיבה שאין לחשווד בהם שאינם יודעים דבר או שניים בדון ומוסיפים חטא על פשע כשהם מסבירים לקהל המאזינים מדוע היה ראוי לעשות כן ומדוע התועמלן שקדם להם, שאמור היה לנהוג כיו"ר האופוזיציה של כלל הציבור, הינו מועמד ראוי -

יחיוביץ – "עד כאן ההודעה של יו"ר האופוזיציה יו"ר יש עתיד יאיר לפיד, הבאנו אותה בשלמותה בשידור חי. ועכשיו אנחנו איתך יואב קרקובסקי"

00:57:42 - 00:54:00

קרקובסקי – "שלום שלי"

יחימוביץ – "אתה יודע בימים עברו היה נהוג שבמערכת בחירות בכל פעם שמביאים את רה"מ מביאים גם את יו"ר האופוזיציה. אלה היו ימים עברו ובאמת אני חושבת שזה מאפיין את השליטה הכמעט מוחלטת של רה"מ בנימין נתניהו על התקשורת עם כל הבכי והנהיג שהתקשורת עושה לו עוול."

קרקובסקי – "אני חושב שאנחנו בכלל באופן כללי בתקופה האחרונה רואים מצב שבו בנימין נתניהו לאורך כל השנים האחרונות, גם שולט בסדר היום וגם מה משודר בסופו של דבר למרות שהדבר שהוא אוהב הכי לומר במהלך אותן מסיבות עיתונאים הוא שאת מה שהוא רוצה שיראו לעולם לא יראו אלה בערוצים ההם, רק בערוצים מסוימים ובעיתונים מסוימים דבר שהוא לחלוטין נרטיב עצמאי שלא מחובר לשום מציאות"

יחימוביץ – "לפחות אנחנו כאן בתוכנית יוצא לנו שתמיד תמיד בשעה שש מתקיימים התדרכים של רה"מ, אנחנו באמת מביאים אותם בשידור חי, זה מעניין את הציבור, אנחנו בעיצומו של משבר וזה ראש הממשלה, אבל באמת במערכת בחירות יש מקום להביא גם את... לפחות את ראש האופוזיציה."

בוא נדבר על המסר כאן של יאיר לפיד. מסר מאוד ליברלי, מחבק ערבים, מחבק את הקהילה הלהט"בית, מחבק את העצמאיים, כמובן, זו אג'נדה ישנה שלו, ומזכירה אפילו את משבר האקלים שזה אזכור שבעולם הרחב הוא אזכור שמאל קלאסי, אבל בישראל כמעט לא מדברים עליו"

קרקובסקי – "והוא יותר מזה מתכתב עם המסרים של המפלגה הדמוקרטית ושל הנשיא שניצח את דונלד טראמפ - זאת אומרת ללכת דווקא על הקו של הנשיא בידן שהלך על קו הרבה יותר, בדיוק במילים שיאיר לפיד משתמש בקמפיין שלו - שפוי ולא מתלהם, לא עובד על פי קפריזות, אלא על פי תכנית עבודה סדורה, ומביא איתו, ושוב חזרה אל הסכם האקלים, מבחינת ישראל זה לא טוב, אבל אולי מבחינת האמריקניים זה נתפס קצת אחרת, מבחינה מחודשת של הסכם הגרעין ולא כל מה שביטל דונלד טראמפ משאירים, אלא מנסים לשנות. זה בדיוק הקו שמנסה לפיד להוביל – קו ממלכתי"

יחימוביץ – "בינתיים זה הולך לו לא רע בכלל, כי הוא מיוצב כמספר שתיים על פי הרוב המכריע של הסקרים מבחינת מספר מדטים"

קרקובסקי – "לא רק זה, אלא הוא בין היחידים שנמצא במגמת עלייה" (ההדגשות שלי – א.ג.)

14. העותרת סבורה כי הדברים שלפנינו חמורים. ספק אם יש צורך להוסיף מילים לאשר צוטט לעיל. לפנינו עבירות חמורות וללא כחל וסרק על דיני הבחירות כפי שיפורט בפרק המשפטי - פגיעה ברורה ומיידית בתהליך הבחירות ביום הגשת הרשימות לכנסת.

15. המשיבה ככוונת מכוון, נתנה למר לפיד את הבמה במשך דקות ארוכות בשידור חי בתוכנית רבת רייטינג. פשוט להקריא תעמולה נטו. מדוע יש לבחור בו. מדוע אין לבחור באחרים, מהי תוכניתו (שלא בדיוק ברור מהי) וכו' וכו'. ואפילו לא ניסתה המשיבה לתאר זאת כתגובה לאיזה עניין חדשותי.

16. ההקבלה שעושים שני העיתונאים לאחר מכן עם שידורי נתניהו בעניין הקורונה פשוט בלתי מתקבלת על הדעת. מילא היה עולה מר לפיד כיו"ר האופוזיציה ומוסר ביום הגשת הרשימות מסר ממלכתי כמו למשל - מאחל לכולם בהצלחה או מגיב על עניין חדשותי כלשהו. לא זו אף זאת המשיבה באמצעות שני הנ"ל פשוט מהללת את מר לפיד (שהוא קולגה לשעבר) ומארגנת לו תעמולה נוספת בשידור חי.

17. כדי להבהיר כי הדברים בדון אינם בבחינת הידרשות אקדמית יובהר כבר עתה - העותרת המודרת ומושקת ואף מבזזה על ידי המשיבה מתנגדת לכל פועלו של מר לפיד. לדידה מר לפיד ומפלגתו אינם חלק מהפתרון לבעיה של החברה הישראלית שהיא ההון שלטון והלאומנות אלא חלק מהבעיה עצמה. ויודגש - התנגדות זאת הינה למראשית ייסוד העותרת והיא באה לידי ביטוי בנאומו רחוב מוקלטים ומשודרים בשידור חי באתרה, בעמדותיה לאורך השנים הרשומות ומתועדות החל מהקמתה אשר להבדיל ממר לפיד לא זכו ולא לחשיפה אחת על ידי המשיבה.
18. העותרת סבורה כי יש עתיד קמה בחטא ודרכה בחטא כלפי הציבור תוך הולכתו שולל והמשך דרכה בחטא ויעידו דבריו של מר לפיד על ממשלתו המוצעת עם סער וליברמן הקיצוניים ממר נתניהו.
19. המדובר במפלגה שקמה תוך ניצול אמצעי התקשורת (הרשות השנייה) והחברים בתקשורת, כמו גם באמצעות בעלי הון - הון שלטון עיתון וניצול המחאה החברתית של שנת 2011 כשהפכה את השוויון החברתי-כלכלי לאג'נדה של שוויון בנטל עמה נכנסה לממשלת...נתניהו לאחר קבלת 19 מדטים.
20. המדובר ביציר מובהק ונטול כל אג'נדה של הון שלטון עיתון זולת סיסמאות מוליכות שולל של תרבות ההון שלטון עיתון, אשר אף מצהיר כי פניו להקמת ממשלה עם גורמי ההון שלטון הקיצוניים ביותר (סער וליברמן) ואשר אינו מציע דבר וחצי דבר זולת הקמת ממשלה קיצונית יותר עם אנשים קיצוניים יותר וללא כתבי אישום. "רק לא ביבי". פשוט הולכת שולל מתמשכת תוך הפרת החוק ופגיעה חמורה וקריטית בזכויות היסוד של העותרת ושל הציבור.
21. העותרת תתייחס לנ"ל בניתוח המשפטי אך כבר כעת מן הראוי לציין כי מדובר בניצול חמור, ציני ומכוון של הבמה הציבורית והתקשורתית לתעמולת מפלגה מסוימת בניגוד מוחלט לדיני הבחירות ותוך פגיעה חמורה בזכויות העותרת והציבור לתהליך חופשי ושוויוני וכל זאת ביום הגשת הרשימות כשאנו בתקופת 60 הימים לפני יום הבחירות.
22. חמורים הדברים עוד יותר כאשר מדובר מי שמשמש כעת בתפקיד רשמי של יו"ר האופוזיציה של כלל הציבור, ובמגישים ותיקים אשר מעורים היטב היטב בנעשה בפוליטיקה הישראלית.
23. העובדה כי המשיבה מאפשרת לנ"ל לנצל את מעמדו הציבורי הכללי בזמן 60 הימים, בשידור חי באורח כה בוטה ומנגד העותרת אינה מושמעת ולו לרבע דקה ולא מקבלת התייחסות כלל ועיקר על ידי המשיבה מהווה הפרה חמורה ביותר של זכויות העל של הציבור לבחור ולהיבחר באורח חופשי, שוויוני ודמוקרטי. ועל ההשלכות של עניין זה במישורים רבים אין צורך להכביר מילים.

ראיון התעמולה עם ח"כ נפתלי בנט

24. בדרגה מופחתת בבטות שלה אך חמורה לא פחות פעלה הגברת יחימוביץ עוד לפני הודעת התעמולה של מר לפיד בראיון עם מר בנט ביום 21-2-3 הוא יום הגשת הרשימות לכנסת ה-24 שקיימה בשעה הראשונה של תוכניתה. בזאת הפעם נעשתה התעמולה באורח בוטה אך באמצעות ראיון בו נאמר בין היתר כדלקמן-

שלי וגואטה 3.2 20:58 - 19:20

בנט - "התוכנית הזאת לא תעזור כל עוד המנהיגות בישראל כל כך כושלת. כי כשיש מנהיגות של ראש ממשלה שעשה דברים טובים בעבר, בחול והכל, במדיניות חוץ, אבל הוא כל כך, והם כל כך עסוקים רק בפוליטיקה במקום את אותם כישרונות לדאוג לתושבי ישראל לא נצא מזה. צריך להחליף אותם."

אני מסתכל ימינה ושמאלה באמת אני אומר, אנחנו היחידים שיש לנו תוכניות בתחום התעסוקה בתחום ה.."

יחימוביץ - "אוקיי"

בנט – "ה... קורונה"

שלי – "עכשיו שים פה נקודה כי סיימנו את השיחה על הקורונה, ואתה יודע כדי ליישם את המדיניות שלך אתה צריך גם להיבחר ולעשות פוליטיקה ולקבל את מקסימום המנדטים, אז ככה למתבונן מבחוץ, עושה רושם שהקמפיין של גדעון סער יגיד שאתה בכיס של נתניהו, ושהקמפיין של נתניהו יגיד שאתה בכיס של יאיר לפיד. יש לזה כבר סימנים ברורים. אז איך מנווטים בין שני כוחות פוליטיים שיש להם אינטרס להקטין אותך, ואיך אתה משכנע את מצביעיך הפוטנציאליים שאתה לא בכיס של זה ולא בכיס של זה... אלא אם אתה כן בכיס של נתניהו?"

בנט – "אני עושה דבר מאוד פשוט. אני מנצל את העובדה ששוב מתעסקים בכל מיני קונייקטורות פוליטיות, ואני אומר – חבר'ה אני לא יודע על מה הם מדברים אבל אני יודע דבר אחד – רוצים לצאת מהבוץ? אנחנו נוציא אתכם מהבוץ. זהו. כל השאר יכולים לברבר... הוא יגיד אתה בכיס של ההוא..." (ההדגשות שלי – א.ג.)

25. העותרת סבורה כי החומרה שבדברים ברורה. המשיבה באמצעות הגברת יחימוביץ ממש מזמינה את מר בנט להסביר מדוע יש לבחור בו ולשכנע את הציבור בכך, לאחר הצגת תוכנית כלשהי שלו וכו'. מדובר בעבירות חמורות על דיני הבחירות, בקידום עניינה של רשימה ביום הגשת הרשימות, בעת 60 הימים, תוך פגיעה חמורה ובוטה בתהליך הבחירות בעותרת ובציבור כפי שיובהר להלן בביתוח המשפטי.

26. העותרת סבורה כי מדובר באיש ורשימה של הון שלטון ולאומנות קיצוניים שבקיצונים. מסוכנים שבמסוכנים, המוליכים שולל את הציבור במתק שפתיים, בהמצאת אג'נדות אד הוק בתחומים חברתיים-כלכליים שמעולם לא עניינו אותם ממש, ובדחיית נושאי הסיפוח החד צדדי וכו' שמא לאחר מערכת הבחירות. לא פתרון לבעיה אלא חלק מהותי מהבעיה.

27. מדובר במפלגה שהחלה דרכה עם "שקד תנצח על בג"ץ ובנט את החמאס" כשהם מקבילים בין החמאס לבג"ץ, כמו גם התשדיר הסמלי של ההקבלה בין הדמוקרטיה לבושם הפשיזם של הגברת שקד. הדברים מקבילים משנה תוקף כאשר מפלגות העבר בצד השני של המפה טוענות כי תסכמנה לשבת עמו עניין, אשר העותרת שוללת מכל וכל, ומציבה אג'נדה שונה בתכלית. אך עמדותיה של העותרת כמובן כלל לא קבלו ביטוי לא בראיונות עומק ולא בכלל אצל המשיבה.

28. ויודגש – התנגדותה של המבקשת למר בנט ופועלו ואף אזהרותיה מפניו הינה מזה שנים ומתועדת הן בנאומים והן בעמדות כתובות אך מעולם לא זכתה לחשיפה על ידי המשיבה.

תעמולת בחירות בשלוש דרגות

29. לצורך השלמת התמונה המדגמית מציינת העותרת כי ביום 4-2-21 קרי היום השני להצגת הרשימות בפני הוועדה הנכבדה, תוכנית הבוקר הזה של רשת ב' בהנחיית מר אריה גולן המצ"ב ג' קיים הלה שלושה ראיונות עומק - עם יו"ר הכנסת ח"כ יריב לוין, עם מר ירון זליכה שהקים זה עתה מפלגה חדשה בשם הכלכלית ועם ח"כ אחמד טיבי.

30. כבר עתה יוקדם ויאמר כי לפנינו דוגמית נוספת לאשר מתרחש כבר שנים לא מעטות בעשיית לפלסטר של דיני הבחירות אשר נועדו לשמור מכל משמר על עיקרון השוויון בזכות לבחור ולהיבחר.

31. יו"ר הכנסת נושא כמובן בתפקיד רשמי של ראש הרשות האמורה לבטא את רצון כלל הציבור והוא אמון גם באורח של דוגמא אישית על קיום חוקי הכנסת.

הבוקר הזה עם אריה גולן 1:04:55-1:01:30 – ח"כ יריב לוין

גולן – "זבינתיים מוגשות רשימות המועמדים לכנסת ה-24, האם זו בשורה טובה לליכוד שאיתמר בן-גביר חבר לבצלאל סמוטריץ' לרוץ ביחד ברשימה אחת?"

ליון – "אחד הדברים שאפיינו אותנו במערכות הבחירות האחרונות זו העובדה שבשמאל ידעו תמיד ליצור חיבורים ואיחודים ואילו בימין פעם אחר פעם אחר פעם היה אובדן קולות בגלל פיצולים של מפלגות קטנטנות באופן שגרם אובדן של קולות בהיקפים אדירים, זה כמובן הגיעו לשיאו בפיצול של נפתלי בנט ואיילת שקד כאשר הקימו בשעתו את ימינה שלא עברה את אחוז החסימה, ולכן אני חושב שכל החלטה על איחוד כוחות היא נכונה.

אין צורך בכל כך הרבה מפלגות קטנות, חשוב מאוד שכל קולות הימין יבואו לידי ביטוי וצריך להבין שמפלגה בראשותו של בצלאל סמוטריץ', לבד, כנראה לא הייתה עוברת את אחוז החסימה אבל הייתה מאבדת שלושה מנדטים לגוש הימין. ולכן החיבור הזה, עם כל הקשיים שהוא מעורר הוא חיבור הכרחי ואני חושב שטוב שהוא קרה.

גולן – "אתה מדבר על הקשיים שהוא מעורר, לך אין קושי, יריב ליון, כליכודניק, שאיתמר בן-גביר, תלמידו של מאיר כהנא, נכנס בדחיפתו, בתמיכתו של ראש הממשלה וחובר לסמוטריץ', הכל כדי לעזור לליכוד כפי שתיארת את זה, והיו ימים שחברי הליכוד היו יוצאים מאולם המליאה, בכנסת ה-14, כשמאיר כהנא היו עולה לדוכן לנאום, יצחק שמיר, ראש הממשלה המנוח, אמר פעם שכהנא הוא דמות מסוכנת. היום הכהאניסטים כבר לא מסוכנים לדעתכם?"

ליון – "בוודאי שדרכו של איתמר בן גביר היא לא דרכי ודעותיו אינן דעות". לצערי הרב בכנסת יש כבר תקופה ארוכה, מכהנים אנשים שהם בעיניי גרועים הרבה יותר. אני יכול לתת דוגמה, כאשר סיעה כמו בלד לא רק יושבת בכנסת אלא גם ממליצה על בני גנץ לקבל המנדט לראשות הממשלה ובקולותיה הוא זוכה במנדט הזה.

לא שמעתי אז את זעקות הגעוואלד ואת הטענות ואת השאלות מן הסוג הזה. להיפך, שמעתי ברכות מכל עבר ולכן אני חושב שבעניין הזה יש מידה לא מועטה של צביעות.

אני חושב שאיתמר בן גביר או המפלגה שלו אין כוונה ואין לנו כוונה שהם יהיו חלק מהקואליציה משום שבאמת יש בינינו פערים מאוד מאוד גדולים. מצד שני אני חושב שהכרחי ליצור מצב שהמפלגה של בצלאל סמוטריץ' תעבור את אחוז החסימה ובנסיבות האלה שנוצרו בעיני זה מהלך נכון, מהלך הכרחי, שהוא מהלך טכני, בלוק טכני רק לצורך היכולת של בצלאל סמוטריץ' לעבור את אחוז החסימה ולא לצורך אחר כך חיבורים עתידיים או ממשלה עתידית.

כפי שאמרתי קודם בעיניי חמור הרבה יותר שגם יאיר לפיד וגם גדעון סער למעשה אומרים בצורה ברורה שהם יהיו מוכנים ויקימו יחדיו ממשלה בראשות לפיד שתישען על בלד ועל..."

גולן – "אבל גם ראש הממשלה עכשיו עושה עבודה גדולה מאוד כדי לקבל את קולות הציבור הערבי איך זה מסתדר עם זה שהוא גם דוחף את בן גביר לכנסת."

ליון – "שוב, ראש הממשלה לא דוחף את בן גביר לכנסת וכל הניסיונות לצייר את זה כך הם באמת לא במקומם, ראש הממשלה רוצה רק דבר אחד שלא ילכו לאיבוד קולות ימין של מפלגתו של בצלאל סמוטריץ' שחייבת לעשות חיבורים כדי לעבור את אחוז החסימה.

התמיכה בה והרצון שלנו לקבל תמיכה בציבור הערבי בעיניי זה דבר טבעי ומוכן מאליו.

אני חושב שבניגוד לשמאל שדיברו הרבה ולא עשו כלום, אנחנו לאורך כל השנים, למרות שלא קיבלנו תמיכה מהציבור הערבי ראינו את עצמנו מחויבים לכלל אזרחי ישראל, כך תמיד פעלנו, השקענו, ואנחנו אגב נמשיך להשקיע ללא שום קשר לתוצאה ולהיקף התמיכה שנקבל את מה שצריך כדי לשפר ולסייע לכלל אזרחי ישראל, לרבות הציבור הערבי, ואני חושב שיש היום קולות רבים בציבור הערבי שאומרים את האמת הפשוטה שהעשייה והעבודה והעשייה של ראש הממשלה גם לטובת מדינת ישראל

בכלל, מנושא החיסונים ועד הסכמי השלום, ולצד זה גם הסיוע והמאמץ המיוחד שנעשה כדי לשפר הרבה מאוד דברים שטעונים שיפור במגזר הערבי הם דברים שלא היו כמוהם מעולם ועל הרקע הזה אנחנו זוכים בתמיכה שבעיניי היא טבעית לחלוטין

גולן – "הם גם טוענים עכשיו אחרי מה שקרה בטמרה למשל שהממשלה לא עושה מספיק והמטרה לא עושה מספיק כדי לפעול נגד האלימות, עם כל מה שאתה משבח את הפעילות של הממשלה שאתה תומך בה כמוכן כיו"ר הכנסת וכחבר בליכוד, חבר בכיר בליכוד, בסופו של דבר אחרי מה שקרה בטמרה יש זעקה גדולה מהציבור הערבי נגד הממשלה"

לוי – הזעקה הזו היא מוצדקת, ואין שום ספק שבנושא של מיגור האלימות והפשעה בחברה הערבית אנחנו רחוקים מאוד מהיעדים שהצבנו וממה שצריך להגיע אליו, לכן אגב ללא קשר בכלל למערכת הבחירות למשך קרוב לשנה נעשתה עבודה יסודית מאוד בהובלת רה"מ ומשרד רה"מ שאני זכיתי להיות שותף לה, אגב בהדברות מלאה עם כלל מנהיגי הציבור בחברה העברית בראשם גם ראשי הרשויות המקומיות כדי לגבש תכנית מקיפה אגב שתתן מענה לא רק במונחים של חיזוק עבודת המטרה ביישובים הערביים אלא גם במתן פתרונות לנוער ונושאים אחרים שיגרמו לכך שאנשים יעסקו בדברים טובים וחיוביים ולא ימצאו עצמם נגררים לעולם הפשע.

יש הרבה מאוד מה לעשות בעניין הזה אני חושב שהתוכנית שהוצגה היא תכנית נועזת יוצאת דופן חסרת תקדים, ישימה ואני אומר בצורה ברורה אנחנו מחויבים לקדם אותה ולבצע אותה כך או כך בלי שום קשר להיקף התמיכה שנקבל או לא נקבל משום שאני חושב שזו חובתנו כלפי כלל הציבור בישראל ואגב צריך גם לומר מי שחושב שאם יש מצב שארגוני פשיעה שולטים ביישוב או באזור מסוים והם לא יתפסטו אחר כך למקומות אחרים הוא טועה ולכן אני חושב שזו בעיה של כלל אזרחי ישראל זו בעיה שבוודאי הייבת להיפתר מתוך מחויבות לציבור הערבי שסובל ממנה עכשיו ואני משוכנע שאם אנחנו נקבל מנדט ברור ונקים ממשלה חזקה יציבה שתכנה באמת לטווח ארוך ותוכל לממש את התוכניות האלה אנחנו נראה בעיניי הזה שינוי גדול.

גולן – "יריב לוי יו"ר הכנסת... כן זו הייתה השיחה המוקלטת, הראיין המוקלט עם יו"ר הכנסת יריב לוי. בצהריים יתחדש כאמור תהליך הגשת הרשימות ויסיימו הלילה..." (ההדגשות שלי - א.ג.)

32. לפנינו תעמולה ברורה מוקלטת מראש בין היום הראשון לאחרון של הגשת הרשימות, כאשר המראיין השואל את יו"ר הכנסת "ובינתיים מוגשות רשימות המועמדים לכנסת ה-24, האם זו בשורה טובה לליכוד" וכו' ויו"ר הכנסת הזה מסביר את תוכניות מפלגתו, את הישגיה ומודיע אך טבעי שהמגזר הערבי יבחר בה, וקרא לתת למפלגתו מנדט ברור להקמת ממשלה חזקה ויציבה כדי שתוכל לממש את התוכניות וכו'.

33. היה מצופה מיו"ר כנסת ראוי במעמד דברים זה שידבר באורח ממלכתי-חדשותי כגון שיברך את המתמודדים, יאחל תהליך בחירות ראוי, יביע צער כלשהו על הטרנדיות המתרחשות מדי יום ביומו וכו', אך במקום זאת לפנינו חבר כנסת בעל מעמד בכיר הפועל באמצעות המשיבה כתועמלן, מפר את חוקי הבחירות תוך שהוא פוגע בזכויות העל של העותרת ושל הציבור.

34. למותר לציין כי העותרת מתנגדת לשלטון הליכוד שהיא מפלגת הון שלטון ולאומנות. העותרת סבורה כי יש להציב מולו אלטרנטיבה אידיאולוגית מקורית ומאוזנת בכל המישורים שאינה קיימת כלל ועיקר מלבדה. התנגדות זאת הינה למן ראשית ייסודה של העותרת ובאה לידי ביטוי במטרותיה, באמנתה, הן בנאומים מול בית ז'בוטינסקי, מול משרד ראש הממשלה, מול בית ראש הממשלה ועוד והן בעמדותיה המתועדות ואשר מעולם לא קיבלו חשיפה על ידי המשיבה.

35. זאת ועוד - העותרת הייתה המפלגה הצינית היחידה אשר הגיעה לנאום בהפגת המגזר הערבי נגד חוק הלאום, ואף היחידה שהגישה עתירה נגד חוק הלאום תוך תקיפת משמעותו העקרונית והיא הראשונה והיחידה אשר קראה וקוראת למגזר הערבי וקראה לו להתאחד עם שאר המעמדות הנמוכים והבימניים בישראל סביב רעיון החירות והשוויון הבחירתי-כלכלי במעמד שווה ומול ההון שלטון והלאומנות. עניינים אלה לא באו לכדי ביטוי ולו במילה אצל המשיבה.

36. לאחר שידור התעמולה למען הליכוד באמצעות יו"ר הכנסת התראיין לראיין עומק מר ירון זליכה שהיה החשב הכללי של מר נתניהו בשנת 2003 ואשר הקים מפלגה זה עתה לפני כחודש וחצי בטענה כי הוא יציל את הכלכלה בישראל, וכי יהיה שר אוצר בכל ממשלה זולת של נתניהו.

37. הלה פשוט פצח בשידור תעמולה נטו ומסגרתו טען כי - כי הוא שואף להיות שר האוצר הבא, מדוע קיים לו סיכוי, כי על פי הסקרים הוא מעל אחוז החסימה, כי קיימים לפחות 4 מנדטים שנוטים לתמוך בו אך חוששים שלא יעבור את אחוז החסימה, כי המשימה של מפלגתו היא להבהיר להם כי מוטב שיחששו שהוא לא יהיה שר האוצר וכו'. אכן חדשות ידיעות הציבור -

תוכנית הבוקר עם אריה גולן (זמן הקלטה - 1:21:00-1:14:40)

גולן- "ואיתנו אדם בעל שם ידוע היה החשב הכללי באוצר. המפלגה שלו היא חדשה, המפלגה הכלכלית. בוקר טוב לפרופסור ירון זליכה"

זליכה - "בוקר אור"

גולן - "אני מניח שאתה בגלל עברך בממשלה שואף להיות שר האוצר הבא מה הסיכויים הריאליים בהסתמך על הסקרים שאתה תגיע לשם, למשרד האוצר כמיניסטר?"

זליכה - "אני חושב שהסיכוי הוא מצוין משתי סיבות. ראשית על פי הסקרים אנחנו על סף אחוז החסימה ובנוסף"

גולן - "טוב ארבעה מנדטים להגיע עד משרד האוצר שזה תפקיד כל כך בכיר בממשלה, לא פשוט"

זליכה - "אבל בנוסף לארבעה מנדטים שיש לנו בסקרים, או על סף הארבעה מנדטים, יש עוד ארבעה מנדטים שמתכוונים להצביע לנו אבל הם חוששים שמא לא נעבור את אחוז החסימה"

גולן - "לפעמים החשש הזה הורג מפלגות"
זליכה - "נכון אבל המשימה שלנו בשבעת השבועות הקרובים לשכנע אותם שמוטב שיחששו שאני לא אהיה שר האוצר. אנחנו בפתחה... מה זה בפתחה... מלחמת יום כיפור כלכלית כבר החלה. אנחנו על הטיטאניק וכבר נפגשנו עם השרטון ומוטב שהמנדטים שרוצים להצביע לנו וחוששים יחששו יותר מי ינהל את כלכלת ישראל אם אני לא אהיה שם."

גולן - "אתה יודע שאביגדור ליברמן גם הוא מיעד את עצמו, יו"ר ישראל ביתנו, להיות שר אוצר אם זה יתאפשר."

זליכה - "הנה בדיוק מה שאמרת, אני מאוד מכבד את איווט, אבל במלחמת יום כיפור כלכלית, במלחמה הכלכלית הכי חמורה בתולדותינו, האם הציבור רוצה שהמפתחות יהיו בידי איווט או בידי? אני לא חושב שיש ספק שאיווט הוא אדם ראוי, אבל אני לא חושב גם שיש ספק שאני האדם הכי מתאים לנהל את כלכלת ישראל"

גולן - "וישראל כץ שר האוצר הנכחי שיוצא עם תוכניות סיוע, מענקים"

זליכה - "נגעת בדיוק ללב העניין, אני אפילו משועשע"

גולן – "והוא אוהב להישאר במשרד ממשלתי אפילו יותר מקדנציה אחת, זה מה שהוא עשה במשרד התחבורה למשל"

זליכה – "אדוני האם אתה מאיים על הציבור? אני חושב שגם ככה הוא מבועת בפני המצב הכלכלי אני מציע שלא נפחיד אותו עוד יותר"

גולן – "כשמשוחחים איתו הוא לא נשמע מבועת, הוא נשמע מלא ביטחון עצמי שהוא יודע מה לעשות."

זליכה – "זה בדיוק מה שמפחיד. זה בדיוק מה שמפחיד. אנחנו על הטיטאניק והפוליטיקאים מתנהגים כאילו אנחנו באמצע של קוקטייל. 20 אחוזים מהעסקים בישראל כבר נסגרו, מאות אלפים של מקומות עבודה כבר אבדו ואנחנו בדרך לחצות את שניים וחצי מיליון העניים, בדרכנו לשלושה מיליון עניים. במקום להתייחס לחורבן הכלכלי הזה בחרדת קודש ולתת למי שיכול לנהל את המשימה"

גולן – "יש לך תכנית איך לצאת מהמיצר הזה, איך למלא את הבור של 160 מיליארד שקלים בגלל משבר הקורונה"

זליכה – "חד משמעית. הנחנו תכנית כלכלית מסודרת, מבוססת בפני הציבור למעשה אנחנו היחידים שמניחים גם תכנית כלכלית וגם אנחנו היחידים שמניחים רשימה מקצועית של אנשי המקצוע הכי טובים בתחומם כדי לטפל בחורבן הכלכלי והחברתי הזה."

גולן – "והתוכנית מדברת על הצורך בגזרות, מיסים שיוטלו על הציבור כדי לממן את היציאה מהמשבר"

זליכה – "או- נגעת בנקודה המרכזית. התוכנית הזאת מדברת על קבוצות הטייקונים, המונופולים והגזלנים ששמים בים במעמד הביניים, כל אחד בתחומם, ואנחנו רוצים לפנות את המקורות האלה, את אותם גזלנים, את אותן הטבות מס שהולכות לטייקונים ולחברות"

גולן – "הם יעזבו את הארץ, זה מה שאומרים לנו תמיד, אם לא יתנו להם את מה שהם מקבלים הם לא פה"

זליכה – "כן הם גם איימו עליי ועל נתניהו ב-2003, אבל זה מה שעשינו והפלא ופלא לא רק שחילצנו את ישראל בזמנו מהמשבר הכלכלי הכי איום בתולדותיה עד היום, אלא שהעלטנו את ישראל לתקופת הצמיחה הכי חזקה בתולדותיה, למעשה מעולם לא צמחנו בצורה כל כך חזקה כמו בשנים שלי באוצר. ואני מתכוון לעשות זאת שוב. וכן אני הולך לבטל את הטבות המס לטייקונים ולחברות הגדולות ולהוריד מיסים לכלל אזרחי ישראל."

כן אני הולך לבטל את המכסים שמגנים על המונופולים המקומיים בתחומי המזון ובתחומים אחרים ולהוריד את יוקר המחיה לכלל אזרחי ישראל. ואני אעמוד בלחצים הללו של הטייקונים שכל הזמן מאיימים"

גולן – "אתה הזכרת את שיתוף הפעולה הפורה שלך עם מי שהיה שר האוצר, כיום רה"מ בנימין נתניהו וכמובן זה מביא אותי לשאלה - האם תהיה מוכן להצטרף לממשלת נתניהו הבאה אם אכן הוא ינצח בבחירות ויוטל עליו להקים את הממשלה החדשה"

זליכה – "חס וחלילה"

גולן – "למה? עבדתם בעבר אתה אומר נהדר ביחד"

זליכה – "נכון אבל נתניהו של 2003 חשב על עם ישראל, ואילו נתניהו של 2021 חושב רק על עצמו. אבל זה לא רק העניין של מה הוא חושב. אי אפשר לנהל משבר כלכלי והתאוששת כלכלית עם שחיתות. זה פשוט לא עובד ביחד. אני איש מקצוע מצוין אבל לא קוסם. אני לא אדע לחלץ את כלכלת ישראל מהמשבר אם ראש הממשלה הוא בן אדם מושחת. לכן אין ספק בכלל. אני חלק מהמחנה של אנטי ביבי. ושים לב, המחנה הזה שהוא יצח בבחירות הוא יקבל 63-64 מנדטים והוא לא יוכל להקים ממשלה בלעדי ולכן אני הולך להיות שר האוצר הבא של מדינת ישראל"

גולן – "טוב אתה יודע הדברים הזקלטו במחשב של התאגיד אתה רץ עד הסוף בכל מקרה, אין לך ספק, אתה רץ עד הסוף אתה בטוח לגמרי שאתה צולח את אחוז החסימה. זה מה שאתה אומר. פרופסור ירון זליכה יו"ר המפלגה הכלכלית אני מודה לך על הראיון, בוקר טוב"

זליכה – "בוקר טוב"
(ההדגשות שלי – א.ג.)

38. לפנינו שידור תעמולה מלא ברור ומוחלט - שלא ברשות, ברדיו הציבורי, באחת מתוכניות הדגל שלו, בזמן 60 ימים לפני בחירות, לאחר שהלה הגיש את רשימתו לוועדה הנכבדה ותוך פגיעה חמורה בזכויות העותרת.
39. המשיבה אפשרה ואף עודדה את מר זליכה לעבור על דיני הבחירות ביום הגשת הרשימות, כשהוא מסביר את תוכניותיו, אף מהלך אימים על הציבור אם הוא לא יבחר, מאיץ בציבור לבחור בו וכו'.
40. כפי שיפורט להלן בפרק המשפטי אין לפנינו כל הצדקה כלשהי למתן תעמולה פוגענית שכזאת בעותרת ובתהליך הבחירות. אין לפנינו עניין חדשותי כלשהו שמר זליכה מתבקש לחוות בו את דעתו אלא תעמולה אסורה ופגיעה אסורה שאין לעבור עליה לסדר היום.
41. העותרת כשלעצמה סבורה כי מר זליכה אשר להבדיל מהעותרת קם דקה וחצי לפני הבחירות הנוכחיות הינו מועמד לא ראוי בעליל המוליך שולל את הציבור. עמדותיו הפוכות לעמדות העותרת ביחס לבעיית ההון שלטון שהוא אחד ממחולליה ולא יעלה על הדעת כי תשמענה בראש חוצות ולגבי עמדות העותרת אף מילה.
42. העותרת סבורה כי מר זליכה השתתף בהרס מדינת הרווחה והפיכתה למדינת רווח בעלי ההון כאשר היה החשב הכללי מטעם מר נתניהו בשנת 2003. עמדותיו הינן כי ההפרטות היו ראויות, וכי יש להמשיך בהפרטות תוך פיצול המונופולים של בעלי ההון כאשר הוא מכנה את הטייקונים גנבים וכד' באורח פופוליסטי ומטעה כשהוא הוא היה ממובילי העברת המדינה לטייקונים.
43. העותרת סבורה כי מעבר לכך מדובר באג'נדה מוטעית ומטעה של מי שהוא חלק מהבעיה ולא חלק מפתרון ההון שלטון. במציאות של הון שלטון רבת שנים. שום הבטחות שווא להפחתת מ.ע.מ. ועל אחת כמה להפחתת מיסים מול הטייקונים כמו גם פירוק מונופולים והעברתם לבעלי הון אחרים לא תתקיימנה ולא תועלנה ללא שינוי ערכי ומבני, מסודר ורציני כפי שהעותרת מציעה וזאת להבדיל מהבטחות בחירות בתעמולה אסורה.
44. העותרת סבורה כי איש זה הינו חלק מתופעה של כלכלני הון שלטון אשר חלקם היו ממחולליו, המשיאים עצות לפתרון הבעיה שהם חלק ממנה בעוד שפתרון הבעיה הינו קודם כל ערכי-מבני מתחום המחשבה המדינית כאשר הכלכלנים מהווים במסגרתו גורם טכני ולא גורם הגותי.
45. ויודגש עמדותיה אלה של העותרת כנגד מר זליכה ופועלו אינן מתמזל שלשום והן מתועדות מזה שנים זמן רב מאד עוד לפני שבחר להקים מפלגה דקה וחצי לפני בחירות אלה.

46. לזאת יצוין כי לאחר שני אלה ראיין אותו גולן את ח"כ אחמד טיבי (בין דקות 1:29:50 - 1:23:00 במשדר המצ"ב) אשר ביחס לשני קודמיו היווה ראיין לדוגמא כיצד לערוך תעמולת בחירות באורח מוסווה וחכם קרי שהוא כביכול התייחסות לענייני חדשות שעל הפרק בנוגע למגזר הערבי.
47. כך למשל טען ח"כ טיבי כי הציבור יודע מי עשה אחדות ומי לא אם יש שתי רשימות של המשותפת ושל רע"מ לחוד. הוא התייחס לבעיית הפשיעה במגזר הערבי שהיא ללא ספק בחדשות ותקף את תוכניות נתניהו כתעמולה ומנגד טען לצורך בתקציב רוחבי של 2.5 מיליארד ₪. להכרעת ארגוני הפשיעה ועוד.
48. העותרת סבורה כי עצם הראיין במתכונתו כתשובה הלכה למעשה לתעמולת יו"ר הכנסת ביחס למגזר הערבי ולנוכח הגשת הרשימות מהווה תעמולת בחירות אך להבדיל משני המראיינים שקדמו לו נראה כי ח"כ זה לא טען ישירות כי יש לבחור ברשימתו ומדוע, ולא הציג את תוכניתו אלא עשה כן באורח עקיף.
49. מכל מקום העותרת סבורה כי הצגת שתי רשימות ביחס למגזר הערבי - האחת בעלת גוון אתני והשנייה בעלת גוון שלטוני אתני מתנשא של הון שלטון מהווה תעמולת בחירות כאשר עמדתה של העותרת בדיון רוחביות ושנות בתכלית. למותר לציין כי גם לעותרת יש תוכנית רוחבית, אך לא ספציפית למגזר כזה או אחר אלא כללית לתיקון התדרדרות המעמדות הנמוכים ובינוניים בגין ההון שלטון ללא הבדל דת, גזע ומין בישראל בה שולט ההון שלטון כבר שנים רבות.
50. לציין כי עמדתה של העותרת ביחס לרשימה המשותפת ומהותה, לרבות בחיבור שבין יסודות סמי קומוניסטים מזה וסמי לאומניים מזה, כמו גם הקיצוניות בעמדתה והניתוק בינה לבין רוב הציבור אותו היא מבקשת לייצג הוצגו על ידי העותרת מזה שנים הן בנאומים בנצרת, מול בית ראש הממשלה מול הפגנת המשותפת ביחס לפשיעה במגזר הערבי, הן בהפגנה נגד חוק הלאום עם המגזר הערבי ומול המשותפת, הן בעתירתה לפסילת ישראל ביתנו בשל גזענות נגד המגזר הערבי והחרדי כמתועד בכתב ובצילום גם יחד. פועלה זה של העותרת לא זכה מעולם לסיקור על יד המשיבה.
51. העותרת סבורה כי אם היה צורך להמחשה כלשהי עד היכן מגיע הזלזול הבוטה בתהליך הבחירות לרבות זכויות העותרת והציבור לבחירות חופשיות שוויוניות ודמוקרטיות הרי שהסיפא לעיל ממחישה את הפיכתם על ידי המשיבה ולא רק היא למועדון סגור של שחקנים מסוימים אשר תוצאותיה חמורות לא רק לעניינה של העותרת אלא לכלל החברה הישראלית.
52. יש לציין כי לפנינו אך דוגמית קטנה מפעולתה המתמשכת של המשיבה וזאת ביום סגירת הרשימות לכנסת. כך למשל המשיבה נהגה במהלך הבחירות הקודמות לקיים ראיונות עומק ארוכים בתוכנית הבוקר רבת הרייטינג הזאת כמו גם באחרות עם מפלגות מסוימות ומעולם לא טרחה לראיין את העותרת כפי שהיא עושה עמן.
53. הדברים הגיעו ומגיעים לכדי אבסורד כאשר במהלך תקופת שידורי התעמולה !! פעלה אותה משיבה באותה תוכנית לראיונות עומק שכאלה וזאת מייד לאחר שידורי הבוקר של תעמולת הבחירות ברדיו.
54. כך למשל מצאה עצמה העותרת בבחירות לכנסת ה-23 פועלת במסגרת זמן התעמולה המוגבל שברשותה על פי חוק, סמוך לשעה שבע בבוקר ומייד לאחר מכן בין שבע לשמונה בבוקר בתוכנית הבוקר של אריה גולן ראיונות עומק מהסוג הנדון עם נציגי אותם רשימות שהמפלגות שלהן היו בכנסת הקודמת או שמא התפצלו מהן אשר הסבירו מדוע יש להצביע להם ולא לאחרים.
55. למותר לציין כי בכך הפכה המשיבה את שידורי התעמולה על פי חוק שמטרתו מאד ברורה שממילא קהלם מצומצם בעידן זה ללעג ולקלס. לאות מתה וריקה. אלה העוברים על החוק ופוגעים בזכויות היסוד יוצאים נשכרים ואלה הפועלים על פי חוק יוצאים ושק על ראשם.

56. זאת ועוד – כל הפניות למשיבה וגם לאחרות בעבר נתקלו בקיר אטום, שלא לדבר על השפלות ואף הטעיית הציבור.

• כך למשל כאשר פנה הח"מ לאריה גולן לאחר אחד השידורים הללו מסר לו כי מדובר בתאגיד ציבורי וכי הדבר לא ייתכן זכה לתגובה מאד ארוכה המפורטת והיא – "לך תתלונן".

• מנגד כל הפניות בכתב לכתב הפוליטי הבכיר של התאגיד ובעבר של רשות השידור – מר יואב קרקובסקי נתקלו בשתיקה. ... מצ"ב העתק פניות ד' וכן מצ"ב פניות אחרים ה' כגון למי שהיה הכתב פוליטי של חדשות 13 מר עקיבא נוביק, לרבות הטעיית הציבור על ידם לעניין הרשימות המתמודדות (בדומה לנשוא העתירה שהוגשה עתה נגד ישראל היום). על פניות נוספות לרבות לכתבת הפוליטית של חדשות 2 ועוד לא נוסף כעת וברור שלפנינו מנהג מושרש, מכון ורב זמן העושה את מצוות המחוקק פלסטר.

• במצב דברים זה וכיוון שמדובר במנהג מושרש, מכון ורב זמן שאינו אופייני רק למשיבה, והזמן דחוק לא נעשתה פנייה נוספת שתוצאותיה ידועות מראש.

57. הפרת חוקי היסוד, חוקי הבחירות וזכויות היסוד של העותרת ושל הציבור על ידי המשיבה אינה מצטמצמת לשידורי הרדיו שלה.

סוף שבוע עם ירון דקל - תעמולה בטלוויזיה בשידור חי

58. כך למשל ביום 5-2-21 במהלך תוכנית סוף השבוע של המשיבה בערוץ 11 (השבוע עם ירון דקל) המצ"ב ו' (בין הדקות 42:00-57:00) פעלה המשיבה כפי שפעלה גם לפני כן בתקופת 60 הימים באורח הנוגד תכלית הניגוד לזכותה של העותרת להיבחר באורח חופשי ודמוקרטי ובזכות הציבור להחליט אם לבחור בה באורח חופשי ודמוקרטי.

59. בתוכנית זאת פעלה המשיבה כפי שפעלה בתוכנית שקדמה לה להציג תמונות ענק של מספר ראשי רשימות מסוימות מאחרי המראיינים (ובהם דרעי, סער, נתניהו, מיכאלי, לפיד, גנץ, גפני, מנסוטר עבאס וליברמן) ואף הגידלו עשות כאשר בעת ראיון עם מנכ"לית הוועדה הנכבדה הציגו תמונות ענק של מועמדים מרשימות ספציפיות.
... מצ"ב מספר תמונות מתוך התוכנית להמחשה המסומנות ז'.

60. כמו כן פעלה המשיבה תוך הפרה חמורה של דיני הבחירות כאשר הריצה בתחתית התמונה שוב ושוב כותרת "בחירות 2021" ומתחתיה התייחסויות לרשימות מסוימות ואשר מתרחש עמן ובין היתר "מפלגת זליכה: לפי הסקרים שלנו מחצית מהתומכים בנו - ימנים", "מרצ פועלת להעביר אליה קולות מהרשימה המשותפת עם 2 נציגים ערבים בחמישייה", "נפתלי בנט הוא היחיד במערכת שיש לו "מצביעי ביבי" ו-"אנטי ביבי", "מחנה 'אנטי ביבי': כחול לבן, מרצ, העבודה, זליכה, יש עתיד", מצ"ב תמונות מתוכנית זאת. אגב, שמה של העותרת לא היה בהרצת התחתית הזאת על המסך.

61. המראיינים המלומדים שבאו לאולפן המשיבה התייחסו אך ורק למפלגות המצויות בכנסת היוצאת ועוד אחת או שתיים למר זליכה ובין היתר התייחסו לפיצולים ולאיחודים ביניהן, לסקרים הפנימיים של זליכה, על מה הוא מתכנן לעשות בקמפיין שלו, לעניין הקמפיין של העבודה ומרצ, על ההישגים של נתניהו בהשגת האיחוד של סמוטריץ' ובן גביר וכן לסער, וזליכה שהן מפלגות שקמו זה עתה ועודו. כמובן שלא עלה על דעתם להבהיר לציבור כי קיימת גם העותרת המבקשת להתמודד על אמונו ואנו מצויים לאחר הגשת כלל הרשימות לכנסת. שמה של העותרת לא נזכר בניתוחי מלומדים אלה.

62. דברים דומים לעיל ניתן כמובן לדלות מערוצי התקשורת האחרים טלוויזיה וברדיו לרבות אלה המפוקחים על ידי הרשות השנייה ועוד והם נמשכים זמן רב באין עוצר.

63. העותרת שקמה כדי להשיב את השלטון לעם מול ההון שלטון באורח מאוזן ופורץ דרך סבורה כי די בעובדות לעיל לצורך עתירה זאת וכי אין צורך להכביר מילים מעבר לעיל בנושא העובדתי הוא ברור למעלה מכל ספק.

64. בד בבד אין להמשיך ולהשלים עם מצב דברים זה, אשר תוצאותיו חמורות וברורות ומהוות הפרות בוטות וחוזרות ונשנות של הזכות לבחור ולהיבחר באורח שווה וחופשי ושל דיני הבחירות ובהם דיני התעמולה המותרת ברדיו ובטלוויזיה בעת 60 הימים שלפני יום הבחירות.

65. הפרת האמנה החברתית הישראלית מתחילה, עוברת ומתקבעת בפרטים הטכניים- מהותיים אשר ביסוד הזכות לבחור ולהיבחר באורח חופשי, שוויוני ודמוקרטי.

דין משפטי

66. נושא תעמולת הבחירות הוכר על ידי ההלכה הפסוקה כחלק בלתי נפרד מזכות היסוד לשוויון בזכות לבחור ולהיבחר אשר יסודה החוקתי בסעי' 4,5,6, לחוק יסוד: הכנסת ויסודה ההלכתי בפרשת ברגמן –

"אין אנו מקבלים שהסעיף 4 לחוק היסוד (כיום סעיף 1 לחוק יסוד הכנסת – א.ג.) קובע רק הוראות טכניות ביחס לביצוע חוק היסוד.

לכל אחד משמות התואר "כלליות, ארציות ישירות ויחסיות" שתי פנים. הן מכוונות גם לזכות לבחור וגם לזכות להיבחר. אין לטעם שלא לתת גם למילה "שוות" את אותה משמעות רחבה. על כך מעיד סדר הסעיפים: הסעיף 4 בראש, עם משמעות הכללית ואחריו ההוראות הספציפיות יותר שבסעיף 5 ביחס לזכות לבחור ובסעיף 6 ביחס לזכות להיבחר; שאם לא כן ואילו התייחסה המילה "שוות" רק לזכות לבחור יותר טבעי היה לכלול את הרעיון של "קול אחד לכל אחד" בסעיף 5 דווקא.

עיקרון השוויון שבסעיף 4 משתרע גם על הזכות להיבחר, הוא חייב להתבטא גם בשוויון הסיכויים של רשימת המועמדים המתחרות בבחירות לכנסת. הרי לפי שיטת הבחירות שלנו מועמדים בחירות ברשימות מועמדים המוגשות אם על ידי סיעות של הכנסת היוצאת או במקרה של רשימה חדשה...בדרך שואף המועמד הבודד אל מטרתו הנכספת באותה דרך מתגשם גם רצונו של הבוחר הבודד להצביע בעד הרשימה.

פרשנות המלמדת גם זאת מהוראות השוויון שבסעיף 4 עולה קנה אחד עם עקרון היסוד של שוויון הכל בפני החוק. ליתר דיוק הוא מיישם את העקרון הכללי הזה בחינת אמנציה ממנו בשטח המיוחד של דיני הבחירות...ואחרי ככלות הכל מה פשר המלים "בחירות שוות" פשוטן כמשמען? מה היינו אומרים למשל על הוראות חוק לפיה מותרת רק רשימת מועדים אחת? האמנם גם לזה בחירות שוות יקרא פני עדיין שמור לכל בוחר קול אחד? או נניח שחוק מימון היה קובע שרק המפלגה הגדולה ביותר זכאית למימון ממלכתי (או כי חוק הבחירות (דרכי תעמולה) היה קובע אפשרות תעמולה שוטפת אך ורק למפלגה אחת או לסיעת הכנסת היוצאת ועוד אחת או שתיים – א.ג.)- הלא היינו רואים בכך הפרה משוועת של עקרון השוויון בסעיף 4. אין זאת כי של סעיף זה עמו כדי למנוע הפרות של השוויון גם מחוץ לתחומן הצר של "קול אחד לכל אחד".

בלי להתעלם מכל אלה הגענו לכלל דעה שבשלילה מחלטות של ההקצבה מרשימות מועמדים חדשות יש הפרה ממשית של שוויון הסיכויים בין הרשימות...כך נפתחת הדלת בפני כניסת סיעות חדשות לכנסת. סיכוי זה הוא מסימי ההיכר המובהקים של המשטר הדמוקרטי שלנו בכלל ושל שיטת החבירות שלנו בפרט (על משמעות הפרקטית של הדברים כפי שהתפתחו מאז ופתרון הראוי עוד תיגדרש העותרת בפירוט בבג"ץ נוסף שיוגש בהמשך הדברים בעניין מימון המפלגות - א.ג.) ואם יטען מי שיטען שמצבה של רשימה חדשה בבחירות לכנסת השביעית אינו גרוע ממה שהיה בבחירות לכנסת הששית כי עדיים יכולה רשימה כזאת לממן את הוצאות הבחירות שלה ממקורות פרטיים נשיב לו שלא זוהי ההשוואה שיש לעשותה

אלא יש להשנות את מצבה של רשימה כזאת עכשיו עם מצבן של הסיעות הישנות עכשיו.

ואם כן ברור שהרשימה החדשה מקופחת קיפוח של ממש לעומת אלה האחרות כי הן זכאיות לקבל מקופת המדינה סכומים ניכרים למימון הוצאותיהן בעוד שמן הרשימה החדשה נשללת זכות זו (ובענייננו – נשללת בפועל ובניגוד לחוק דרכי התעמולה הזכות לשכנע ויידע את הציבור בעניינה של העותרת תעמולת בחירות – וראה בג"ץ 98/96 אהרן א ברגמן נ' שר האוצר ומבקר המדינה פד' כג (1), בעמ' 693, 697, 700, ההדגשות שלי – א.ג.)

67. **הדברים לעיל נכונים בעידן המודרני גם לעניין התקשורת עם הציבור שהיא נדבך יסודי בסיכויי רשימה להיבחר ועל כן גם רשומים עלי חוק ספציפי הלא הוא חוק הבחירות דרכי תעמולה באורח מפורש.**

68. המונח תעמולת בחירות עצמו אינו מוגדר בחוק את פורש באורח ברור בהלכה הפסוקה ודומה כי הנחיותיו של נציב שירות המדינה לשעבר הפרופ' יצחק גל נור יבדל"א מסכמת עניין זה –

" 2. המונח "תעמולת בחירות", א שהוא מופיע בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, אינו מוגדר בחוק.

את התכנים בו יצק בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין.

בהקשר זה נקבעו כמה כללים שבאמצעותם אפשר להבחין בין התבטאויות ומעשים שאין בהם משום תעמולת בחירות, לבין כאלה שהם בגדר תעמולה כזאת.

3. להלן הכללים המרכזיים הקובעים מה נופל בגדר "תעמולת בחירות":

* הטפה ישירה למען מפלגה כלשהי או מועמד כלשהו מבין אלה המתמודדים בבחירות.

או מתיחת ביקורת על מפלגה או רשימה או מועמד כאלה.

* הצגת מצעיהן ותוכניותיהן של מפלגה או רשימה המתמודדות בבחירות, וכן דברי שבח לתכונות ולכושר של מועמדיהן – לצד ביקורת על אלו של יריביהן.

* דברים שעניינם ומטרתם השפעה על הבחירות, או שהם עשויים להתפרש ככאלה.
* תעמולה היא מפלגתית אם תוכנה מתייחס במישרין לנושאים השנויים במחלוקת בין המפלגות או בין המתמודדים על תפקיד ראש הממשלה.

4. בגדר תעמולת בחירות נכנסים גם פרסומים המתיימרים לסכם או לתאר את תוכן פעילותו של המפרסם, אם יש בהם, מבחינת העיתוי וקירבת הזמן לבחירות, וכן מבחינת תוכנם ונוסחם, משום תעמולת בחירות כאמור בסעיפים (2) ו-(3) לעיל"

(וראה : הודעה מס' נו 30/ מיום כ"ז בניסן התשנ"ו (16.4.1996) מאת נציב שירות המדינה -איסור תעמולה-תעמולה מהי, המצ"ב ח' ההדגשות שלי -א.ג.)

69. בית המשפט העליון נדרש בבג"ץ מס' 869/92 ואח' ניסים זוילי פ"ד מו (2) 692, להתייחסות מקיפה בדון אשר הכפיפה את נושא התעמולה לעיקרון השוויון ובחנה את דרך האיזון בינה לבין עיקרון חופש הביטוי בכלל (שבעניין העותרת אינו מתקיים כלל אצל המשיבה) ובימי בחירות בפרט ובין היתר נקבע בה כי -

• עקרון יסוד אחר המגבש את תכליתו של כל דבר חקיקה הוא עקרון השוויון. זהו ערך יסוד, אשר המשפט של כל מדינה דמוקרטית שואף, מטעמים של צדק והגינות, להמחישו כי עקרון השוויון חל לעניין כל היחסים בין בני האדם והוא חל במיוחד במאבק הבחירות.

- משמעותו הבסיסית הינה, כי לכל אחד יהיה קול אחד. משמעותו הנוספת היא, כי לכל מתחרה יהיה שוויון בסיסיים בהתמודדות על קולו של הבוחר (שם בעמ' 707).
  - לפי כב. הש. ברק כתוארו אז כוונתו של מחבר המשדר אינה זו הקובעת: אפילו לא נתכוון המחבר לשידור שעיקר עניינו השפעה, אך הלכה למעשה זו התוצאה, הרי מדובר על "תעמולת בחירות". לשיטתו המבחן הוא אובייקטיבי (מנקודת מבטו של הצופה) ולא סובייקטיבי (מנקודת מבטו של יוצר השידור) (שם בעמ' 710)
  - כן קבע כב. השופט ברק כתוארו אז כי יש להסדיר את השידורים גם על בסיס של שוויון: לא נטיות לבם של עובדי המשיבה או חבר מוסדותיה, אלא הסדרת שידורים על בסיס של שוויון היא המתחייבת מעקרון השוויון. על המשיבה לשמור על כך כי שידוריה - אף שאין בהם תעמולת בחירות אסורה-ייעשו מתוך כיבוד עקרון השוויון (שם בעמ' 710,711).
  - זאת עוד כב. נשיא בית המשפט העליון לשעבר הש. שמגר קבע מפורשות לענייננו כי במועדים שונים לפני הבחירות חלה הגבלה על תעמולת הבחירות המשודרת ברדיו בטלוויזיה או שכן המחוקק סבר, שעצם הטלת החובה על כלי התקשורת הממלכתיים לקיים ולכבד את ערך השוויון אין די בו כדי להבטיח הצגה מאוזנת של הדעות השונות, שהשמעתן מותרת וחופשית בכל ימות השנה.
  - הגבלה זו היא אפוא בגדר הכרח בל יגונה, והקושי העיקרי המתלווה אליה מתעורר עקב הזמן הממושך בו חלה ההגבלה (שם בעמ' 716)
  - כן קבע כבוד הנשיא שמגר כי "תעמולת בחירות" היא זו הכוללת הטפה ישירה למען מפלגה או רשימה פלוגתית, או תקיפתה הביקורתית של מפלגה או רשימה פלמונית מבין אלה המתמודדות בבחירות. היא כוללת גם הצגת מצעיהן ותוכניותיהן ודברי שבח לתכונות ולכושר של מועמדיהן לצד ביקורת על אלה של יריביהן (שם בעמ' 716).
70. עיון בראיונות ובתוכניות שצוינו לעיל מגלה כי הם מהווים תעמולה ברורה בהתאם לכללי ההלכה הפסוקה - מדובר בהטפות ישירות למען מפלגות או רשימותיהם של המרוואיינים, לרבות הצגת תוכניותיהם בנושאים שנויים במחלוקת, ודברי שבח לתכונות ולכושר של מועמדיהן לצד ביקורת על אלה של אחרים ועד ועוד וכל זאת ביום הגשת הרשימות לוועדת הבחירות, בתקופת 60 הימים וללא כל מידע חדשותי כלשהו לידיעת הציבור זולת רצונם כי הציבור יבחר במפלגותיהם/רשימותיהם.
71. הודעת יו"ר האופוזיציה בשידור חי ביום הגשת הרשימות הינה תעמולה מוחלטת וחמורה המסבירה מדוע יש לבחור ברשימתו ולא באחרים כאשר המשיבה אף מציינת כי היא אפשרה אותה בכוונת מכון ואף לאחר מכן הוסיפה וניתחה אותה באורח שאף הוא מהווה תעמולה למען מפלגתו של מר לפיד..
72. הראיונות שערכה המשיבה עם יו"ר הכנסת, ועם מר זליכה הינם תעמולת בחירות ברורה ואף מודרכת ומכוונת (במקרה של ח"כ לוי אף מוקלטת מראש ובעניין זליכה בוטה וחמורה ביותר) וכל זאת ביום האחרון להגשת הרשימות לכנסת במסגרת 60 הימים שלפני הבחירות.
73. מנגד הראיון שערכה המשיבה עם ח"כ אחמד טיבי אשר לדעת העותרת היה אף הוא בבחינת תעמולה נעשה באורח מרוכך, ומתוחכם הרבה יתר כשהוא מתייחס לעניינים חדשותיים שעל הפרק כגון הפשיעה במגזר הערבי, פיצול בתוך סיעה בכנסת היוצאת וכד' ואינו מטיף ישירות למען רשימתו או מעלה את תוכניותיה באורח ישיר.
74. הפאנל בתוכנית הטלוויזיה של ירון דקל מהווה פעולה ברורה למען מפלגות מסוימות בעת בחירות. כך גם הכתוביות המרצדות בתחתית המסך המביאות את ענייניו של מר זליכה ורשימתו החדשה ואחרים, או תמונות בענק מאחורי הפאנל של מספר ראשי רשימות מסוימות, כמו גם הדיון בהם ורק בהם.

75. אלה ואלה מהווים הן תעמולה אסורה והן הפרעה אסורה ובלתי הוגנת לתעמולת העותרת. אלה ואלה מפירים את דיני הבחירות ופגועים בזכות הציבור לבחור ולהיבחר באורח שוויוני וחופשי

76. זאת ועוד- על פי סעיף 13 לחוק הבחירות דרכי תעמולה נרשם כי לא תהא תעמולת בחירות למען מפלגה או רשימה בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של עמותות בחירות מטעם מפלגה או רשימה אחרת.

"13. לא תהא תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה בצורה או בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת או למענה."

77. בתיק בחירות מיוחדות 23/1 ישראל אחת נ' מעריב אינטרנט וסיעת הליכוד, פ"ד נה' (3) 174, התייחס כב. הש. מישאל חשין ז"ל לשאלה האם פרסום סקרים הינו תעמולת בחירות, והאם יש בו כדי להוות השפעה בלתי הוגנת כנגד רשימה אחרת וקבע כי תעמולה אסורה למען רשימה מסיימת הינה בבחינת הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת רשימה אחרת -

"פרסום תוצאות הסקרים באינטרנט ועל מסך החוצות האלקטרוני, יש בו משום תעמולת בחירות במובן שקבעה ההלכה. בלא לקבוע מה השפעה יש לפרסום תוצאות הסקר על הבוחר הסביר - יש מבין הבוחרים שההשפעה עליהם תהא בכיוון אחד ויש מביניהם שההשפעה עליהם תהא בכיוון אחר - ברוח כי יש בפרסום תוצאות הסקר השפעה על הבוחר הסביר. ואם יש בו בפרסום תוצאות הסקר כדי להשפיע על הבוחר הסביר, פרסום התוצאות הינו תעמולת בחירות (181ה - ז).

(3) מסך החוצות האלקטרוני התולה בטבורה של רמת-גן והאמור לשקף את תוצאות הסקרים הוא מסך ענק שההולכים ברחוב והנוסעים בכביש יכולים לצפות בו, ואין קושי לראות בו מסך טלוויזיה כמשמעותו בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן - חוק התעמולה). נמצא כי הקרנת תוצאות הסקרים על פני המסך האלקטרוני ברמת-גן הינה תעמולת בחירות המוקרנת בטלוויזיה. תעמולת בחירות זו אסורה כהוראת סעיף 5(א)(1) לחוק התעמולה וסעיף 129 לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן - חוק הבחירות) (181ז - ב).

ב. (1) פרסום תוצאות הסקרים - הן באינטרנט והן על המסך האלקטרוני - יש בו כדי לעבור על לאו הקבוע בסעיף 13 לחוק התעמולה. המושג "למענה" בהוראת סעיף 13 יש לפרשו באורח אובייקטיבי, לאמור: כוונתו של עושה התעמולה אינה רלוונטית, ובלבד שהתעמולה באורח אובייקטיבי היא "למענה" של מפלגה פלונית או למענו של מועמד אלמוני. לאחר שנקבע כי פרסום תוצאות הסקרים עולה כדי תעמולת בחירות וכי אותה תעמולה נעשית, באורח אובייקטיבי, "למענו" של מועמד זה או אחר, ממילא יש לראות בו בפרסום הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת הבחירות של המועמד האחר (182ד - ה).

(2) עיקר הדברים אמור ביכולת הבלתי מדלית למניפולציה העלולה להתלוות לסקרים, מניפולציה העלולה לעשות את הסקרים כלי שרת בידיה של מפלגה או בידיו של מועמד כדי לרפות ידיו של המועמד האחר ושל בוחריו. יש לזכור אף את האפקט הפסיכולוגי העמוק המתלווה לפרסום הסקרים - אפקט פסיכולוגי שהוא חיצוני למערכת הבחירות בצורתה הנקיייה - ואת ההשפעה המתלווה לפרסום, השפעה שיש בה כדי לדחוק גליהם של בוחרים מן הקלפי, המובילים למסקנה כי פרסום הסקרים יש בו כדי

להפריע באורח בלתי הוגן למערכת הבחירות ולתעמולת הבחירות של מי מן המועמדים (182ה - ז) " (ההדגשות שלי -א.ג.)

78. חוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט-1959, קובע מפורשות על פי סעיף 15 ו-15 א' כי במהלך 60 הימים שלפני יום הבחירות לא יהיו שידורי תעמולה ברדיו ובטלוויזיה זולת שידורי התעמולה המאושרים על ידי וועדת הבחירות המרכזית החל מהיום ה-14 שלפני הבחירות.

79. לשון החוק ברורה. מטרתו ברורה, אך יישומו אינו מתקיים כלל ועיקר ואף מופר באורח בוטה מזלזל ורציבי שוב ושוב על ידי המשיבה, ולא רק על ידה.

80. לפנינו שידורי תעמולה אסורים ומתמשכים באמצעות המשיבה (שלטעמה של העותרת כפופה להוראות החוק גם בין מערכות בחירות) ברדיו ובטלוויזיה במהלך 60 הימים שלפני יום הבחירות, תוך פעולה ברורה למען רשימות כאלה ואחרות ותוך פגיעה חמורה ברורה בעותרת ובציבור.

81. שידורי תעמולה אלה באמצעות ראיונות עומק של נציגי רשימות מסוימות בלבד, או פאנלים הדנים בהם, או הצגת תמונותיהם בגדול, או עמדותיהם במסך רץ בתחתית המסך, או הצגת עמדותיהן בחדשות או בתוכניות דגל כאלה ואחרות, מהווים פגיעה חמורה ואנושה הן בעותרת והן בזכותן של הציבור לבחור ולהיבחר באורח שוויוני וחופשי ודמוקרטי.

82. שידורים אלה אינם נעשים לצורך תגובות על עניינים חדשותיים שעל הפרק לידיעת הציבור מתוקף תפקיד כזה או אחר והם אף מציינים במפורש וללא מורא כי כיוון שיש בעלי תפקידים אשר נדרשים לעניינים במסגרת תפקידם בתקופת בחירות כגון מסיבות עיתונאים (בד"כ ללא שאלות) של מר נתניהו במאבק בקורונה, הרי יש לאזנם לפחות באמצעות אלה שהם מקדמים ואשר באים לאולפניהם להקריא את מצעיהם ולהסביר מדוע יש לבחור בהם ולא באחרים.

83. רוצה לומר להבדיל ממנהגו החכם של ח"כ טיבי אשר ניסה להיצמד לחוק ולהלכה למרות שבפועל קידם את רשימתו, הרי ניתן לראות כי המשיבה פועלת באורח מכון ויזום ביחס למרואיינים מרשימות מסוימות שהציבור מכיר לעיפה באורח בוטה תוך הפרה בוטה של החוק ואף לא מנסה להסוותה או שלמור על החוק, כשהיא פוגעת אנושות הן בעותרת והן בזכות הציבור לבחור ולבחר באורח חופשי, שוויוני ודמוקרטי.

84. פגיעה זאת חמורה ביותר כאשר מנגד לעותרת לא ניתנת ולו דקת שידור אחת. ואין מזכירים את עניינה ולו במילה אחת זולת השפלות וכו' לאחר שהעזה להעלות שוב ושוב מצב דברים בלתי נסבל זה ומצאה למכון לפעול באורח מהותי לתיקון ההון שלטון והלאומנות בישראל.

85. החוק דרש באורח פרטני לאיזון הראוי לטעמו של המחוקק בין הזכות לשוויון לבין מניעת ניצול זמן השידור לרעה על ידי מפלגות שאולי מקיימת בהן מטרות מלאכותיות חסרות תום לב וזאת באמצעות הכפפת השידורים לאישור יו"ר הוועדה.

86. העותרת קמה מתוך מצוקת החיים כשלעצמם ומתוך שאיפת אמת ותוך מחירים כבדים ביותר כדי להציב אלטרנטיבה אידאולוגית רצינית, פשוטה ומקורית כנגד השלטון המתמשך של ההון שלטון והלאומנות שלא קיימת כבר שנים רבות מתוך יישום רעיונות היסוד שלה.

87. מנהגה של המשיבה כלפי העותרת בכלל ובעניין זה בפרט ועל אחת כמה במציאות החמורה בה אנו מצויים מבחינה דמוקרטית חופשית הינו התערבות ברורה בוטה בתהליך הבחירות תוך פגיעה חמורה בה, בציבור ובזכויות היסוד שלהם.

88. במאמר מוסגר יצוין כי תרציהן הידועים של המשיבה ושכמותה למנהגם זה אשר אין בינם לבין הדין דבר וחצי דבר נשענים בעיקרם על פעולתן לפני תקופת הבחירות אשר בנוגע לעותרת המצויה עם רובן בניגוד עניינים מובנה בשל דרכה היסודית מול ההון שלטון ומשמעו – השפלה, השתקה וביזוי שלה.

89. מנהג זה מושלם ונשען במיוחד בעת תקופת בחירות על פעולת חברות סקרים אשר דרך כלל מוסיפות חטא על פשע אנטי דמוקרטי זה כשהן מציגות לנדגמים אך ורק את המפלגות בכנסת היוצאת ועוד אחד או שניים שאמצעי התקשורת סקרו לפני תקופת הבחירות ואת העותרת מציגות בתוך רובריקת "אחר".

90. בכך למעשה מושלם מעגל קסמים אנטי דמוקרטי בו אמצעי תקשורת מרכזיים קובעים את תודעת הציבור עם חברות סקרים - מה ידע הציבור ביום הבחירות ומה לא ידע. מי רשימות "גדולות" וכו' או בעלות סיכוי ומי רשימות מבוזות ומושתקות עוד זמן רב לפני הכרעת הציבור, בוודאי ביחס למפלגה שקמה מהעם, ופועלת לתיקון ערכי ומבני של ההון שלטון בישראל.

91. מעגל קסמים זה אינו חוקי ואינו חוקתי והוא העומד ביסודה הטכני-מהותי של התדרדרות החברה הישראלית ללאומנות של הון שלטון, והתדרדרות המעמדות הנמוכים והבינוניים גם יחד. הלכה למעשה לפנינו מפלגת שלטון אחת או גוש שלטוני אחד ומפלגות הנוצרות ממנו אשר אין ביניהן הבדל ממשי זולת "רק ביבי" או "רק לא ביבי" וגם זה בערבון מוגבל ביותר, תוך חסימה מוחלטת של העותרת בניגוד גמור לדין היסודי והרגיל בישראל.

...מצ"ב להמחשה עתירה ט' שהוגשה לפני תקופת בחירות בנדון הממצה את נושא הסקרים באורח נרחב. יצוין כי העותרת לא תידרש כאן לנסיבות דחיית העתירה שהוגשה שלא במסגרת 90 הימים אלא אם לא תהא בידה ברירה, ומבלי לקבוע מסמרות, לאחר שהגשתה אושרה על ידי השופט מלצר ולאחר בקשת חברת החדשות למחיקתה ביום ההכרזה על קיום הבחירות ב-12-26 18 או בסמוך (כאשר היה ברור מ-18-12-24 כי הבחירות תוקדמנה) וזאת ללא מתן אפשרות תגובה לעותרת...

יתירה מכך - החלטה זאת נגדה לחלוטין את התפתחות ההלכה ואת הצורך להשלימה לנוכח מנהגן הנואל של חברות סקרים ודי להזכיר בעניין זה את דבריו של כב. יו"ר הוועדה לכנסת ה-20 הש. ג' ובראן שגם מהנחת המבוקש בהם יש להסתייג וכאשר להבדיל מהתיק שהובא לפניו עתירת אני ואתה לא התמקדה בפרסום תוצאות הסקרים אלא בעצם אי הצגת העותרת בפני הנדגמים -

"המצב כיום הוא שהעותרת ורשימות מועמדים כדוגמתה אינן מאוזכות כלל בסקרים או מוזכרות ככאלו הזוכות לאפס מנדטים. מצב דברים זה אינו מאפשר לבוחר להצביע באופן מושכל כאשר הוא אינו יודע מהם סיכוייה של הרשימה לעבור את אחוז החסימה..."

דומני, שמדברים אלו יוצא שהתעלמות מוחלטת בסקרים, מרשימות מועמדים שאינן עוברות את אחוז החסימה, פוגעת בתכלית של בחירות חופשיות... אני סבור, כי במציאות הנוכחית בה מרבית מכוני הסקרים וגופי התקשורת אינם נותנים ולו ביטוי חלקי בסקרים לרשימות שאינן עוברות את אחוז החסימה, מתקיים חוסר שוויון מהותי בין שני סוגי הרשימות"

(וראה: תב"כ עלה ירוק 27/20, יצוין הכשל הדרוש התפתחות בנדון - ההחלטה מראש כי רשימות מסוימות אינן עוברות את אחוז החסימה וכו' - זהו כשל שהוא מעבר ללוגי - כשל דמוקרטי חופשי מהותי של הנחת המבוקש שממילא אינו רלוונטי לענייננו)

העותרת אינה מכירה איש או אישה אחת בעולמנו זה, אשר יש להם את הידע מי יקבלו 35 מנדטים ומי לא יעברו את אחוז החסימה ביום הבחירות. מוכרים מקרים בהם מפלגות לא מוכרות אשר קיבלו חשיפה ראויה ואף ניצחו מערכת בחירות שלמה. במיוחד הדברים נכונים במציאות קיצונית. הנחת המבוקש הזאת לפיה אלה מפלגות כאלה ואלה כאלה מאפשרת ואף מקיימת את מעגל הקסמים שלפנינו, היא אינה רשומה עלי חוק, היא סותרת את החוק ואת חוקי היסוד, ואין לקבלה כלל ועיקר.

92. הדברים מקבלים כאמור משנה תוקף בעניינה של העותרת אשר קמה באורח אידיאולוגי ולא אופורטוניסטי, תוך כדי מחירים אישיים כבדים ביותר למייסדה, כדי לקיים אידיאולוגיה רצינית וצורפה להבאת מזור מאוזן ומקורי לחברה הישראלית מול ההון שלטון והלאומנות. ברי כי במצב

דברים זה העותרת מצויה מראשיתה בניגוד עניינים מובנה עם תקשורת הנשלטת רובה ככולה על ידי בעלי הון ו/או שלטון הון ו/או שמא פועלת למען קולגות שלה בעבר או בהווה.

93. מכל מקום לשון ותכלית חוקי היסוד וחוקי הבחירות בדון ברורות. לשון ותכלית אלו אינן כוללות הכרעת בחירות מראש באמצעות אמצעי תקשורת כאלה ואחרים הנשלטים רובם ככולם על ידי בעלי הון או מושפעים על ידי ממשלת ההון-שלטון, גם חברות סקרים כאלה ואחרות אינן נזכרות בהוראות הרלוונטיות לענייננו ובתכלית הדין בקיום זכויות היסוד הנדונות.

94. החוק קבע מפורשות כי לא תהא תעמולת בחירות במהלך 60 הימים שלפני תקופת הבחירות בדיו ובטלוויזיה וכי אין לקיים הפרעה מטעם או למען מפלגה או רשימה מסוימת מול אחרת.

95. כך הם פני הדברים בלשון ותכלית הוראות חוקי היסוד בדון אשר המשיבה ושכמותה מפירים אותן שוב ושוב, הופכים אותן הלכה למעשה לאותיות מתות ופוגעים אנושות בזכויות היסוד של העותרת ושל הציבור ללא עוצר.

96. יום יבוא ובו כל אחת ואחד מאיתנו ישאלו עצמם וישאלו על ידי הבאים אחרינו מה כל אחת ואחד מאיתנו עשו בזמן הסערה הזאת ולקראת הסערה שכנראה תבוא אחרת.

97. בנסיבות אלה, ולמנח הזמן שנתר עד ליום הבחירות מתבקש כב. י"ח הוועדה הנכבד לזמן את המשיבה לדין או אז לקבל את העתירה הנדונה במלואה ובדחיפות המרבית.

ד"ר אלון גלעדי, עו"ד
ב"כ העותרת

/ת

**בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-24
בפני כב. הש. עוזי פוגלמן, יו"ר הוועדה**

העותרת -

אני ואתה - מפלגת העם הישראלית
מספר מפלגה – 59-9000109-6
רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13, תל אביב ת.ד. 31960

ע"י דר' אלון גלעדי, עו"ד ואח'
מרח' ליאונרדו דה וינצ'י 13 תל אביב ת.ד. 31960
טל. 03-5466170 פקס 03-5466171
מייל לעניין זה – drgiladiad@gmail.com

-נגד-

המשיבה -

עיתון ישראל היום בע"מ
רחוב השלושה 2, בניין B1 תל אביב-יפו
טל. 054-3205566 מייל: hayom@israelhayom.co.il

עתירה דחופה ובקשה למתן הוראות

**(בגין הטעיית הציבור, פגיעה בעותרת ובבחירות במהלך 60 הימים
שלפני הבחירות לכנסת ה-24)**

כב. יו"ר הוועדה מתבקש בזה ליתן צו מניעה ו/או עשה כנגד המשיבה לפיו תסיר לאלתר את המאמר שפרסמה מיום 5-2-21 המצ"ב ומסומן א' וכי תימנע מהמשך פרסומו וכן כי תפרסם תיקון באורח בולט ומקביל לפרסום הנדון שבו ירשם כי בין הרשימות המתמודדות לכנסת ה-24 מצויה רשימת אני ואתה - מפלגת העם הישראלית, לרבות התייחסות להטעיית הציבור כפי שנעשתה במאמר זה וכי תימנע ממעשים דומים בהמשך תקופת הבחירות

מעשיה ומחדליה של המשיבה בדון מהווים תעמולת בחירות אסורה הפוגעת קשות בעותרת, נוגדים את חקיקת היסוד ואת דיני הבחירות ובכלל זה את סעיפים 13, 17' לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט-1959 וההלכה הפסוקה כמפורט בדון.

כיוון שמעשים אלה אינם יוצאים דופן כאמור גם באתר וואלה המצ"ב ומסומן ב' או הצגת הרשימות באתר עיתון "הארץ" למשל המצ"ב ג', מתבקש כב. יו"ר הוועדה ליתן הוראות לגבי איסור הטעיית הציבור בנוגע לרשימות ולצורך מניעת פגיעות בעת הבחירות בעותרת ובכלל... מצ"ב תצהיר תומך בעתירה.

ואלה נימוקי הבקשה

(נטענים במצטבר ו/או חילופין לפי הקשר הדבקים והדבקים)

1. העותרת הגישה את רשימתה בבחירות לכנסת ה-24 ביום 4-2-21... מצ"ב מטרות המפלגה ואמנתה מסומנות ד'. עוד באותו היום ולאחר סיום הגשת כלל הרשימות המתמודדות פרסמה המשיבה שהיא העיתון הנפוץ בישראל, כתבה באתר "ישראל היום" המצ"ב ובו רשמה כדלקמן –

2. "אחרי החיבורים והפרישות: אלו הרשימות לכנסת ה-24". ובגוף הכתבה ציינה אך ורק את 14 המפלגות הבאות – ליכוד, יש עתיד, תקווה חדשה (יוסדה עתה), ימינה (יוסדה לפני כשנתיים), ש"ס, יהדות התורה, כחול לבן (יוסדה לפני כשנתיים), העבודה, מרצ, הרשימה המשותפת, רע"מ, הציונות הדתית (יוסדה עתה), המפלגה הכלכלית בראשות זליכה (יוסדה עתה) וישראל ביתנו.

3. עיון חטוף ב"מאמר" זה מגלה הוא מטעה באורח שאין לעבור עליו לסדר היום ופוגע תהליך הבחירות מני וביי. לפנינו מעשה כחש חמור בפרהסייה כלפי הציבור הרחב, תוך גרימת עוול אנוש לעותרת ולזכות לבחור ולהיבחר באורח שוויוני וחופשי בישראל.
4. המשיבה מטעה באורח מכוון את ציבור ללא כחל וסרק, ביום הגשת הרשימות לכנסת ה-24 כי אלו המפלגות המתמודדות לכנסת הן אך ורק רשימה סגורה של הנ"ל ותו לאו. למותר לציין כי העותרת לא נרשמה באותה רשימה והפגיעה בה ברורה וחד משמעית.
5. מדובר במנהג שגור ורצסיבי על ידי אמצעי תקשורת שונים כאמור לעיל. המדובר הן בהטעיית הציבור והן בהתערבות בוטה ומבישה בהליך הדמוקרטי.
6. המשיבה שהינה העיתון רב התפוצה בארץ, פעלה באורח חמור ומכוון ללא כחל וסרק להטעיית הציבור, והציגה בפניו כאילו רק אלו המפלגות הקיימות בדון, כאשר היה ידוע לה וכרשום עלי פרסומיה הרשמיים של הכנסת כי גם העותרת הגישה מועמדות בדון.
7. פוגענותה המכוונת הזאת של המשיבה בתהליך הדמוקרטי אינה מתמצית רק בהצגת אותו מאמר אלא בהמשך הצגתו שהרי הוא מצוי עלי מרחבי הרשת באורח מתמשך.
8. לציין כי לשיטת העותרת גם אם הייתה המשיבה מתחכמת כפי שעושים לעיתים אמצעי תקשורת אחרים ומציגה אך ורק את אותן מפלגות בטענה כי הן המפלגות הגדולות או המרכזיות או בעלות הסיכוי לשיטתה הרי שהיה בכך משום הן תעמולה והן פגיעה בעותרת בניגוד מוחלט לדין. ובאשר למנהג אמצעי התקשורת לגבי השפלת וביזוי העותרת, הרי זה עניין למקום אחר על פי דין.
9. העותרת סבורה כי עמדותיה של המשיבה לעניין הסיכוי, או הגודל שיקבע על ידי הציבור ביום הבחירות הן עניינה ואינן מקימות לה זכות להטעות את הציבור ולהתערב בתהליך הבחירות כפי שעשתה.
10. איש לא יודע מה ילד יום. מה שהיה איננו מה שיהיה, והמונחים "גדולות" או "מרכזיות", שכלל לא נזכרו במאמר הנדון הן עניין של השקפה.
11. כך למשל העותרת סבורה ומבלי חס וחלילה להקביל כי בסדום ועמורה המפלגה המרכזית והגדולה ביותר הייתה של לוט, רעייתו, שתי בנותיו ושני המלאכים. הדברים נכונים גם למשטרים חשוכים אחרים כאלה ואחרים, בעת התהוותם או לאחריה וזאת ומבלי לעשות הקבלה כמובן.
12. העותרת מבינה כי פניותה היוצאות דופן לסיקור הוגן ומכובד של מערכת הבחירות, כמו גם ליידוע הציבור באורח מכובד ואודותיה כדי שיוכל להחליט באורח חופשי ודמוקרטי בדבר ייצוגו ואשר נתקלו או בהשתקתה או אף בהשפלתה, מלמדות כי אין מנוס אלא מלפנות להכרעות שיפוטיות.
- כיוון שלפנינו מעשה חמור שנעשה, וניזקו עשוי, והוא יסודי ומושרש מזה זמן רב ואינו יוצא דופן רק למשיבה - הן בבחירות אלה והן בכלל, ופניות בעבר, לרבות למשיבה בכתב בעניין פוגענותה כלפי המבקשת כלל לא נענו והשעה דוחקת לא נעשתה פנייה נוספת למשיבה שתוצאותיה ידועות מראש.

13. מכל מקום במעשיה בנדון פגעה ופוגעת המשיבה בזכות הציבור לבחור ולהיבחר באורח חופשי, שוויוני ודמוקרטי ואלה הן זכויות על יסודיות בחברה הישראלית כאמור בין היתר בחוק יסוד: הכנסת סע' 4, 5, 6 ובחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו והוכרו ככאלה בהלכה הפסוקה.
14. מושכל יסוד בבחירות חדשות הינו כי הציבור הינו הריבון והוא הבוחר באורח חופשי ודמוקרטי את נציגיו ולא כי בעלי השפעה על דעת הציבור יכוננו באורח מטעה ואף מרמה את דעתו לכיוונים הרצויים בעיניהם. איש אינו יודע מה ילד יום אך יש המבקשים לקבע בתודעת הציבור בין אילו אפשרויות עליו להכריע וזאת תוך הטעייתו וקיבוע עמדתו מבלי שידע מהן כל האפשרויות המצויות לפניו.
15. אמנם יש הוגים הטוענים כי רצון האדם אינו קשור לידיעתו, בגדר ההבדל שבין הכרעות ומסקנות, אך השכל הישר מצביע על כך כי כאשר אדם בוחר בין שתי אפשרויות שהוא יודע עליהן ואינו יודע באורח ממשי על קיומה של אפשרות שלישית, הרי רצונו מוגבל לאותן שתי אפשרויות ומאיון לגבי אותה אפשרות שלישית. ללא ידיעה אין באמת רצון חופשי. בלי ידיעה אין בחירה חופשית.
16. במאמר מוסגר יצוין כי תירוציהן הידועים של המשיבה ושכמותה למנהגם זה נשענים בעיקרם על פרי פועלן לפני תקופת הבחירות אשר בנוגע לעותרת משמעו – השתקה, השפלה וביזוי וכן באמצעות הזמנותיהן אצל חברות סקרים אשר דרך כלל מוסיפות חטא על פשע אנטי דמוקרטי זה כשהן מציגות לנדגמים אך ורק את המפלגות בכנסת היוצאת ועוד אלה שאמצעי התקשורת סיקרו לפני תקופת הבחירות.
17. למעשה לפנינו מעגל קסמים אנטי דמוקרטי ובלתי נגמר בו אמצעי תקשורת הנשלטים על ידי בעלי הון וחברות סקרים הנסמכות על שולחנם הם שקובעים מה ידע הציבור ביום בחירות ומה לא ידע. מי רשימות גדולות ומי רשימות מבוזות ומושתקות וחסרות סיכוי.
18. מעגל קסמים לא חוקי ולא חוקתי זה נוצל ומנוצל עד תום על ידי מפלגות השלטון הנוכחי שהן לשיטתה של העותרת רובן ככולן מפלגות הון שלטון ולאומנות כמו גם על ידי מה שנותר כצל ממפלגות עבר אשר שמשו ברובן כזנב משתרך לאלה.
19. מעגל קסמים זה נוצל ומנוצל להצמחת מפלגות דמה מתוך מפלגות השלטון ו/או ההון שלטון, בדרך כלל דקה או שתיים לפני בחירות מתוך זיהוי מגמות בציבור והולכתו שולל (למשל לאחר המחאה החברתית – כולנו ויש עתיד, לאחר הקורונה – תקוה חדשה וכו'). דרך כלל אלה מקבלות את הבמות והסקרים ולאחר מכן את אמון שני השליש שבאים להצביע ואז חוברות לממשלות ההון שלטון של נתניהו.
20. העותרת סבורה כי מעגל קסמים פוליטי אנטי דמוקרטי זה הוא העומד ביסודה הטכני מהותי של התדרדרות החברה הישראלית ללאומנות של הון שלטון קיצוני ולהתדרדרות המעמדות הנמוכים והבינוניים בישראל.
21. הדברים מקבלים משנה תוקף בעינייה של העותרת אשר קמה באורח אידיאולוגי ולא אופורטוניסטי, תוך כדי מחירים אישיים כבדים ביותר למייסדה כדי לקיים אידיאולוגיה רצינית וצרופה לתיקון ואף הצלת החברה הישראלית מתוך החלפת ההון שלטון והלאומנות בישראל. ברי כי העותרת מצויה בנגוד עניינים מובנה עם תקשורת הנשלטת רובה ככולה על ידי בעלי ההון ובכללה המשיבה.
22. כך או כך המקרה שלפנינו מהווה שיא קיצוני של הטעיית הציבור והתערבות בוטה בתהליך הבחירות תוך פגיעה חמורה ואנושה בעותרת.

23. הדין אליו תידרש העותרת להלן הינו ברור ואין בו זכר להישענות עקרון השוויון בזכות לבחור ולהיבחר על עיתוני ההון וחברות הסקרים הנסמכות על שולחנם. נהפוך הוא החוק ביקש למנוע השפעות זרות וחמורות מסוג זה על תהליך הבחירות.

דין משפטי

24. סמכות יו"ר הוועדה הנכבד לקיום הליך בחירות תקין, שוויוני וחופשי בנדון מצויה באורח ספציפי עלי חוק הבחירות לכנסת לרבות בסע' 15 שבו חוק הבחירות (דרכי תעמולה).

25. סמכות זאת נגזרת בראש ובראשונה מחוק יסוד: הכנסת אשר קבע כי הבחירות הטוללות את הזכות לבחור ואת הזכות להיבחר גם יחד, תהנה שוויוניות, ומחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הקובע את חופש האדם כזכות יסוד. גם ההלכה הפסוקה ראתה בזכות לבחור ולהיבחר באורח חופשי ודמוקרטי כזכויות על בחברה הישראלית ומהגנות על ידי ערך השוויון. (וראה: וראה בג"ץ 98/96 אהרן א ברגמן נ' שר האוצר ומבקר המדינה פד' כג' (1), בעמ' 693, 697, 700.)

26. סמכות יו"ר הוועדה הנכבד בכל הנוגע לתעמולה בתקופת הבחירות מעוגנת בחוק הבחירות: דרכי תעמולה אשר תכליתו - קיומן של בחירות שוויוניות על פי הוראת חוק יסוד: הכנסת. אלא שהוראות חוקים אלה ומטרותיהם נעשו פלסטר כבר שנים רבות.

27. חוק הבחירות (דרכי תעמולה) דן באיסור תעמולה ברדיו ובטלוויזיה במהלך 60 הימים באורח מפורש. באשר לעיתונות הכתובה או האינטרנטית מצויות הוראות באשר למודעות מודפסות וכד' אשר כלל הרציונל שבהן לשמור על שוויון בבחירות.

28. יחד עם זאת העותרת סבורה כי ההלכה הפסוקה הכירה בכך ששילוב בין ההוראות הכלליות של חוק יסוד: הכנסת, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוק הבחירות לכנסת וחוק הבחירות: דרכי תעמולה מציב גם מציב סמכות ליו"ר וועדה הנכבד לפעול כנגד אמצעי תקשורת בכלל וכה מרכזי בפרט המטעה את הציבור באורח כה בוטה ומכוון ביחס לבחירות ומחבל בתהליך עוד בראשיתו.

29. ראשית דבר ועניין יאמר כי פרסום המאמר בנדון מהווה תעמולת בחירות מובהקת ואף פגיעה בהליך התקין של הבחירות. המדובר בהטעיית הציבור תוך כדי קידום ענייניהן של מפלגות מסיימות בלבד ואף הצהרה כי אלו המפלגות המתמודדות לכנסת הא ותו לאו -

30. המונח תעמולת בחירות עצמו אינו מוגדר בחוק את פורש באורח ברור בהלכה הפסוקה ודומה כי הנחייתו של נציב שירות המדינה לשעבר הפרופ' יצחק גל נור יבדל"א מסמכת עניין זה -

" 2. המונח "תעמולת בחירות", א שהוא מופיע בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, אינו מוגדר בחוק.

את התכנים בו יצק בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין.

בהקשר זה נקבעו כמה כללים שבאמצעותם אפשר להבחין בין התבטאויות ומעשים שאין בהם משום תעמולת בחירות, לבין כאלה שהם בגדר תעמולה כזאת.

3. להלן הכללים המרכזיים הקובעים מה נופל בגדר "תעמולת בחירות":

* הטפה ישירה למען מפלגה כלשהי או מועמד כלשהו מבין אלה המתמודדים בבחירות.

או מתיחת ביקורת על מפלגה או רשימה או מועמד כאלה.

* הצגת מצעיהן ותוכניותיהן של מפלגה או רשימה המתמודדות בבחירות, וכן דברי שבח לתכונות ולכושר של מועמדיהן - לצד ביקורת על אלו של יריביהן.

* דברים שעניינם ומטרתם השפעה על הבחירות, או שהם עשויים להתפרש ככאלה.

* תעמולה היא מפלגתית אם תוכנה מתייחס במישרין לנושאים השנויים במחלוקת בין המפלגות או בין המתמודדים על תפקיד ראש הממשלה.

4. בגדר תעמולת בחירות נכנסים גם פרסומים המתיימרים לסכם או לתאר את תוכן פעילותו של המפרסם, אם יש בהם, מבחינת העיתוי וקירבת הזמן לבחירות, וכן מבחינת תוכנם ונוסחם, משום תעמולת בחירות כאמור בסעיפים (2) ו-(3) לעיל"

וראה: הודעה מס' נו/30 מיום כ"ז בניסן התשנ"ו (16.4.1996) המצ"ב ומסומנת ה' מאת נציב שירות המדינה וכן בבג"ץ בג"צ מס' 869/92 ואח' ניסים זוילי פ"ד מו (2) 692, להתייחסות מקיפה בנדון אשר הכפיפה את נושא התעמולה לעיקרון השוויון ובחנה את דרך האיזון בינה לבין עיקרון חופש הביטוי בכלל (שבעניין העותרת אינו מתקיים כלל אצל המשיבה) ובימי בחירות בפרט)

31. פגיעה זאת נכללת גם בגדרו של סע' 13 לחוק דרכי התעמולה נרשם כי

"לא תהא תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה בצורה או בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת או למענה" (ההדגשות שלי - א.ג.)

32. הפרסום שלפנינו נכלל באורח בולט בפרשנות המונח תעמולת בחירות. מדובר בפרסום בראש חוצות על ידי אתר האינטרנט של העיתון הנפוץ בארץ ואחרים ביום הגשת הרשימות לוועדה הנכבדה כשהוא מדווח כי הרשימות המתמודדות לכנסת ה-24 הין אך ורק קבוצה סגורה.

33. מדובר בתעמולה ברורה ואסורה למען אותן רשימות/מפלגות והפרעה חמורה ובלתי נסבלת כלפי העותרת. אין ספק כי פרסום זה מקדם את עניין בלבד, מול העותרת, ומקבע את תודעת הציבור מאז אותו פרסום המצוי על רשת והלאה - כי אלה הרשימות המתמודדות ואין בלתן.

34. זאת ועוד על פי סע' 17 ב' לחוק דרכי התעמולה -

17. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ראשי, לאחר שנתן למוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969;

35. עיון בפרק יא' לחוק הבחירות לכנסת מלמד כי על פי סעי' 119 (1) אשר בפרק יא' הרי חל איסור הפרעה למהלך הסדיר של הבחירות. העותרת סבורה כי פרסום מאמר לפיו רק מפלגות מסוימות מתמודדות בבחירות וללא אזכור העותרת הינו מהלך חמור ואף מכונן של הפרעה בוטה למהלך הסדיר של הבחירות ולפינו מעשה מתמשך שכם הפרסום מצוי עלי רשת, והשפעתו ברורה וחד משמעית.

36. העותרת סבורה כי עמדתה זאת מגובה גם בהחלטתו של כב. הש. מישאל חשין ז"ל בעת שכינה כיו"ר וועדת הבחירות המרכזית וזאת כאמור בתיק בחירות מיוחדות 23/1 ישראל אחת נ' מעריב אינטרנט בע"מ וסיעת הליכוד מראה מקום: פ"ד נה (3) 174 אשר הכיר בפעולה אחרת אך בהקשר דומה כפעולה שיש לאסור אותה והתערב בה -

"פרסום תוצאות הסקרים באינטרנט ועל מסך החוצות האלקטרוני, יש בו משום תעמולת בחירות במונן שקבעה ההלכה. בלא לקבוע מה השפעה יש לפרסום תוצאות הסקר על הבוחר הסביר - יש מבין הבוחרים שההשפעה עליהם תהא בכיוון אחד ויש מביניהם שההשפעה עליהם תהא בכיוון אחר - ברור כי יש בפרסום תוצאות הסקר השפעה על הבוחר הסביר. ואם יש בו בפרסום תוצאות הסקר כדי להשפיע על הבוחר הסביר, פרסום התוצאות הינו תעמולת בחירות (181-ה ז).

(3) מסך החוצות האלקטרוני התולה בטבורה של רמת-גן והאמור לשקף את תוצאות הסקרים הוא מסך ענק שההולכים ברחוב והנוסעים בכביש יכולים לצפות בו, ואין קושי לראות בו מסך טלוויזיה כמשמעותו בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן - חוק התעמולה). נמצא כי הקרנת תוצאות הסקרים על פני המסך האלקטרוני ברמת-גן הינה תעמולת בחירות המוקרנת בטלוויזיה. תעמולת בחירות זו אסורה כהוראת סעיף 5(א)(1) לחוק התעמולה וסעיף 129 לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן - חוק הבחירות) (181-ז - 182-ב).

ב. (1) פרסום תוצאות הסקרים - הן באינטרנט והן על המסך האלקטרוני יש בו כדי לעבור על לאו הקבוע בסעיף 13 לחוק התעמולה. המושג "למענה" בהוראת סעיף 13 יש לפרשו באורח אובייקטיבי, לאמור: כוונתו של עושה התעמולה אינה רלוונטית, ובלבד שהתעמולה באורח אובייקטיבי היא "למענה" של מפלגה פלונית או למענו של מועמד אלמוני. לאחר שנקבע כי פרסום תוצאות הסקרים עולה כדי תעמולת בחירות וכי אותה תעמולה נעשית, באורח אובייקטיבי, "למענו" של מועמד זה או אחר, ממילא יש לראות בו בפרסום הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת הבחירות של המועמד האחר (182-ד - ה).

(2) עיקר הדברים אמור ביכולת הבלתי מדלית למניפולציה העלולה להתלוות לסקרים, מניפולציה העלולה לעשות את הסקרים כלי שרת בידיה של מפלגה או בידיו של מועמד כדי לרפות ידיו של המועמד האחר ושל בוחריו. יש לזכור אף את האפקט הפסיכולוגי העמוק המתלווה לפרסום הסקרים - אפקט פסיכולוגי שהוא חיצוני למערכת הבחירות בצורתה הנקיייה - ואת ההשפעה המתלווה לפרסום, השפעה שיש בה כדי לדחוק רגליהם של בוחרים מן הקלפי, המובילים למסקנה כי פרסום הסקרים יש בו כדי להפריע באורח בלתי הוגן למערכת הבחירות ולתעמולת הבחירות של מי מן המועמדים (182-ה ז)

37. העותרת סבורה כי ראוי להחליף את המונח "פרסום תוצאות הסקרים" לעיל לפרסום כי "אלו רשימות המועמדים" ולהסיק את אותן המסקנות.

38. מכל מקום מעיון בחוקי היסוד והחוקים הספציפיים המדרשים לבחירות עולה כי תכליתם למעלה מכל ספק היא לקיים בחירות שוויוניות וחופשיות. דומה כי הלכת ברגמן העומדת ביסוד ההלכה לעניין קיום הזכות לבחור ולהיבחר באורח שוויוני ציינה כי מצב שבו קיימת פגיעה חמורה בשוויון הבחירות – הן לגבי הזכות לבחור והן לגבי הזכות להיבחר מנוגדת לחקיקת היסוד.

39. פרסום המשיבה הנדון בתקופת הבחירות, בתוך תקופת 60 הימים שלפני יום הבחירות, שהוא כמובן מצוי עלי הרשת מאז ועד עתה, ואשר פרסם ביום הגשת הרשימות כי אלה הרשימות ותו לאו ללא איזכור העותרת הינו בבחינת הטעיית חמורה של הציבור.

40. לפנינו פגיעה בתהליך התקין של הבחירות, מעשה תעמולה מובהק ואסור למען אותן רשימות ביחס לעותרת תוך פגיעה בלתי הוגנת בעותרת. מעשה זה מהווה פגיעה חמורה בזכויות היסוד לבחור ולהיבחר באורח חופשי ודמוקרטי ואף עבירה על פי חוק. כאמור לעיל.

41. הועדה נכבדה אמונה מכוח חקיקת היסוד והחקיקה הספציפית על קיומן של הבחירות לרבות בהתאמה לערכי היסוד של החברה הישראלית בעניין והעתירה שבנדון נסמכת על פי כל דין בישראל - יסוד ורגיל כאחד.

42. יום יבוא ובו כל אחת ואחד מאיתנו ישאלו עצמם וישאלו על ידי הבאים אחרינו מה אנחנו עשינו בזמן הסערה הזאת ולקראת זאת שכל הנראה תבוא אחריה.

43. בנסיבות אלה ולנוכח הזמן הקצר עד לבחירות, מתבקש כב. יו"ר הוועדה הנכבד לזמן את המשיבה לדיון בדחיפות האפשרית, או אז לקבל את העתירה הנדונה במלואה.

44. מן הדין ומן הצדק להיעתר לעתירה זאת.

ד"ר אלון גלעדי, עו"ד
ב"כ העותרת

כ"ז בניסן התשנ"ו (16.4.1996)

הודעה מס' נו/30

איסור תעמולת בחירות - תעמולה מהי

1. בהודעת נש"מ מס' נו/23 מיום 18.3.96, שעניינה הבחירות לכנסת הארבע-עשרה ולראש הממשלה, נזכרים איסורים בקשר לתעמולת בחירות, כגון איסור להשתתף בתעמולת בחירות, איסור להשתמש בכספי ציבור וברכוש ציבורי לתעמולת בחירות, וכיצא באלו. האיסורים חלים על סוגים שונים של עובדים, הכל לפי המפורט בהודעה האמורה. מובהר ומודגש, כי על עובד המדינה להקפיד שמעשיו או התנהגותו לא יתפרשו כאילו נועדו לקדם אינטרס של מפלגה כלשהי או מועמד מסוים. על העובד להביא בחשבון כי עקב מעמדו כעובד מדינה עלול הציבור לפרש התנהגויות או מעשים מסוימים שלו כאילו נועדו לסייע למפלגה זו או אחרת, או למועמד זה או אחר, ועקב רגישות זו עליו לנהוג משנה זהירות בעניין זה.
2. המונח "תעמולת בחירות", א שהוא מופיע בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, אינו מוגדר בחוק. את התכנים בו יצק בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין. בהקשר זה נקבעו כמה כללים שבאמצעותם אפשר להבחין בין התבטאויות ומעשים שאין בהם משום תעמולת בחירות, לבין כאלה שהם בגדר תעמולה כזאת. 3. להלן הכללים המרכזיים הקובעים מה נופל בגדר "תעמולת בחירות":
  - * הטפה ישירה למען מפלגה כלשהי או מועמד כלשהו מבין אלה המתמודדים בבחירות, או מתיחת ביקורת על מפלגה או רשימה או מועמד כאלה.
  - * הצגת מצעיהן ותוכניותיהן של מפלגה או רשימה המתמודדות בבחירות, וכן דברי שבח לתכונות ולכושר של מועמדיהן - לצד ביקורת על אלו של יריביהן. * דברים שעניינם ומטרתם השפעה על הבחירות, או שהם עשויים להתפרש ככאלה. * תעמולה היא פלגתית אם תוכנה מתייחס במישרין לנושאים השנויים במחלוקת בין המפלגות או בין המתמודדים על תפקיד ראש הממשלה.
4. בגדר תעמולת בחירות נכנסים גם פרסומים המתיימרים לסכם או לתאר את תוכן פעילותו של המפרסם, אם יש בהם, מבחינת העיתוי וקירבת הזמן לבחירות, וכן מבחינת תוכנם ונוסחם, משום תעמולת בחירות כאמור בסעיפים (2) ו-(3) לעיל.

פרופ' יצחק גל-נור
נציב שירות המדינה

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת
 لجنة الانتخابات المركزية
 The Central Elections Committee

Justice Uzi Vogelman
 Supreme Court of Israel
 Chairman of the Central Elections Committee

قاضي عوزي فوجلان
 المحكمة العليا
 رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט עוזי פוגלמן
 בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 19/24
תב"כ 20/24

העותרת: אני ואתה – מפלגת העם הישראלית

נגד

המשיב בתב"כ 19/24: עיתון ישראל היום בע"מ
 המשיב בתב"כ 20/24: כאן – תאגיד השידור הציבורי

עתירות לצווי מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרת: ד"ר אלון גלעדי

החלטה

- העותרת מתמודדת בבחירות לכנסת ה-24. בשתי העתירות שלפניי היא טוענת, בין היתר, שכלי התקשורת המשיבים אינם מסקרים את פעילותה. לגישתה, מדובר בתעמולת בחירות אסורה בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות, לפי סעיפים 5(א)(1), 15(א) ו-15(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: החוק), והפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות, לפי סעיף 13 לחוק. בשל זהות הטענות שבבסיס העתירות ניתנת בזאת החלטה משותפת בשתייהן.
- בתב"כ 19/24 העותרת מבקשת שאורה למשיב, העיתון "ישראל היום" (להלן: "ישראל היום"), להסיר מאתרו כתבה ובה פירוט רשימות שמתמודדות בבחירות, ושהעותרת אינה נמנית עימן. לטענתה, יש בכך משום הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות ומשום תעמולת בחירות שפוגעת בעותרת פגיעה קשה. עוד נטען שכתבות דומות הופיעו בכלי תקשורת אחרים, ולכן התבקשתי לתת הוראות על איסור הטעיית הציבור בעניין רשימות המועמדים ועל מניעת פגיעה בעותרת במהלך הבחירות.
- בתב"כ 20/24 העותרת מבקשת שאורה למשיב, תאגיד השידור הציבורי "כאן" (להלן: "כאן"), להסיר מאתרו שידורי רדיו ובהם, לפי הטענה, תעמולת בחירות: שידור של "הודעת יושב ראש

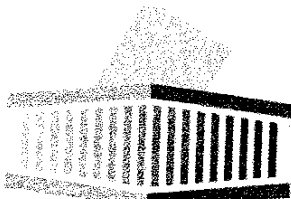

האופוזיציה", ח"כ יאיר לפיד, ודברי פרשנות לה; ריאיון עם ח"כ נפתלי בנט; ריאיון עם יושב ראש הכנסת, ח"כ יריב לוין; ריאיון עם פרופ' ירון זליכה, שעומד בראש רשימת המועמדים "הכלכלית החדשה בראשות פרופסור ירון זליכה". עוד נטען שבתוכנית טלוויזיה נזכרו רשימות שמתמודדות בבחירות והופיעו תמונות ראשיהן, והעותרת וראשה לא נמנו עימם. היא סבורה שמדובר בהפרת האיסורים שבסעיפים 5(א)(1) ו-13 לחוק.

4. לאחר שעיינתי בעתירות ובנספחיהן, הגעתי למסקנה שדין להידחות על הסף בלי להידרש לתגובת המשיבים. הטעם לכך הוא העדר פנייה מוקדמת. העותרת כתבה שלא פנתה פנייה מוקדמת ל"ישראל היום", משום שפניות קודמות לא נענו ומשום שהנוק לה כבר נגרם. גם ל"כאן" היא לא פנתה פנייה מוקדמת, מאחר שפניותיה בעבר "נתקלו בקיר אטום", מאחר שזהו מנהג אצל "כאן", ומאחר שהזמן דוחק. אין די בכך. תחילה, העותרת לא פירטה כיצד פנתה בעבר ל"ישראל היום"; אשר ל"כאן", היא התייחסה לפניות לכתבים בו (ובערוצים אחרים), ולא לגורמים שמוסמכים לטפל בפניות מסוג זה. יוצא שהעותרת לא הוכיחה שפניות קודמות לא הועילו. יתר על כן, הטעמים שהביאה אינם מספיקים. לפנייה המוקדמת שתי תכליות מהותיות: לחסוך את ההתדיינות; לכלל הפחות, למקד את המחלוקת ולגבש את התשתית שנדרשת להכרעה (תב"כ 13/24 קונסטנטין לדרמן נ' ותיקי ישראל, פסקה 3 (25.1.2021), והמקורות שזכרים שם). גם אם ניסיונה מר, היה על העותרת לפנות למשיבים בנוגע לטענותיה החדשות. אולי הפעם תישמענה ותתקבלנה? אולי הסבריהם יניחו את דעתה? אולי יבהירו על מה הצדדים מסכימים ובמה הם חלוקים? משלא עמדה בחובה זו, שמופיעה גם בהוראות סדר הדין של הוועדה (סעיף 2(ב)(6) להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015), יש לדחות את העתירה.

5. גם לגוף העניין עומדות בפניה של העותרת משוכות לא מבוטלות. תחילה, סעיף 13 לחוק אוסר הטעיה בתעמולה "מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה". העותרת לא הראתה שאיזה מהפרסומים מושאי העתירה עונה על התנאי האמור. לכן אין תחולה לסעיף 13 בענייננו.

6. נוסף על כך, המבחן לזיהוי תעמולת בחירות הוא מבחן האפקט הדומיננטי (התוצא הגבר) של הפרסום בעיני בוחר הסביר (בג"ץ 869/92 זילי נ' יו"ד ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השלוש-עשרה, פ"ד מו(2) 692 (1992); דנג"ץ 1525/15 טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.8.2017)). כפי שהסברתי לאחרונה, "אם בתכלית העיקרית של הפרסום יש כדי להניע בוחר לבחור כך או אחרת, להניא אותו מבחירה מסוימת או להשפיע על העדפתו הפוליטית; ותכלית זו גוברת על תכליות אחרות בפרסום – הרי זו תעמולת בחירות", ו"אחד ממבחני המשנה [לכך] עניינו חשיבות התכלית האחרת בפרסום" (תב"כ 10/24 גלסברג נ' סלוד 019 שירותי תקשורת בינלאומיים בע"מ, פסקה 5 (28.1.2021)). העותרת מתרעמת על כתבות ושידורי חדשות בכלי תקשורת.

לפרסומים אלו יש תכלית עיקרית, היא פרסום מידע לציבור (תב"כ 12/15 גולדשמידט נ' נתניהו (22.4.1999) (להלן: עניין גולדשמידט); תב"כ 18/19 רשימת הידוקים והצעירים נ' שידורי קשת (6.1.2013) (להלן: עניין הידוקים והצעירים)). תכלית זו גוברת ככלל על תכליות אחרות שעשויות להיות לפרסום בעיני בוחרים סבירים, ודאי אם לא הוכח שעומדת מאחורי הפרסום כוונה להשפיע עליהם לטובת רשימה פלונית או לרעתה. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית אינו "עורך על" של כלי התקשורת. אין לו סמכות להתערב בשיקולים המקצועיים שלהם בדבר תוכן הדיווחים בהם, כל עוד אין בהם עבירה על חוקים שהוא מוסמך לאכוף. לצד זאת, אדגיש שוב – בלי לקבוע מסמרות בנוגע לאיזה מהפרסומים שלפניי – שאם התכלית העיקרית של פרסום או שידור היא (או הופכת להיות) תעמולת בחירות, הרי שחלים עליו דיני התעמולה.

7. בעניין האיסור לשדר שידורי תעמולה בטלוויזיה וברדיו ב-60 הימים שלפני הבחירות (סעיפים 5(א)(1), 15(א) ו-15(א) לחוק), הוא אינו חל על עיתונים מודפסים ומקוונים, כמו "ישראל היום". זו בחירת המחוקק. לחופש הביטוי ולחופש העיתונות נודעת חשיבות עליונה בחברה דמוקרטית. אין מקום להגביל אותם, למשל באמצעות הרחבת איסור קיים כך שיחול על כלי תקשורת נוספים, בלי הסמכה בחוק (תב"כ 17/21 בן מאיר נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית (28.2.2019)).

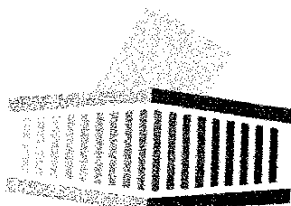
8. לפני סיום: לצד ההיבט המשפטי קיים ההיבט הציבורי. העתירה שלפניי מעלה שוב את סוגיית מתן הביטוי הראוי בתקשורת גם למפלגות הקטנות. ראוי שקולן יישמע בציבור הרחב ושתיתן להן הזדמנות נאותה לשכנע את הבוחרים להצביע להן. כך יקודם השוויון בבחירות. טוב יעשו כלי התקשורת אם ימצאו דרכים הולמות להביא לידיעת הציבור גם את קיום המפלגות הללו ואת מסריהן (ראו עניין גולדשמידט, בפסקה 5; עניין הידוקים והצעירים, בפסקה יא; תב"כ 27/20 מפלגת עלה ירוק נ' עיתון "הארץ", פסקות 26-28 (23.3.2015)). כפי שעשו חלק מקודמיי, אשלח מכתב לגופי התקשורת בסוגיה זו.

9. העתירות נדחות אפוא על הסף. משלא התבקשו תשובות, לא אעשה בפעם הזו צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ח בשבט התשפ"א (10 בפברואר 2021).

עוזי פוגלמן

שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-24

ועדת הבחירות המרכזית לנכנס
 لجنة الانتخابات المركزية
 The Central Elections Committee

Justice Uzi Vogelman
 Supreme Court of Israel
 Chairman of the Central Elections Committee

قاضي عوزي فوجلان
 المحكمة العليا
 رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט עוזי פוגלמן
 בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

כ"ח בשבט התשפ"א
 10 בפברואר 2021
 סימוכין: 00123921

לכבוד
 מנהלי אמצעי התקשורת האלקטרוניים
 עורכי העיתונים
 המנהל הכללי של תאגיד השידור הישראלי
 המנהל הכללי של הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו
 יושב ראש המועצה לשידורי כבלים ולווין

שלום רב,

הנדון: שוויון בין המועמדים בסיקור חדשותי בתקופת הבחירות

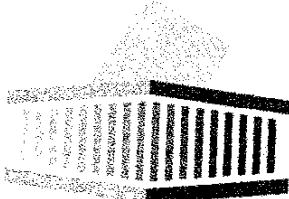
הסיקור בתקשורת הוא כלי חשוב ועיקרי בהבאת מידע לציבור תמיד, ובתקופת בחירות במיוחד. רשימות המועמדים, וכמוהן המועמדות והמועמדים עצמם, יכולים להציג את עצמם ואת עמדותיהם לציבור הרחב ולנסות לשכנעו לתמוך בהם. קודמיי בתפקיד כבר עמדו על כך שערכי השוויון וההגינות מחייבים לתת באמצעי התקשורת יחס ראוי לכל הרשימות המתמודדות. כמובן, אין מדובר בשוויון פורמלי ובחישובים מדויקים של זמני שידור, גם לא בהתערבות בתוכן השידורים ובשיקול דעת העורכות והעורכים. אני קורא לכם לתת ביטוי הולם לכל הרשימות שמתמודדות בבחירות ולהשקפותיהן במקצועיות ובהגינות. כך יישמרו השוויון בבחירות ורוח החוק שמעגן אותן.

בברכה,

עוזי פוגלמן
 שופט בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות
 המרכזית לכנסת ה-24

העתקים: עו"ד אורלי עדס, המנהלת הכללית של ועדת הבחירות המרכזית
 עו"ד דין ליבנה, היועץ המשפטי לוועדת הבחירות המרכזית
 מר גיורא פורדס, ראש אגף דוברות והסברה, ועדת הבחירות המרכזית
 באי כח רשימות המועמדים לכנסת העשרים וארבע

العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس 9195015
 هاتف: 02-6753407 / فاكس: 02-5669855
 البريد الإلكتروني: vadatb@knesset.gov.il / الموقع: bechirof.gov.il

כתובת: קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015
 טלפון: 02-6753407 / פקס: 02-5669855
 דוא"ל: vadatb@knesset.gov.il / אתר האינטרנט: bechirof.gov.il